

CARINSKI ZAKON

I OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se način i postupci koji se primjenjuju na robu koja se unosi i iznosi iz carinskog područja Crne Gore.

Primjena

Član 2

Ovaj zakon primjenjuje se i van carinskog područja Crne Gore u skladu sa potvrđenim međunarodnim sporazumom.

Carinsko područje Crne Gore

Član 3

(1) Carinsko područje Crne Gore obuhvata teritoriju Crne Gore, uključujući teritorijalne vode, zalive i vazdušni prostor i ograničeno je carinskom linijom koja je istovjetna sa državnom granicom Crne Gore.

(2) Preko graničnih prelaza carinskog područja Crne Gore vrši se unošenje, odnosno iznošenje robe.

(3) Preko određenih graničnih prelaza carinskog područja Crne Gore, u skladu sa zakonom, vrši se promet robe koja podliježe fitosanitarnoj, veterinarskoj i drugoj kontroli.

(4) Projektovanje, izgradnja, odnosno rekonstrukcija graničnog prelaza iz stava 2 ovog člana, za dio koji je određen za sprovođenje carinskog nadzora i carinskog postupka, vrši se na osnovu odobrenja organa uprave nadležnog za poslove carina (u daljem tekstu: carinski organ).

Nadzor nad međunarodnim prometom

Član 4

Nadzor nad međunarodnim prometom robe sprovodi se radi:

- 1) zaštite finansijskih interesa Crne Gore;
- 2) zaštite od nepravde i nelegalne trgovine, uz unaprijeđenje zakonitog poslovanja;

- 3) obezbjeđivanja sigurnosti i bezbjednosti Crne Gore i njenih stanovnika i zaštite životne sredine; i
- 4) usaglašenosti između kvaliteta carinskih kontrola i olakšavanja zakonite trgovine.

Pripadnost prihoda

Član 5

Prihodi od carina i drugi prihodi ostvareni u carinskom postupku su prihodi Budžeta Crne Gore.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 6

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu, podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Izrazi

Član 7

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **rizik** je vjerovatnoća nastajanja i uticaj događaja u vezi sa unošenjem, iznošenjem, tranzitom, kretanjem ili upotrebom u posebne svrhe robe koja se kreće između carinskog područja Crne Gore i zemalja ili teritorija van tog područja, kao i sa prisustvom strane robe na carinskom području Crne Gore, što može da ima jednu od sljedećih posljedica:

- sprječavanje pravilne primjene carinskih i drugih propisa,

- ugrožavanje finansijskih interesa Crne Gore,

- predstavljanje prijetnje po bezbjednost i sigurnost Crne Gore i njenih građana, po javni moral, zdravlje ljudi, životinja i biljaka, nacionalno blago istorijske, umjetničke ili arheološke vrijednosti, prava intelektualne svojine, prava potrošača, životnu sredinu i dr.;

2) **carinske formalnosti** su aktivnosti koje se preduzimaju radi primjene carinskih propisa;

3) **ulazna sažeta deklaracija** je izjava ili radnja kojom lice obavještava carinski organ, u propisanom obliku, na propisan način i u određenom roku, da roba treba da se unese u carinsko područje Crne Gore;

4) **izlazna sažeta deklaracija** je izjava ili radnja kojom lice obavještava carinski organ, u propisanom obliku, na propisan način i u određenom roku, da roba treba da se iznese iz carinskog područja Crne Gore;

5) **deklaracija za privremeni smještaj** je izjava ili radnja kojom lice navodi, u propisanom obliku i na propisan način, da je roba u privremenom smještaju;

6) **deklaracija** je carinska deklaracija koja obuhvata izjavu ili radnju kojom lice zahtijeva, u propisanom obliku i na propisan način, da stavi robu u određeni carinski postupak, sa naznakom, po potrebi, posebnih postupaka koji bi trebalo da se primijene;

7) **deklaracija za ponovni izvoz** je izjava ili radnja kojom lice zahtijeva, u propisanom obliku i na propisan način, da iznese stranu robu, osim one robe koja je stavljena u postupak slobodne zone ili je u privremenom smještaju, iz carinskog područja Crne Gore;

8) **obavještenje o ponovnom izvozu** je radnja kojom lice zahtijeva, u propisanom obliku i na propisan način, da iznese stranu robu koja je stavljena u postupak slobodne zone ili je u privremenom smještaju, iz carinskog područja Crne Gore;

9) **lice koje ima sjedište, odnosno prebivalište u Crnoj Gori** je:

- fizičko lice koje ima prebivalište u Crnoj Gori,

- pravno lice ili udruženje lica koje ima sjedište, ogranak (registrovan dio stranog društva), ili stalno poslovno prisustvo u Crnoj Gori koje podrazumijeva stalno mjesto poslovanja, sa neophodnim ljudskim i tehničkim resursima;

10) **deklarant** je lice koje podnosi deklaraciju, deklaraciju za privremeni smještaj, ulaznu sažetu deklaraciju, izlaznu sažetu deklaraciju, deklaraciju za ponovni izvoz ili obavještenje o ponovnom izvozu u svoje ime ili lice u čije ime se podnosi takva deklaracija ili obavještenje;

11) **carinski zastupnik** je lice imenovano od strane drugog lica da preuzima radnje i formalnosti koje se zahtijevaju u skladu sa carinskim propisima u poslovanju sa carinskim organima;

12) **carinski postupak** je postupak koji obuhvata stavljanje robe u slobodan promet, posebne postupke i izvoz;

13) **privremeni smještaj** je stavljanje strane robe privremeno pod carinski nadzor u periodu između njenog podnošenja carinskom organu i njenog stavljanja u carinski postupak ili ponovni izvoz;

14) **carinski dug** je obaveza lica da plati iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koje se primjenjuju na određenu robu u skladu sa propisima;

15) **dužnik** je svako lice odgovorno za carinski dug;

16) **uvozne dažbine** su carinske dažbine koje se plaćaju pri uvozu robe;

17) **izvozne dažbine** su carinske dažbine koje se plaćaju pri izvozu robe;

18) **carinski status** je status robe kao domaće ili strane;

19) **domaća roba** je:

- roba u potpunosti dobijena na carinskom području Crne Gore, a koja ne uključuje robu uvezenu iz država ili sa teritorija van carinskog područja Crne Gore,

- roba unijeta u carinsko područje Crne Gore iz država ili sa teritorija van tog područja i stavljena u slobodan promet,

- roba dobijena ili proizvedena na carinskom području Crne Gore, samo od robe iz alineje 2 ove tačke ili od robe iz al. 1 i 2 ove tačke;

20) **strana roba** je sva roba, osim robe iz tačke 19 ovog člana ili roba koja je izgubila svoj carinski status kao domaća roba;

21) **upravljanje rizikom** je sistemsko utvrđivanje rizika, uključujući nasumične provjere, i sprovođenje svih mjera neophodnih za ograničenje izloženosti riziku;

22) **puštanje robe** je radnja kojom carinski organ stavlja robu na raspolaganje u svrhe određene carinskim postupkom u koji je roba stavljena;

23) **carinski nadzor** je radnja koju uobičajeno preduzima carinski organ u cilju obezbjeđenja poštovanja carinskih propisa i, po potrebi, ostalih propisa primjenljivih na robu koja je predmet takve radnje;

24) **povraćaj** je vraćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji je plaćen;

25) **otпуст** je odustajanje od naplate iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji nije plaćen;

26) **dobijeni proizvod** je roba koja je stavljena u postupak oplemenjivanja i koja je prošla radnje prerade;

27) **podnošenje robe** carinskom organu je obavještenje carinskom organu o dolasku robe u carinarnicu ili na neko drugo mjesto koje je naznačio ili odobrio carinski organ i raspoloživost te robe za carinske kontrole;

28) **držalac robe** je lice koje je vlasnik robe ili koje ima slična prava raspolaganja robom ili koje ima fizičku kontrolu nad robom;

29) **nosilac postupka** je lice:

- koje podnosi deklaraciju ili za čiji račun se ta deklaracija podnosi, ili
- na koje su prenijeta prava i obaveze u vezi sa carinskim postupkom;

30) **mjere trgovinske politike** su netarifne mjere koje se odnose na izvoz i uvoz robe;

31) **radnje prerade** su:

- obrada robe, uključujući njenu montažu ili sklapanje ili njenu ugradnju u drugu robu,
- prerada robe,
- uništavanje robe,
- popravka robe, uključujući obnavljanje i njeno osposobljavanje za upotrebu,
- upotreba robe koja ne treba da se nađe u dobijenim proizvodima, ali koja omogućava ili olakšava proizvodnju tih proizvoda, i ako je u potpunosti ili djelimično upotrijebljena u procesu proizvodnje (pomoćna sredstva u proizvodnji);

32) **normativ** je količina ili procenat dobijenih proizvoda koji se dobija radnjama prerade određenih količina robe stavljene u postupak oplemenjivanja;

33) **odluka** je svaka radnja carinskog organa koja se odnosi na carinske propise kojom se donosi odluka o određenoj stvari i koja ima pravno dejstvo na zainteresovano lice ili lica;

34) **prevoznik** je:

a) prilikom ulaska u carinsko područje Crne Gore - lice koje unosi robu ili koje preuzima odgovornost za prevoz robe, kao i u slučaju:

- kombinovanog transporta - lice koje upravlja prevoznim sredstvom koje će se, kad jednom uđe u carinsko područje Crne Gore, kretati samostalno kao aktivno prevozno sredstvo;

- pomorskog ili vazdušnog saobraćaja u okviru zajedničkog broda ili ugovornog aranžmana (vessel-sharing or contracting arrangement) - lice koje zaključuje ugovor i izdaje teretnicu ili vazduhoplovni tovarni list za konkretni prevoz robe na carinsko područje Crne Gore;

b) prilikom izlaska iz carinskog područja Crne Gore - lice koje iznosi robu ili koje preuzima odgovornost za prevoz robe, kao i u slučaju:

- kombinovanog transporta, pri čemu aktivno prevozno sredstvo koje napušta carinsko područje Crne Gore samo prevozi drugo prevozno sredstvo koje će se, nakon dolaska aktivnog prevoznog sredstva na svoje odredište, samostalno kretati kao aktivno prevozno sredstvo - lice koje će upravljati prevoznim sredstvom koje će se samostalno kretati pošto je prevozno sredstvo koje napušta carinsko područje Crne Gore stiglo na svoje odredište;

- pomorskog ili vazdušnog saobraćaja u okviru zajedničkog broda ili ugovornog aranžmana - lice koje zaključuje ugovor i izdaje teretnicu ili vazduhoplovni tovarni list, za konkretni prevoz robe van carinskog područja Crne Gore;

35) **kupovna provizija** je naknada koju uvoznik plaća zastupniku za usluge zastupanja prilikom kupovine robe za koju se utvrđuje vrijednost.

II PRAVA I OBAVEZE LICA U VEZI SA CARINSKIM PROPISIMA

Odjeljak A PRUŽANJE INFORMACIJA

Sredstva za razmjenu i čuvanje informacija i zahtjevi koji se odnose na podatke

Član 8

(1) Razmjena informacija u vezi deklaracija, zahtjeva ili odluka, unutar carinskog organa i između lica koja obavljaju privrednu djelatnost u skladu sa ovim zakonom (u daljem tekstu: privredni subjekti) i carinskog organa i čuvanje tih informacija, u skladu sa zakonom, vrši se elektronskom obradom podataka.

(2) Radi obezbjeđenja razmjene i čuvanja informacija iz stava 1 ovog člana definišu se vrsta, oblik, struktura i šifra podataka.

- (3) Elektronski sistemi za obradu podataka iz stava 1 ovog člana razvijaju se u skladu sa Programom rada koji se odnosi na razvoj korišćenja ovih sistema.
- (4) Programom iz stava 3 ovog člana obezbjeđuje se:
- 1) usaglašena razmjena informacija na osnovu međunarodno prihvaćenih modela podataka i formata poruka;
 - 2) preoblikovanje carinskih i drugih povezanih procesa, radi poboljšanja efikasnosti, efektivnosti i jedinstvene primjene, kao i smanjenja troškova usklađivanja; i
 - 3) ponuda privrednim subjektima širokog obima elektronskih carinskih usluga.
- (5) Program rada iz stava 3 ovog člana ažurira se redovno.
- (6) Radi razmjene informacija iz stava 1 ovog člana privredni subjekat podnosi zahtjev carinskom organu u cilju dobijanja odobrenja za elektronsku razmjenu podataka.
- (7) Nakon prijema zahtjeva iz stava 6 ovog člana, carinski organ izdaje odobrenje privrednom subjektu u skladu sa članom 16 ovog Zakona.
- (8) Izuzetno od stava 1 ovog člana informacije se mogu razmjenjivati na drugačiji način u skladu sa zakonom, i to:
- 1) stalno, ako su naročito opravdana vrstom saobraćaja ili ako upotreba tehnika elektronske obrade podataka nije odgovarajuća za date carinske formalnosti;
 - 2) privremeno, u slučaju privremenog kvara računarskog sistema carinskog organa ili privrednih subjekata.
- (9) Program rada iz stava 3 ovog člana i bliži način razmjene i čuvanja informacija iz stava 8 ovog člana propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).
- (10) Vrstu, oblik, strukturu i šifru podataka iz stava 2 ovog člana propisuje organ državne uprave nadležan za poslove finansija (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Registracija

Član 9

- (1) Privredni subjekti sa sjedištem, odnosno prebivalištem na carinskom području Crne Gore, registruju se kod carinskog organa nadležnog za mjesto na kojem su osnovani.
- (2) U posebnim slučajevima, privredni subjekti koji nemaju sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore, registruju se kod carinskog organa nadležnog za mjesto na kojem oni prvi put podnesu deklaraciju ili podnesu određeni zahtjev.
- (3) Lica koja nijesu privredni subjekti ne registruju se kod carinskog organa ako nije drugačije propisano.
- (4) Lica iz stava 3 ovog člana od kojih se zahtijeva da se registruju, dužna su da:
- 1) se registruju kod carinskog organa nadležnog za mjesto na kojem imaju sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore;
 - 2) se registruju kod carinskog organa nadležnog za mjesto gdje prvi put podnesu deklaraciju ili određeni zahtjev ako nemaju sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore.

(5) Bliži način registracije privrednih subjekata propisuje Vlada.

Razmjena dodatnih informacija između carinskog organa i privrednih subjekata

Član 10

(1) Carinski organ i privredni subjekti razmijenjuju dodatne informacije radi uzajamne saradnje u prepoznavanju i djelovanju na smanjenju rizika.

(2) Razmjena iz stava 1 ovog člana može se vršiti na osnovu zaključenog sporazuma i može podrazumijevati pristup carinskog organa računarskim sistemima privrednih subjekata.

Pružanje informacija od strane carinskog organa

Član 11

(1) Fizičko lice, pravno lice i bilo koje udruženje lica koje nije pravno lice, ali kojem je priznata, u skladu sa propisima, sposobnost za obavljanje pravnih radnji (u daljem tekstu: lice) može od carinskog organa da traži informacije koje se odnose na primjenu zakona.

(2) Zahtjev iz stava 1 ovog člana može da bude odbijen ako se ne odnosi na radnju koja je u vezi sa međunarodnom trgovinom robe koja je zaista planirana.

(3) Carinski organ je dužan da održava redovnu komunikaciju sa privrednim subjektima i drugim organima uključenim u međunarodnu trgovinu robom.

(4) Na internet stranici carinskog organa objavljuju se propisi i drugi akti kojima se uređuju carine, opšte upravne odluke i obrasci zahtjeva.

Pružanje informacija carinskom organu

Član 12

(1) Lica koja su uključena u obavljanje carinskih formalnosti ili u carinsku kontrolu, na zahtjev carinskog organa, i u roku koji odredi carinski organ, dostavlja tom organu tražene isprave i informacije.

(2) Podnosilac deklaracije, deklaracije za privremeni smještaj, ulazne sažete deklaracije, izlazne sažete deklaracije, deklaracije za ponovni izvoz, obavještenja o ponovnom izvozu ili zahtjeva za izdavanje odobrenja ili neke druge odluke, odgovoran je za:

1) tačnost i potpunost podataka datih u deklaraciji, obavještenju ili zahtjevu;

2) vjerodostojnost, tačnost i punovažnost dokumenata koji prate deklaraciju, obavještenje ili zahtjev;

3) primjenu poštovanja obaveza koje se odnose na stavljanje robe u određeni carinski postupak ili sprovođenje odobrenih aktivnosti;

4) vjerodostojnost i tačnost svih informacija koje se pružaju carinskom organu ili ih taj organ zahtijeva.

(3) Ako carinski zastupnik podnese deklaraciju, obavještenje ili zahtjev ili pruži informacije, u skladu sa članom 13 ovog zakona, taj carinski zastupnik podliježe obavezama iz stava 2 ovog člana.

Odjeljak B CARINSKO ZASTUPANJE

Carinski zastupnik

Član 13

- (1) Svako lice može da imenuje carinskog zastupnika za preduzimanje svih ili nekih radnji u postupku koji vodi carinski organ.
- (2) Zastupanje može da bude direktno, kada carinski zastupnik postupa u ime i za račun drugog lica, ili indirektno, kada carinski zastupnik postupa u svoje ime, a za račun drugog lica.
- (3) Carinski zastupnik mora imati sjedište, odnosno prebivalište u Crnoj Gori.
- (4) Izuzetno od stava 3 ovog člana carinski zastupnik ne mora da ima sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore ako postupa za račun lica koja ne moraju da imaju sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Davanje ovlašćenja carinskom zastupniku

Član 14

- (1) Prilikom sprovođenja carinskih formalnosti carinski zastupnik je dužan da se izjasni pred carinskim organom koje lice zastupa, kao i da li je zastupanje direktno ili indirektno.
- (2) Lice koje se ne izjasni da postupa kao carinski zastupnik ili koje se izjasni da postupa kao carinski zastupnik, a nije ovlašćeno za to, smatra se licem koje postupa u svoje ime i za svoj račun.
- (3) Lice koje se izjašnjava da postupa kao carinski zastupnik dužno je da na zahtjev carinskog organa pruži dokaz o ovlašćenju od strane lica koje zastupa.
- (4) Carinski organ neće zahtijevati od lica koje postupa kao carinski zastupnik i koje redovno sprovodi radnje i formalnosti, da svaki put pruži dokaz o ovlašćenju, pod uslovom da je to lice u mogućnosti da pruži takav dokaz na zahtjev carinskog organa.

Uslovi za obavljanje poslova zastupanja

Član 15

- (1) Poslove zastupanja pred carinskim organom mogu obavljati privredna društva ili preduzetnici koji ispunjavaju uslove iz stava 3 ovog člana i imaju odobrenje za obavljanje tih poslova.
- (2) U slučaju kad privredna društva, odnosno preduzetnici podnose carinsku deklaraciju u ime i za račun drugog lica ili u svoje ime, a za račun drugog lica, carinsku deklaraciju u ime imaoca odobrenja može potpisati samo lice koje posjeduje licencu za obavljanje poslova zastupanja.

(3) Odobrenje za obavljanje poslova zastupanja izdaje carinski organ, na osnovu pisanog zahtjeva privrednog društva, odnosno preduzetnika koji ispunjava uslove:

- 1) ima sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore, osim u slučajevima iz člana 13 stav 4 ovog zakona;
- 2) registrovan je za obavljanje poslova zastupanja;
- 3) ima zaposleno najmanje jedno lice koje ima licencu za obavljanje poslova zastupanja.

(4) Carinski organ će oduzeti odobrenje za obavljanje poslova zastupanja:

- 1) ako je odobrenje izdato na osnovu netačnih informacija;
- 2) ako carinski zastupnik prestane da ispunjava uslove propisane za davanje odobrenja;
- 3) ako carinski zastupnik ne poštuje carinske i druge propise za čiju primjenu je nadležan carinski organ;
- 4) ako je carinski zastupnik pravosnažno osuđen za krivično djelo povezano sa obavljanjem poslova zastupanja, kao i za drugo krivično djelo koje ga čini nepodobnim za obavljanje tih poslova;
- 5) na zahtjev imaoca odobrenja;
- 6) ako je nad carinskim zastupnikom započet stečajni postupak.

(5) Carinskom zastupniku, kome je oduzeto odobrenje, ne može se izdati novo odobrenje u roku od dvije godine od dana njegovog oduzimanja.

(6) Licencu za obavljanje poslova zastupanja izdaje carinski organ na zahtjev fizičkog lica koje ima prebivalište na carinskom području Crne Gore.

(7) Bliže uslove iz stava 3 ovog člana i način izdavanja odobrenja i licence za obavljanje poslova zastupanja propisuje Vlada.

Odjeljak C

ODLUKE KOJE SE ODNOSE NA PRIMJENU CARINSKIH PROPISA

Odluke koje se donose na osnovu zahtjeva

Član 16

(1) Lice koje podnosi zahtjev za donošenje odluke koja se odnosi na primjenu carinskih propisa, dužno je da dostavi carinskom organu informacije koje zahtijeva, radi donošenja te odluke.

(2) Carinski organ se određuje prema mjestu gdje se nalazi ili gdje je dostupna glavna knjigovodstvena evidencija podnosioca zahtjeva i gdje bi trebalo da se, u cjelini ili djelimično, sprovedu aktivnosti na koje se odluka odnosi, ako nije drugačije propisano.

(3) Carinski organ, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana prijema zahtjeva, provjerava da li su uslovi za prihvatanje tog zahtjeva ispunjeni.

(4) Ako carinski organ utvrdi da zahtjev sadrži sve informacije koje se traže kako bi bio u mogućnosti da donese odluku, o prihvatanju zahtjeva obavještava podnosioca zahtjeva u roku iz stava 3 ovog člana.

(5) Carinski organ donosi odluku iz stava 1 ovog člana i o tome obavještava podnosioca zahtjeva bez odlaganja, a najkasnije u roku od 120 dana od dana prihvatanja zahtjeva, ako nije drugačije propisano.

(6) Ako carinski organ nije u mogućnosti da ispoštuje rok za donošenje odluke, obavještava podnosioca zahtjeva o tome prije isteka propisanog roka, uz navođenje razloga i uz određivanje dodatnog roka koji smatra neophodnim za donošenje odluke i taj rok ne može biti duži od 30 dana, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

(7) Ne isključujući primjenu odredbe stava 6 ovog člana, carinski organ može produžiti rok za donošenje odluke, ako podnositelj zahtjeva traži produženje roka radi prilagođavanja, kako bi obezbijedio ispunjavanje određenih uslova i kriterijuma.

(8) O radnjama potrebnim za prilagođavanje i o dodatnom vremenskom periodu neophodnom da se one sprovedu, obavještava se carinski organ koji odlučuje o produženju roka.

(9) Odluka iz stava 5 ovog člana stupa na snagu danom dostavljanja podnosiocu zahtjeva ili se smatra da mu je dostavljena, ako ovim zakonom ili odlukom carinskog organa nije drugačije navedeno.

(10) Odluka proizvodi pravno dejstvo u skladu sa zakonom, ako nije drugačije propisano carinskim propisima.

(11) Prije donošenja odluke koja nije u interesu stranke, carinski organ saopštava osnove na kojima namjerava da zasniva svoju odluku podnosiocu zahtjeva, kojem je data mogućnost da izrazi svoj stav u okviru određenog roka, koji teče od dana kad je primio to saopštenje ili se smatra da ga je primio, nakon čega carinski organ podnosioca zahtjeva obavještava u odgovarajućem obliku o odluci.

(12) Odredbe stava 11 ovog člana ne primjenjuju se:

1) u slučaju odluka iz člana 22 stav 1 ovog zakona;

2) u slučaju odbijanja povlastice u okviru tarifne kvote ako se dostigne obim utvrđene tarifne kvote, u skladu sa odredbom člana 36 stav 5 ovog zakona;

3) ako to zahtijeva priroda ili nivo prijetnje po sigurnost i bezbjednost Crne Gore i njenih stanovnika, po zdravlje ljudi, životinja ili biljaka, životnu sredinu ili potrošače;

4) ako odluka ima za cilj da obezbijedi sprovođenje druge odluke na koju je primjenjena odredba stava 11 ovog člana;

5) ako bi se dovele u pitanje provjere koje su pokrenute u svrhu borbe protiv prevare.

(13) Na postupak pred carinskim organom primjenjuju se odredbe zakona koji uređuje upravni postupak, osim ako nije drugačije propisano ovim zakonom.

(14) Bliži način donošenja odluke iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Postupanje po odlukama koje se donose na osnovu zahtjeva

Član 17

(1) Lice na koje se odluka odnosi postupa u skladu sa obavezama iz te odluke.

(2) Lice na koje se odluka odnosi obavještava carinski organ, bez odlaganja, o svakoj okolnosti koja je nastala nakon što je odluka donijeta, a koja može da utiče na njenu dalju primjenu ili njenu sadržinu.

(3) Carinski organ koji je donio odluku može u bilo kojem trenutku da je poništi, izmijeni ili ukine, ako odluka nije u skladu sa carinskim propisima, ne dovodeći u pitanje odredbe predviđene drugim propisima, a koje se odnose na slučajeve u kojima su odluke nevažeće ili postaju ništavne.

(4) Carinski organ prati uslove i kriterijume koje treba da ispuni lice na koje se odluka odnosi, kao i ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz te odluke.

(5) Ako je lice na koje se odluka odnosi osnovano manje od tri godine, carinski organ ga prati prvih godinu dana od dana donošenja odluke.

(6) Carinski organ može ponovo procijeniti odluku ako dođe do promjene propisa koja utiče na odluku.

(7) Carinski organ nadležan za donošenje odluke suspendovaće odluku umjesto da je poništi, izmijeni ili ukine u skladu sa stavom 3 ovog člana i čl. 18 ili 19 ovog zakona, ako:

1) smatra da može postojati dovoljno razloga za poništenje, izmjenu ili ukidanje odluke, ali još uvijek nema sve neophodne elemente da odluči o poništavanju, izmjeni ili ukidanju;

2) smatra da uslovi za odluku nijesu ispunjeni ili da lice na koje se odluka odnosi ne ispunjava obaveze koje proizilaze iz te odluke i da je primjereno licu na koje se odluka odnosi ostaviti vrijeme za preduzimanje mjera kojima će se obezbijediti ispunjavanje uslova ili postupanje u skladu sa obavezama;

3) lice na koje se odluka odnosi traži suspenziju jer privremeno nije u mogućnosti da ispuni uslove navedene u odluci ili da postupi u skladu sa obavezama koje proizilaze iz te odluke.

(8) Bliži način praćenja uslova i kriterijuma odluke iz stava 4 ovog člana, način ponovne procjene odluke iz stava 6 ovog člana i način suspenzije odluke iz stava 7 ovog člana propisuje Vlada.

Poništavanje povoljnih odluka

Član 18

(1) Carinski organ poništava odluku koja je povoljna za lice na koje se odnosi ako:

1) je donijeta na osnovu netačnih ili nepotpunih podataka, odnosno ne bi mogla biti donijeta na osnovu tačnih ili potpunih podataka,

2) lice na koje se odluka odnosi je znalo ili je opravdano trebalo da zna da su podaci netačni ili nepotpuni.

(2) Carinski organ obavještava lice na koje se odnosi odluka iz stava 1 ovog člana.

(3) Poništenje proizvodi pravno dejstvo od dana donošenja poništene odluke, osim ako je u odluci navedeno drugačije, u skladu sa ovim zakonom.

Izmjena i ukidanje povoljnih odluka

Član 19

(1) Carinski organ, izuzetno od uslova navedenih u članu 18 ovog zakona, mijenja ili ukida odluku koja je povoljna za lice na koje se odnosi ako:

- 1) jedan ili više uslova za donošenje te odluke nijesu bili ili više nijesu ispunjeni; ili
- 2) na zahtjev korisnika odluke.

(2) Povoljna odluka koja se odnosi na više lica može biti ukinuta samo u pogledu lica koje ne ispuni obavezu određenu tom odlukom, osim ako nije drugačije propisano.

(3) Carinski organ obavještava lice na koje se odnosi odluka iz stava 1 ovog člana.

(4) Odredba člana 16 stav 9 ovog zakona primjenjuje se i na izmjenu ili ukidanje odluke.

(5) Ako opravdani interesi lica na koje se odluka odnosi tako zahtijevaju, carinski organ može da, do jedne godine, odloži dan od kada izmjena ili ukidanje odluke proizvodi pravno dejstvo.

(6) Dan od kad izmjena ili ukidanje odluke proizvode pravno dejstvo navodi se u odluci o izmjeni ili ukidanju odluke.

(7) Način ukidanja odluka iz stava 2 ovog člana propisuje Vlada.

Donošenje odluka po službenoj dužnosti

Član 20

Odredbe člana 16 st. 9 do 13, člana 17 stav 3 i čl. 18 i 19 ovog zakona primjenjuju se i na odluke koje donosi carinski organ po službenoj dužnosti.

Ograničenja koja se primjenjuju na odluke o robi koja se stavlja u carinski postupak ili privremeni smještaj

Član 21

Izmjena, ukidanje ili suspenzija povoljne odluke ne utiče na robu koja je, u trenutku kad izmjena, ukidanje ili suspenzija proizvode pravno dejstvo, već bila stavljena i još uvijek je u carinskom postupku ili je u privremenom smještaju na osnovu, izmijenjene, ukinute ili suspendovane odluke, osim ako podnosilac zahtjeva ne zahtijeva drugačije.

Odluke koje se odnose na obavezujuće informacije

Član 22

(1) Na pisani zahtjev zainteresovanog lica carinski organ donosi odluke koje se odnose na obavezujuće informacije o svrstavanju robe u carinsku tarifu (u daljem tekstu: OTI) ili odluke koje se odnose na obavezujuće informacije o porijeklu robe (u daljem tekstu: OIP).

(2) Carinski organ neće prihvatiti zahtjev iz stava 1 ovog člana ako se:

1) podnosi ili je već bio podnijet, od strane ili za račun lica na koje se odluka odnosi u vezi sa istom robom i u slučaju OIP, pod istim okolnostima koje određuju sticanje porijekla;

2) ne odnosi ni na jednu namjeravanu upotrebu OTI ili OIP ili namjeravanu primjenu carinskog postupka.

(3) Odluke o OTI, odnosno OIP su obavezujuće samo u vezi sa tarifnim svrstavanjem ili utvrđivanjem porijekla robe za:

1) carinski organ, u odnosu na lice na koje se odluka odnosi, samo u vezi sa robom nad kojom su carinske formalnosti obavljene nakon dana od kojeg OTI, odnosno OIP proizvodi pravno dejstvo;

2) lice na koje se odluka odnosi, u odnosu na carinski organ, od dana kada mu je odluka dostavljena ili se smatra da mu je dostavljena.

(4) Odluke o OTI ili OIP važe tri godine od dana od kad odluka počinje da proizvodi pravno dejstvo.

(5) Za primjenu OTI ili OIP u pogledu određenog carinskog postupka, lice na koje se odluka odnosi mora da dokaže:

1) u slučaju OTI - da deklarirana roba odgovara u svakom pogledu onoj koja je opisana u odluci;

2) u slučaju OIP - da roba i okolnosti koje određuju sticanje porijekla, odgovaraju u svakom pogledu robi i okolnostima koje su opisane u odluci.

Upravljanje odlukama koje se odnose na obavezujuće informacije

Član 23

(1) Odluka o OTI prestaje da važi prije isteka roka iz člana 22 stav 4 ovog zakona, ako više nije u skladu sa propisima, zbog:

1) izmjena nomenklatura iz člana 36 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona;

2) objavljivanja propisa iz člana 37 stav 4 ovog zakona.

(2) U slučajevima iz stava 1 ovog člana, odluka o OTI prestaje da važi na dan početka primjene propisa.

(3) Odluka o OIP prestaje da važi prije isteka roka iz člana 22 stav 4 ovog zakona ako:

1) zbog izmjene propisa ili potvrđivanja međunarodnog ugovora, više nije u skladu sa propisima, odnosno međunarodnim ugovorom;

2) više nije u skladu sa Sporazumom o pravilima o porijeklu Svjetske trgovinske organizacije ili sa usvojenim komentarima ili mišljenjima o porijeklu, kojima se tumači taj sporazum.

(4) U slučajevima iz stava 3 ovog člana OIP prestaje da važi na dan početka primjene donijetog propisa ili međunarodnog ugovora, odnosno komentara ili mišljenja o porijeklu.

- (5) Prestanak važenja odluka o OTI ili OIP ne proizvodi retroaktivno dejstvo.
- (6) Izuzetno od člana 17 stav 3 i člana 18 ovog zakona, odluke o OTI i OIP poništavaju se ako su zasnovane na netačnim i nepotpunim podacima podnosioca zahtjeva.
- (7) Odluke o OTI i OIP ukidaju se u skladu sa odredbom člana 17 stav 3 i člana 19 ovog zakona, osim na zahtjev lica na koje se odluke odnose.
- (8) Odluke o OTI i OIP ne mogu se izmijeniti.
- (9) Carinski organ ukida odluku o OTI ako više nije u skladu sa tumačenjem bilo koje nomenklature iz člana 36 stav 3 tač. 1 i 2 ovog zakona, zbog:
- Dopunskog komentara Kombinovane nomenklature EU;
 - presude Upravnog suda, sa pravnim dejstvom od dana pravosnažnosti presude;
 - odluka o svrstavanju, mišljenja o svrstavanju ili izmjene Komentara nomenklature Harmonizovanog sistema naziva i šifarskih oznaka robe, koje je donijela organizacija osnovana Konvencijom o uspostavljanju Savjeta za carinsku saradnju, sačinjenom u Briselu 15. decembra 1950. godine, iz člana 37 stav 4 ovog zakona.
- (10) Carinski organ ukida odluku o OIP ako više nije u skladu sa presudom Upravnog suda, sa pravnim dejstvom od dana pravosnažnosti presude.
- (11) U slučajevima iz stava 1 tačka 2 ili st. 3, 9 ili 10 ovog člana, odluka o OTI ili OIP se mogu i dalje koristiti u pogledu obavezujućih ugovora koji su na njima zasnovani a koji su zaključeni prije nego što su one prestale da važe ili su ukinute, a produžena primjena se ne može primijeniti na odluku o OIP donijetu za robu koja tek treba da se izveze.
- (12) Produžena primjena iz stava 11 ovog člana ne može biti duža od šest mjeseci od dana kad je odluka o OTI ili OIP prestala da važi ili je ukinuta, a u slučaju proizvoda za koji se dostavlja uvjerenje ili isprava koja prati robu prilikom obavljanja carinskih formalnosti, rok od šest mjeseci se zamjenjuje rokom važenja tog uvjerenja ili isprave.
- (13) Izuzetno od stava 11 ovog člana, propisi iz člana 37 stav 4 ovog zakona mogu isključiti tu produženu primjenu ili utvrditi kraći period njenog trajanja.
- (14) Da bi lice na koje se odluka o OTI ili OIP odnosi moglo da koristi produženu primjenu, podnosi zahtjev carinskom organu koji je donio odluku, u roku od 30 dana od dana kad je ona prestala da važi ili je ukinuta, navodeći količine robe za koju se rok produžene primjene zahtijeva.
- (15) Carinski organ donosi odluku o produženoj primjeni i obavještava korisnika, bez odlaganja, a najduže u roku od 30 dana od dana kada je primio sve informacije potrebne za donošenje odluke.
- (16) Bliže uslove za primjenu odluke o OTI ili OIP i posebne slučajeve njihovog ukidanja propisuje Vlada.

Odluke koje se odnose na obavezujuće informacije u vezi sa elementima na osnovu kojih se primjenjuju uvozne ili izvozne dažbine i druge mjere u vezi sa trgovinom robom

Član 24

(1) Carinski organ, na pisani zahtjev, može donijeti odluke koje se odnose na obavezujuće informacije u vezi sa elementima na osnovu kojih se primjenjuju uvozne ili izvozne dažbine i ostale mjere u vezi sa trgovinom robom.

(2) Na postupke prestanka važenja, ukidanja, poništavanja, suspenzije i produžene primjene odluka iz stava 1 ovog člana, shodno se primjenjuju odredbe člana 23 ovog zakona.

(3) Bliži način donošenja, primjene i suspenzije odluka iz st. 1 i 2 ovog člana, propisuje Vlada.

Odjeljak Č OVLAŠĆENI PRIVREDNI SUBJEKT

Zahtjev i odobrenje

Član 25

(1) Privredni subjekt sa sjedištem na carinskom području Crne Gore i koji ispunjava kriterijume iz člana 26 ovog zakona može podnijeti zahtjev za dobijanje statusa ovlašćenog privrednog subjekta.

(2) Carinski organ, ako je potrebno, poslije konsultacija sa drugim nadležnim organima, odobrava status ovlašćenog privrednog subjekta, koji je predmet nadzora.

(3) Status ovlašćenog privrednog subjekta stiče se dobijanjem odobrenja za ovlašćenog privrednog subjekta za:

1) carinska pojednostavljenja, koji omogućava ostvarivanje olakšica koje se odnose na određena pojednostavljenja u skladu sa carinskim propisima; ili

2) sigurnost i bezbjednost, koji omogućava ostvarivanje olakšica koje se odnose na sigurnost i bezbjednost.

(4) Odobrenja iz stava 3 ovog člana mogu se koristiti istovremeno.

(5) Carinski organ, na osnovu priznatog statusa ovlašćenog privrednog subjekta za carinska pojednostavljenja i pod uslovom da su ispunjeni zahtjevi koji se odnose na određenu vrstu pojednostavljenja predviđenu carinskim propisima, odobriće korišćenje pogodnosti propisane tim pojednostavljenjem i neće preispitivati one kriterijume koji su već bili ispitani kad je odobran status ovlašćenog privrednog subjekta.

(6) Ovlašćeni privredni subjekt iz stava 3 ovog člana uživa povoljniji tretman od ostalih privrednih subjekata u pogledu carinskih kontrola, u skladu sa vrstom dobijenog odobrenja, uključujući manje fizičkih i dokumentarnih kontrola.

(7) Carinski organ odobrava olakšice koje proizilaze iz statusa ovlašćenog privrednog subjekta licima sa sjedištem ili prebivalištem van carinskog područja Crne Gore, koja ispunjavaju uslove i obaveze utvrđene propisima države sjedišta, odnosno prebivališta, ako su ti uslovi i obaveze priznati u Crnoj Gori kao identični onima koji se odnose na ovlašćene privredne subjekte sa sjedištem na carinskom području Crne Gore i takvo odobravanje olakšica zasniva se na načelu reciprociteta, ako nije drugačije utvrđeno potvrđenim međunarodnim ugovorom.

(8) Vrstu i obim pojednostavljenja iz stava 3 tačka 1 ovog člana, vrstu i obim olakšica iz stava 3 tačka 2 ovog člana i bliži način ostvarivanja povoljnijeg tretmana ovlašćenog privrednog subjekta iz stava 6 ovog člana propisuje Vlada.

Odobranje statusa

Član 26

(1) Kriterijumi za odobranje statusa ovlašćenog privrednog subjekta su:

1) odsustvo bilo koje ozbiljne povrede ili ponovljenih povreda carinskih i poreskih propisa, uključujući nepostojanje krivičnih djela koja se odnose na privrednu djelatnost podnosioca zahtjeva;

2) posjedovanje visokog nivoa kontrole aktivnosti i protoka robe od strane podnosioca zahtjeva, kroz zadovoljavajuće vođenje poslovne evidencije i, po potrebi, evidencije o prevozu robe, koja omogućava odgovarajuće carinske kontrole;

3) finansijska likvidnost, koja se smatra dokazanom ako podnosilac zahtjeva ima finansijsko stanje koje mu omogućava ispunjavanje obaveza, s obzirom na poslovne aktivnosti;

4) u pogledu odobrenja iz člana 25 stav 3 tačka 1 ovog zakona, praktični standardi stručnosti ili profesionalnih kvalifikacija koji su u neposrednoj vezi sa aktivnošću koja se sprovodi; i

5) u pogledu odobrenja iz člana 25 stav 3 tačka 2 ovog zakona, odgovarajući sigurnosni i bezbjednosni standardi, koji se smatraju ispunjenim ako podnosilac zahtjeva dokaže da preduzima odgovarajuće mjere kako bi se obezbijedila sigurnost i bezbjednost međunarodnog lanca snabdijevanja, uključujući oblasti fizičkog integriteta i kontrolu pristupa, logističke procese i rukovanje određenim vrstama robe, provjeru osoblja i identifikaciju svojih poslovnih partnera.

(2) Bliži način za primjenu kriterijuma iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Odjeljak Ć PRAVNA POUKA

Pravo na žalbu

Član 27

(1) Protiv prvostepene odluke koju u upravnom postupku donese carinski organ može se izjaviti žalba ministarstvu.

(2) Lice koje je carinskom organu podnijelo zahtjev za odluku i nije dobilo odluku po tom zahtjevu u rokovima iz člana 16 st. 5, 6 i 7 ovog zakona, ima pravo na žalbu.

Odlaganje izvršenja

Član 28

(1) Žalba ne odlaže izvršenje odluke.

(2) Carinski organ koji je donio prvostepenu odluku u upravnom postupku može odložiti izvršenje odluke u cjelini ili djelimično, ako priloženi dokazi i činjenice ukazuju na to da je odluka u suprotnosti sa carinskim propisima i da postoji opasnost od nanošenja velike štete licu koje izvršava odluku, zbog čega je odlaganje izvršenja opravdano.

(3) Ako se, u slučaju iz stava 2 ovog člana, osporena odluka odnosi na obračun uvoznih ili izvoznih dažbina, odlaganje izvršenja može biti odobreno samo ako se položi odgovarajuće obezbjeđenje.

(4) Polaganje obezbjeđenja iz stava 3 ovog člana neće se zahtijevati ako bi to za dužnika predstavljalo neprimjereno veliko opterećenje, odnosno nanijelo veliku ekonomsku štetu.

Upravni spor

Član 29

Protiv drugostepene odluke koja je donijeta u upravnom postupku može se, u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuju upravni sporovi, pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Odjeljak D CARINSKA KONTROLA

Upravljanje rizikom i carinska kontrola

Član 30

(1) Carinska kontrola je posebna radnja koju preduzima carinski organ radi primjene zakona tokom unošenja, iznošenja, tranzita, kretanja, smještaja i upotrebe u posebne svrhe robe koja se kreće između carinskog područja Crne Gore i zemalja ili teritorija van tog područja, kao i prisustvo i kretanje robe koja nema status domaće i robe koja je stavljena u postupak upotrebe u posebne svrhe, unutar carinskog područja Crne Gore.

(2) Carinski organ može sprovesti bilo koju carinsku kontrolu iz stava 3 ovog člana koju smatra neophodnom.

(3) Carinska kontrola sastoji se naročito od: pregleda robe, uzimanja uzoraka, provjere tačnosti i potpunosti informacija koje su navedene u deklaraciji ili obavještenju, provjere postojanja, vjerodostojnosti, tačnosti i važnosti isprava, pregleda računa i drugih evidencija privrednih subjekata, pregleda prevoznih sredstava, pregleda prtljaga i druge robe koju lica nose sa sobom ili na sebi i sprovođenja službenih ispitivanja i drugih sličnih radnji.

(4) Carinska kontrola sprovodi se:

1) prvenstveno na osnovu analize rizika uz upotrebu tehnika elektronske obrade podataka, u svrhu utvrđivanja i procjene rizika, kao i u svrhu primjene neophodnih mjera, na osnovu kriterijuma koje utvrđuje carinski organ, i

2) nasumičnom provjerom.

(5) Carinske kontrole se sprovode unutar okvira upravljanja rizikom koji se zasniva na razmjeni informacija o riziku i rezultatima analize rizika unutar carinskog organa i uspostavljanju kriterijuma i standarda za rizike, kontrolnih mjera i prioriternih područja kontrole.

(6) Prilikom utvrđivanja kriterijuma i standarda rizika, kontrolnih mjera i prioriternih područja kontrole, carinski organ uzima u obzir sljedeće:

- 1) proporcionalnost u odnosu na rizik;
- 2) hitnost neophodnog sprovođenja kontrole;
- 3) moguć uticaj na promet robe i na kontrolne resurse.

(7) Nakon utvrđivanja kriterijuma i standarda rizika iz stava 6 ovog člana, carinski organ definiše:

- 1) opis rizika;
- 2) pokazatelje rizika koji treba da se koriste prilikom izbora robe ili privrednih subjekata za carinsku kontrolu;
- 3) vrstu carinske kontrole;
- 4) period sprovođenja carinske kontrole.

(8) Prioritetno područje iz stava 6 ovog člana obuhvata: carinske postupke, vrste robe, saobraćajne puteve, vrste transporta ili privredne subjekte koji, u određenom periodu, treba da budu predmet većeg nivoa analize rizika i carinske kontrole.

(9) Carinski organ sprovodi upravljanje rizikom radi određivanja različitih nivoa rizika u vezi sa robom koja podliježe carinskoj kontroli ili nadzoru i u svrhu određivanja da li će roba biti predmet carinske kontrole i na kojem mjestu će se obaviti ta kontrola.

(10) Upravljanje rizikom iz stava 9 ovog člana obuhvata: prikupljanje podataka i informacija, analizu i procjenu rizika, preduzimanje mjera i redovan nadzor i preispitivanje tog procesa i njegovih rezultata, na osnovu standarda i strategija.

(11) Carinski organ i nadležni organi drugih država razmjenjuju informacije o riziku i rezultate analize rizika ako:

- 1) procijene da su rizici značajni i da zahtijevaju carinsku kontrolu, a rezultati kontrole utvrde pojavu rizičnog događaja; ili
- 2) rezultati kontrole ne potvrđuju postojanje rizičnog događaja, ali se smatra da prijetnja predstavlja visok rizik unutar carinskog organa ili nekoj drugoj državi.

(12) Način obezbjeđivanja jednoobrazne primjene carinske kontrole propisuje Vlada.

Saradnja nadležnih organa

Član 31

(1) Kad drugi nadležni organi, nad istom robom sprovode kontrole, carinski organ će u neposrednoj saradnji sa tim organima izvršiti kontrole gdje god je to moguće, u isto vrijeme i na istom mjestu kao i carinska kontrola (one-stop-shop).

(2) Prilikom sprovođenja kontrole, carinski i drugi nadležni organi radi smanjenja rizika i borbe protiv prevara dužni su da razmjenjuju podatke u vezi sa ulaskom, izlaskom, tranzitom,

kretanjem, smještajem i upotrebom robe u posebne svrhe, uključujući poštanski saobraćaj, rezultate kontrole, kao i podatke u vezi sa prisustvom strane robe.

Naknadna kontrola

Član 32

(1) Carinski organ može da provjerava tačnost i potpunost podataka u deklaraciji, deklaraciji za privremeni smještaj, ulaznoj sažetoj deklaraciji, izlaznoj sažetoj deklaraciji, deklaraciji za ponovni izvoz ili obavještenju o ponovnom izvozu, kao i postojanje, vjerodostojnost, tačnost i validnost svih pratećih dokumenata i može ispitati knjigovodstvo deklaranta i ostalu evidenciju koje se odnose na aktivnosti u vezi sa predmetnom robom, ili se odnose na prethodne ili naknadne komercijalne aktivnosti koje uključuju tu robu nakon što je ona puštena.

(2) Robu iz stava 1 ovog člana carinski organ može pregledati ili uzimati uzorke, ako je to moguće.

(3) Naknadna kontrola može biti sprovedena u prostorijama držaoca robe ili njegovog zastupnika, lica koje je direktno ili indirektno poslovno uključeno u aktivnosti iz stava 1 ovog člana ili u prostorijama lica koje posjeduje isprave iz stava 1 ovog člana.

(4) Ako naknadna kontrola deklaracije pokaže da su propisi za primjenu carinskog postupka bili primijenjeni na osnovu neistinitih ili nepotpunih podataka, carinski organ će preduzeti potrebne mjere radi ispravnog sprovođenja postupka.

(5) Prilikom sprovođenja naknadne kontrole od strane carinskog organa shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje sprovođenje inspekcijskog nadzora.

Odjeljak Dž

ČUVANJE DOKUMENTACIJE I DRUGIH PODATAKA, TAKSE I TROŠKOVI

Čuvanje dokumentacije i drugih informacija

Član 33

(1) Dokumentacija i informacije iz člana 12 stav 1 ovog zakona čuvaju se najmanje tri godine:

- 1) od posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je prihvaćena deklaracija za stavljanje robe u slobodan promet, odnosno izvozna deklaracija;
- 2) od posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan carinski nadzor nad robom, u slučaju robe stavljene u slobodan promet bez plaćanja carine ili sa smanjenom stopom carine zbog njene upotrebe u posebne svrhe;
- 3) od posljednjeg dana kalendarske godine u kojoj je okončan drugi carinski postupak, odnosno privremeni smještaj;
- 4) nakon isteka roka od tri godine kada je carinska kontrola u pogledu carinskog duga utvrdila da se određeno knjiženje mora ispraviti i ako je lice obaviješteno o tome.

(2) Ako je uložena žalba ili ako je započet sudski postupak, isprave i podaci čuvaju se u roku predviđenim stavom 1 ovog člana ili dok se žalbeni ili sudski postupak ne okonča, koji god da se završi kasnije.

Naknade i troškovi

Član 34

(1) Carinski organ ne naplaćuje naknadu za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, carinski organ može naplatiti naknadu za:

1) prisustvo carinskog službenika, na zahtjev lica, van redovnog radnog vremena ili u prostorijama koje nijesu carinske prostorije;

2) analizu ili stručni nalaz u vezi sa robom i za poštanske troškove za vraćanje robe podnosiocu zahtjeva;

3) pregled ili uzimanje uzoraka robe radi njene provjere ili za uništavanje robe, koji uključuje troškove različite od troškova angažovanja carinskih službenika;

4) posebne mjere kontrole, koje su neophodne zbog prirode robe ili mogućeg rizika;

5) organizovanje obuke za polaganje posebnog stručnog ispita za poslove zastupanja pred carinskim organom i za polaganje tog ispita.

(3) Visinu naknade iz stava 2 ovog člana propisuje Vlada.

Preračunavanje strane valute

Član 35

Ako je u postupku utvrđivanja carinske vrijednosti potrebno preračunati stranu valutu u valutu koja je sredstvo plaćanja u Crnoj Gori, strana valuta preračunava se po zvaničnom kursu važećem na dan nastanka obaveze plaćanja carinskog duga, osim ako drugačije nije utvrđeno međunarodnim sporazumima.

III CARINSKA TARIFA I TARIFNO SVRSTAVANJE ROBE

Carinska tarifa

Član 36

(1) Uvozne i izvozne dažbine utvrđuju se na osnovu carinske tarife.

(2) Druge mjere u skladu sa propisima koji uređuju određene oblasti koje se odnose na trgovinu robom se, po potrebi, primjenjuju u skladu sa tarifnim svrstavanjem te robe.

(3) Carinska tarifa, u smislu ovog zakona, obuhvata:

1) nomenklaturu robe propisanu zakonom kojim se uređuje carinska tarifa;

2) nomenklaturu koja se u potpunosti ili dijelom zasniva na nomenklaturi robe iz tačke 1 ovog stava, a koja se uvodi radi primjene mjera koje se odnose na trgovinu robom;

3) osnovnu stopu carine koja se primjenjuje na robu obuhvaćenu nomenklaturom iz tačke 1 ovog stava;

4) preferencijalne tarifne mjere koje su sadržane u sporazumima koje je Crna Gora zaključila sa određenim državama ili teritorijama ili grupom država ili teritorija;

5) preferencijalne tarifne mjere koje je Crna Gora jednostrano donijela u odnosu na određene države ili teritorije ili grupe država ili teritorija;

6) autonomne mjere kojima se predviđa smanjenje ili izuzimanje određene robe od carinskih dažbina;

7) povlašćen tarifni tretman određen za pojedinu robu, zbog njene prirode ili upotrebe u posebne svrhe, u okviru mjera iz tač. 3 do 6 ili 8 ovog stava;

8) druge tarifne mjere u skladu sa zakonom.

(4) Na zahtjev deklaranta za robu koja ispunjava propisane uslove, umjesto osnovne stope carine, primjenjuju se mjere iz stava 3 tač. 4 do 7 ovog člana.

(5) Ako je primjena mjera iz stava 3 tač. 4 do 7 ovog člana, ili izuzimanje od mjera iz stava 3 tačka 8 ovog člana, ograničena na određeni obim uvoza ili izvoza, takva primjena ili izuzimanje, u slučaju tarifnih kvota, prestaje čim se dostigne utvđeni obim uvoza ili izvoza.

(6) Ako je primjena mjera iz stava 3 ovog člana ograničena na određenu vrijednost ili obim uvoza ili izvoza u određenom vremenskom periodu, u slučaju tarifnih maksimuma, takva primjena prestaje nakon dostizanja propisanog maksimuma.

(7) Stavljanje u slobodan promet ili izvoz robe, na koju se primjenjuju mjere iz st. 1 do 3 ovog člana, može biti predmet carinskog nadzora.

(8) Bliži način primjene autonomnih mjera iz stava 3 tačka 6 ovog člana, mjera o jednoobraznom upravljanju tarifnim kvotama i tarifnim maksimumima iz st. 5 i 6 ovog člana i vršenja nadzora nad stavljanjem u slobodan promet ili izvozom robe, iz stava 7 ovog člana propisuje Vlada.

Tarifno svrstavanje robe

Član 37

(1) Tarifno svrstavanje robe podrazumijeva određivanje jednog od tarifnih podbrojeva ili daljih podjela nomenklature, u skladu sa kojom se ta roba svrstava.

(2) Za primjenu netarifnih mjera, pod tarifnim svrstavanjem robe podrazumijeva se određivanje jednog od tarifnih podbrojeva ili daljih podjela nomenklature ili bilo koje druge nomenklature koja je ustanovljena propisima Crne Gore i koja je u potpunosti ili dijelom zasnovana na nomenklaturi Carinske tarife iz člana 36 stav 3 tačka 1 ovog zakona ili koja predviđa njenu dalju podjelu, u skladu sa kojom se ta roba svrstava.

(3) Tarifni podbroj ili dalja podjela određena u skladu sa odredbama st. 1 i 2 ovog člana koristi se za svrhe primjene mjera koje su u vezi sa tim tarifnim podbrojem.

(4) Svrtavanje robe u Carinsku tarifu vrši se i u skladu sa odlukama o svrstavanju robe koje je donio Komitet za harmonizovani sistem Svjetske carinske organizacije, odnosno odlukama o svrstavanju određene robe u Kombinovanu nomenklaturu Evropske unije koje je usvojila Evropska komisija.

(5) Odluke o svrstavanju iz stava 4 ovog člana objavljuju se na internet stranici carinskog organa.

I. PORIJEKLO ROBE

Odjeljak A NEPREFERENCIJALNO PORIJEKLO

Sticanje porijekla

Član 38

(1) Roba porijeklom iz jedne države ili teritorije je ona roba koja je u potpunosti dobijena u toj državi ili na toj teritoriji.

(2) Roba čija proizvodnja uključuje više od jedne države ili teritorije smatra se da ima porijeklo iz države ili sa teritorije u kojoj je obavljena posljednja, bitna, ekonomski opravdana prerada ili obrada, u privrednom subjektu opremljenom za te svrhe, i čiji je rezultat novi proizvod ili koja predstavlja bitnu fazu proizvodnje.

Područje primjene

Član 39

(1) Nepreferencijalno porijeklo robe utvrđuju se radi primjene:

1) Carinske tarife, osim mjera iz člana 36 stav 3 tač. 4 i 5 ovog zakona;

2) mjera, koje nijesu tarifne, a koje su utvrđene propisima koji uređuju određene oblasti koje se odnose na trgovinu robom; i

3) drugih mjera koje se odnose na porijeklo robe.

(2) Bliži način određivanja nepreferencijalnog porijekla robe propisuje Vlada.

Dokaz o porijeklu

Član 40

(1) Ako je porijeklo robe naznačeno u deklaraciji, u skladu sa zakonom, carinski organ može da zahtijeva da deklarant dokaže porijeklo robe.

(2) Ako deklarant podnese dokaz o porijeklu robe u skladu sa zakonom, carinski organ može, u slučaju osnovane sumnje, da zahtijeva dostavljanje dodatnih dokaza kojim se obezbjeđuje da je naznačeno porijeklo u skladu sa pravilima uređenim zakonom i potvrđenim međunarodnim sporazumima.

(3) Ako potrebe trgovine tako zahtijevaju, isprava kojom se dokazuje porijeklo može biti izdata u Crnoj Gori, u skladu sa pravilima o porijeklu koja su na snazi u državi ili na teritoriji odredišta, ili na bilo koji drugi način koji identifikuje državu, odnosno teritoriju, u kojoj je roba u potpunosti dobijena ili u kojoj je obavljena posljednja bitna promjena.

(4) Bliži način izdavanja i provjere dokaza iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Vlada.

Odjeljak B
PREFERENCIJALNO PORIJEKLO

Preferencijalno porijeklo robe

Član 41

(1) Radi ostvarivanja povlastica predviđenih mjerama iz člana 36 stav 3 tač. 4 ili 5 ovog zakona ili netarifnim preferencijalnim mjerama, roba mora da bude u skladu sa st. 2 do 5 ovog člana.

(2) Za robu na koju se odnose povlastice predviđene preferencijalnim mjerama:

- u okviru sporazuma koje je Crna Gora zaključila sa jednom ili više država ili teritorija, pravila o preferencijalnom porijeklu robe utvrđuju se u tim sporazumima,

- koje je Crna Gora jednostrano donijela u odnosu na druge države ili teritorije Vlada donosi mjere kojima se utvrđuju pravila o preferencijalnom porijeklu robe.

(3) Pravila o porijeklu zasnivaju se ili na kriterijumu da je roba u potpunosti dobijena ili na kriterijumu da je roba dobijena kao rezultat dovoljne prerade ili obrade.

(4) Za pravila o preferencijalnom porijeklu robe iz stava 2 tačka 2 ovog člana Vlada može privremeno da odobri odstupanje u skladu sa stavom 5 ovog člana ili na zahtjev druge države ili teritorije korisnice.

(5) Privremeno odstupanje od pravila iz stava 2 tačka 2 vrši se u sljedećim slučajevima:

1) unutrašnjih ili spoljašnjih faktora koji privremeno onemogućavaju državu ili teritoriju da poštuje pravila o preferencijalnom porijeklu robe;

2) radi omogućavanja državi ili teritoriji da se pripremi za primjenu tih pravila.

(6) Nakon prijema zahtjeva u kojem se navode razlozi zbog kojeg se odstupanje traži, Vlada odlučuje o tom zahtjevu.

(7) Uz zahtjev iz stava 6 ovog člana, država ili teritorija korisnica podnosi dokaze o privremenom odstupanju iz stava 5 ovog člana.

(8) Privremeno odstupanje se ograničava na trajanje dejstava unutrašnjih ili spoljašnjih faktora koji su ga izazvali ili na vremenski period koji je potreban državi ili teritoriji korisnici da dostigne poštovanje pravila.

(9) Ako je odstupanje odobreno, država ili teritorija korisnica mora da pruža Vladi informacije koje se odnose na korišćenje odstupanja i upravljanje količinama za koje se odobrava odstupanje.

(10) Kad države ili grupe država svojom jednostranom odlukom, odobre povlašćenu carinu za domaću robu koja se izvozi u te države ili grupe država, primjenjuju se pravila o porijeklu robe koja su utvrđena tom odlukom.

(11) Bliži način određivanja preferencijalnog porijekla robe iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

II. CARINSKA VRIJEDNOST ROBE

Oblast primjene

Član 42

Radi primjene carinske tarife i netarifnih mjera utvrđuje se carinska vrijednost robe primjenom metoda carinskog vrednovanja na osnovu transakcijske vrijednosti iz člana 43 ovog zakona i sekundarnih metoda carinskog vrednovanja iz člana 47 ovog zakona.

Metod carinskog vrednovanja na osnovu transakcijske vrijednosti

Član 43

(1) Carinska vrijednost robe je transakcijska vrijednost, odnosno stvarno plaćena cijena ili cijena koju treba platiti za robu kada se ona prodaje radi izvoza u Crnu Goru, usklađena sa čl. 44 i 45 ovog zakona.

(2) Pod stvarno plaćenom cijenom ili cijenom koju treba platiti podrazumijevaju se plaćanja koja je izvršio ili treba da izvrši kupac prodavcu, ili kupac trećoj strani u korist prodavca za uvezenu robu i obuhvata plaćanja koja su izvršena, ili koja treba da se izvrše kao uslov prodaje uvezene robe.

(3) Transakcijska vrijednost se primjenjuje pod uslovom da:

1) nema ograničenja za kupca u pogledu raspolaganja robom ili njenom upotrebom, osim ograničenja koja:

- a) su određena u skladu sa zakonom;
- b) ograničavaju geografsko područje gdje se roba može preprodati;
- c) bitno ne utiču na carinsku vrijednost robe;

2) kupoprodaja ili cijena ne podliježu uslovima ili ograničenjima čija vrijednost ne može biti utvrđena u odnosu na vrijednost robe koja se vrednuje;

3) nijedan dio prihoda od naknadne preprodaje, raspolaganja robom ili upotrebe robe od strane kupca ne pripada direktno ili indirektno prodavcu, osim ako može biti izvršeno odgovarajuće prilagođavanje;

4) kupac i prodavac nijesu povezani ili povezanost nije uticala na cijenu.

(4) Način utvrđivanja carinske vrijednosti robe u skladu sa st. 1 i 2 ovog člana propisuje Vlada.

Elementi transakcijske vrijednosti

Član 44

(1) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti u skladu sa članom 43 ovog zakona, cijeni koja je stvarno plaćena ili treba da se plati za uvezenu robu dodaju se:

1) u mjeri u kojoj ih snosi kupac, ali nijesu obuhvaćeni cijenom koja je stvarno plaćena ili treba da se plati za robu:

a) provizije i naknade posredovanja, osim kupovne provizije;

b) troškovi ambalaže koja se za potrebe carinjenja, smatra jedinstvenim dijelom predmetne robe; i

c) troškovi pakovanja, za rad ili materijale;

2) srazmjerni dio vrijednosti robe i usluga koje je kupac isporučio direktno ili indirektno, besplatno ili po sniženoj cijeni za upotrebu u vezi sa proizvodnjom i prodajom za izvoz uvezene robe, u mjeri u kojoj ta vrijednost nije bila uračunata u cijenu koja je stvarno plaćena ili cijenu koju treba platiti:

a) materijala, komponenata, djelova i sličnih stavki ugrađenih u uvezenu robu;

b) alata, matrica, kalupa i sličnih stavki upotrijebljenih za proizvodnju uvezene robe;

c) materijala potrošenih u proizvodnji uvezene robe; i

č) projektovanja, razvoja, umjetničkog rada, dizajna i planova i skica izrađenih van Crne Gore i neophodnih za proizvodnju uvezene robe;

3) naknade za korišćenje autorskog prava i licence koje se odnose na robu koja se vrednuje a koje kupac mora da plati, bilo direktno ili indirektno, kao uslov prodaje robe koja se vrednuje, u mjeri u kojoj te naknade za korišćenje autorskog prava i licencne naknade nijesu uključene u cijenu koja je stvarno plaćena ili cijenu koju treba platiti;

4) dio prihoda ostvaren preprodajom, raspolaganjem ili korišćenjem uvezene robe, koji se direktno ili indirektno plaćaju prodavcu; i

5) troškovi do mjesta gdje se roba unosi na carinsko područje Crne Gore, i to troškovi:

a) transporta i osiguranja uvezene robe, i

b) utovara, istovara i rukovanja koji su u vezi sa transportom uvezene robe.

(2) Dodaci na cijenu koja je stvarno plaćena ili na cijenu koja treba da se plati, u skladu sa stavom 1 ovog člana, uračunavaju se samo na osnovu objektivnih i mjerljivih podataka.

(3) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti, u cijenu koja je stvarno plaćena ili koju treba platiti, uračunavaju se samo dodaci iz stava 1 ovog člana.

(4) Način utvrđivanja dodataka na cijenu koja je stvarno plaćena ili treba da se plati propisuje Vlada.

Troškovi koji se ne uračunavaju u carinsku vrijednost

Član 45

(1) Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti u skladu sa članom 43 ovog zakona, ne uračunavaju se:

1) troškovi transporta uvezene robe nakon njenog ulaska u carinsko područje Crne Gore;

2) troškovi izgradnje, montaže, sklapanja, održavanja ili tehničke podrške uvezene robe kao što su industrijska postrojenja, mašine ili oprema, nastali nakon ulaska u carinsko područje Crne Gore;

3) troškovi kamate u skladu sa finansijskim aranžmanom u koji je stupio kupac i koji se odnosi na kupovinu uvezene robe, bez obzira da li je finansiranje obezbijedio prodavac ili drugo lice, pod uslovom da je finansijski aranžman sačinjen u pisanoj formi i, ako se zahtijeva, kupac može dokazati da su sljedeći uslovi ispunjeni:

a) da se ta roba stvarno prodaje po cijeni koja je prijavljena kao cijena koja je stvarno plaćena ili cijena koju treba platiti,

b) zahtjevana kamatna stopa ne prelazi uobičajenu visinu za takve transakcije u državi u kojoj, i u vrijeme kad, je obezbijeđeno finansiranje;

4) troškovi za pravo reprodukcije robe uvezene u Crnu Goru;

5) kupovna provizija;

6) uvozne dažbine ili druge naknade koje se plaćaju u Crnoj Gori zbog uvoza ili prodaje robe;

7) plaćanja koja, izuzetno od člana 44 stav 1 tačka 3 ovog zakona, izvrši kupac za pravo da distribuira ili preproda uvezenu robu, ako ta plaćanja nijesu uslov prodaje za izvoz robe u Crnu Goru;

8) dažbine i takse koje se naplaćuju u državi izvoza, od kojih je uvezena roba oslobođena ili može biti oslobođena primjenom sistema povraćaja.

(2) Način utvrđivanja troškova koji ne ulaze u cijenu robe koja je stvarno plaćena ili koja treba da se plati propisuje Vlada.

Pojednostavljenje za utvrđivanje carinske vrijednosti

Član 46

(1) Carinski organ može, na zahtjev zainteresovanog lica, da odobri da se sljedeći iznosi utvrde na osnovu posebnih kriterijuma, ako se ne mogu utvrditi na dan prihvatanja deklaracije, i to iznosi:

1) koji treba da se uračunaju u carinsku vrijednost u skladu sa odredbom člana 43 stav 2 ovog zakona; i

2) iz čl. 44 i 45 ovog zakona.

(2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana carinski organ izdaje ako se:

- primjenom postupka iz člana 121 ovog zakona stvaraju nesrazmjerni administrativni troškovi;

- utvrđena carinska vrijednost neće bitnije razlikovati od vrijednosti utvrđene bez posjedovanja ovog odobrenja.

(3) Bliže uslove iz stava 2 ovog člana propisuje Vlada.

Sekundarne metode carinskog vrednovanja

Član 47

(1) Ako carinska vrijednost robe ne može da se utvrdi u skladu sa članom 43 ovog zakona, utvrđuje se redom, u skladu sa stavom 3 tač. 1 do 4 ovog člana, do prve tačke u skladu sa kojom se carinska vrijednost robe može utvrditi.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, redosljed primjene stava 3 tač. 3 i 4 ovog člana može se zamijeniti ako deklarant to zahtijeva.

(3) Carinska vrijednost, u skladu sa odredbom stava 1 ovog člana je:

1) transakcijska vrijednost identične robe koja je prodana za izvoz u carinsko područje Crne Gore i izvezena u isto ili približno isto vrijeme kao i roba koja se vrednuje;

2) transakcijska vrijednost slične robe koja je prodana za izvoz u carinsko područje Crne Gore i koja je izvezena u isto ili približno isto vrijeme kao i roba koja se vrednuje;

3) vrijednost zasnovana na jediničnoj cijeni po kojoj se uvezena roba, ili identična ili slična uvezena roba, prodaje u carinskom području Crne Gore u najvećoj ukupnoj količini licima koja nijesu povezana sa prodavcima; ili

4) obračunata vrijednost, koja se sastoji od zbira:

a) troška ili vrijednosti materijala i izrade ili druge prerade upotrijebljene u proizvodnji uvezene robe,

b) iznosa dobiti i opštih troškova koji odgovaraju uobičajenom iznosu koji se ostvaruje pri prodaji robe iste vrste ili grupe kao što je roba koja se vrednuje, koju su proizveli proizvođači u državi izvoza za izvoz u Crnu Goru,

c) troška ili vrijednosti elemenata iz člana 44 stav 1 tačka 5 ovog zakona.

(4) Ako carinska vrijednost ne može da se utvrdi u skladu sa stavom 1 ovog člana, ona se utvrđuje na osnovu podataka koji su raspoloživi na carinskom području Crne Gore, upotrebom metoda usklađenih sa načelima i opštim odredbama:

1) Sporazuma o primjeni člana VII Opšteg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine;

2) člana VII Opšteg sporazuma o carinama i trgovini iz 1994. godine.

(5) Bliži način utvrđivanja sekundarnih metoda carinskog vrednovanja robe propisuje Vlada.

Utvrđivanje carinske vrijednosti nosača podataka

Član 48

(1) Carinska vrijednost nosača podataka koji sadrže podatke ili programska uputstva za upotrebu opreme za obradu podataka (u daljem tekstu: programska podrška) ne obuhvata cijenu ili vrijednost programske podrške, ako je ta cijena ili vrijednost iskazana odvojeno od vrijednosti nosača podataka.

(2) Nosačem podataka iz stava 1 ovog člana ne smatraju se integrisana kola, poluprovodnici i drugi uređaji ili proizvodi koji sadrže takva kola ili uređaje.

(3) Programskom podrškom iz stava 1 ovog člana ne smatraju se zvučni, kinematografski ili video snimci ili uputstva.

Sniženja i gotovinski popusti

Član 49

Prilikom utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe prihvataju se ugovorena umanjenja cijene, kao gotovinski popusti uobičajeni za identičnu ili sličnu uvezenu robu, ako su ugovoreni prije obavljenog uvoza i ostvareni u ugovorenom roku.

Roba uvezena bez plaćanja protivvrijednosti, privremeno uvezena roba, roba uvezena po osnovu zakupa ili lizinga, oštećena roba, puštanje robe prije konačnog utvrđivanja carinske vrijednosti

Član 50

(1) Carinska vrijednost robe uvezene bez plaćanja protivvrijednosti, kao i carinska vrijednost za privremeno uvezenu robu utvrđuje se u skladu sa odredbama člana 47 ovog zakona.

(2) Ako se za robu koja se uvozi po osnovu zakupa ili lizinga carinska vrijednost ne može utvrditi u skladu sa odredbama člana 47 ovog zakona i za koju ugovorom nije predviđena mogućnost kupovine, carinska vrijednost se utvrđuje na osnovu iznosa zakupnine, odnosno lizinga po potrebi usklađenog sa odredbama čl. 44 i 45 ovog zakona.

(3) Carinska vrijednost robe koja se ošteti prije puštanja deklarantu, utvrđuje se na osnovu odgovarajuće ugovorene cijene umanjene za procenat oštećenja.

(4) Procenat oštećenja iz stava 3 ovog člana utvrđuje carinski organ procjenom, odnosno na osnovu nalaza vještaka odgovarajuće struke.

(5) Ako je u postupku utvrđivanja carinske vrijednosti uvezene robe neophodno odložiti konačno utvrđivanje carinske vrijednosti, roba se može predati podnosiocu deklaracije pod uslovom da se osigura plaćanje carine u obliku depozita u visini mogućeg iznosa carinskog duga.

Isporuka više vrsta robe koje podliježu različitim stopama carine

Član 51

(1) Kada se isporuka sastoji od više vrsta robe koja podliježe carinjenju po različitim stopama carine, ukupan iznos troškova koji se odnose na prodaju robe, kao i troškovi prevoza, osiguranja i isporuke obračunavaju se srazmjerno vrijednosti pojedinačne vrste robe.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, carinski organ može, na zahtjev deklaranta, dodati troškove iz stava 1 ovog člana koji se odnose na više vrsta robe u jednoj isporuci, na vrijednost robe za koju su uvozne dažbine najveće.

Obaveze deklaranta, odnosno uvoznika

Član 52

(1) Deklarant je dužan da u deklaraciji navede podatke o tome da je za robu koja se uvozi ugovorena obaveza plaćanja troškova, naknada, dijela vrijednosti isporučene robe i usluga ili dijela prihoda iz člana 44 stav 1 tač. 2, 3 i 4 ovog zakona.

(2) Uvoznik je dužan da prijavi carinskom organu svaku preprodaju, raspolaganje ili korišćenje uvezene robe iz kojih proizilazi obaveza plaćanja određenog iznosa prodavcu, u skladu sa članom 44 stav 1 tačka 4 ovog zakona, najkasnije u roku od 30 dana od dana plaćanja.

Prava i obaveze carinskog organa koji utvrđuje carinsku vrijednost

Član 53

(1) Carinski organ može da zahtijeva od deklaranta da podnese isprave i podatke koji su mu potrebni za utvrđivanje carinske vrijednosti, u skladu sa čl. 42 do 48 ovog zakona.

(2) Carinski organ može da provjeri vjerodostojnost i tačnost izjave, isprave ili deklaracije koja se podnosi radi utvrđivanja carinske vrijednosti.

Obavještenje uvoznika

Član 54

Carinski organ je dužan da uvozniku, na njegov zahtjev, dostavi pisano obrazloženje o načinu na koji je utvrđena carinska vrijednost uvezene robe.

III. NASTANAK CARINSKOG DUGA

Odjeljak A CARINSKI DUG PRI UVOZU

Stavljanje robe u slobodan promet i privremeni uvoz

Član 55

(1) Carinski dug pri uvozu nastaje stavljanjem strane robe koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina, u carinski postupak:

1) stavljanja robe u slobodan promet, uključujući i upotrebu robe u posebne svrhe;

2) privremenog uvoza sa djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina.

(2) Carinski dug iz stava 1 ovog člana nastaje u vrijeme prihvatanja deklaracije.

(3) Dužnik je deklarant, a u slučaju indirektnog zastupanja, dužnik je i lice za čiji račun je deklaracija podnijeta.

(4) Ako je deklaracija za postupke iz stava 1 ovog člana, sastavljena na osnovu podataka zbog kojih uvozne dažbine nijesu naplaćene u cjelosti ili djelimično, dužnik je i lice koje je pružilo podatke potrebne za sastavljanje deklaracije i koje je znalo ili je moralo znati da su ti podaci netačni.

Carinski dug za robu bez porijekla

Član 56

(1) Ako se zabrana povraćaja ili izuzeća od plaćanja uvoznih dažbina primjenjuje na robu bez porijekla upotrijebljenu u proizvodnji proizvoda za koje je dokaz o porijeklu izdat ili sačinjen u okviru preferencijalnog postupanja između Crne Gore i drugih država ili teritorija, carinski dug pri uvozu za tu robu bez porijekla nastaje prilikom prihvatanja deklaracije za ponovni izvoz konkretnih proizvoda.

(2) Ako carinski dug nastaje u skladu sa stavom 1 ovog člana, visina uvoznih dažbina koja odgovara tom dugu utvrđuje se pod istim uslovima kao u slučaju carinskog duga koji bi nastao da je tog dana prihvaćena deklaracija za stavljanje u slobodan promet robe bez porijekla upotrijebljene u proizvodnji konkretnih proizvoda za svrhe okončanja postupka aktivnog oplemenjivanja.

Carinski dug nastao zbog neispunjavanja obaveza pri uvozu

Član 57

(1) Za robu koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina, carinski dug pri uvozu nastaje i zbog neispunjavanja:

1) jedne od obaveza utvrđenih zakonom koje se odnose na unos strane robe u carinsko područje Crne Gore, njeno izuzimanje ispod carinskog nadzora ili kretanje, preradu, smještaj, privremeni smještaj, privremeni uvoz ili raspolaganje tom robom unutar tog područja;

2) jedne od obaveza utvrđenih zakonom koje se odnose na upotrebu robe u posebne svrhe unutar carinskog područja Crne Gore;

3) uslova koji uređuju stavljanje strane robe u carinski postupak ili koji uređuju odobravanje izuzeća od plaćanja dažbina ili smanjenu stopu uvozne dažbine na osnovu upotrebe robe u posebne svrhe.

(2) Vrijeme nastanka carinskog duga je trenutak u kojem:

1) obaveza zbog čijeg neispunjenja nastaje carinski dug nije ispunjena ili prestaje da bude ispunjena;

2) je deklaracija za stavljanje robe u carinski postupak prihvaćena, ako se naknadno utvrdi da nije bio ispunjen uslov koji uređuje stavljanje robe u taj postupak ili odobravanje izuzeća od plaćanja dažbine ili smanjenu stopu uvozne dažbine na osnovu upotrebe robe u posebne svrhe.

(3) U slučajevima iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana, dužnik je lice koje:

1) treba da ispuni obaveze u skladu ovim zakonom;

2) je znalo ili je moralo znati da obaveza, u skladu sa ovim zakonom, nije ispunjena i koje postupa za račun lica koje je bilo dužno da ispuni obavezu, ili koje je učestvovalo u radnji koja je dovela do neispunjenja obaveze;

3) je steklo svojину ili je u posjedu određene robe i koje je znalo ili je moralo znati u vrijeme sticanja ili prijema robe, da obaveza u skladu sa carinskim propisima nije ispunjena.

(4) U slučajevima iz stava 1 tačka 3 ovog člana, dužnik je lice:

1) od kojeg se zahtijeva da postupa u skladu sa uslovima koji uređuju stavljanje robe u carinski postupak ili carinsko deklarisanje robe koja je stavljena u taj postupak ili odobravanje izuzeća od plaćanja dažbina ili smanjene stope uvozne dažbine na osnovu upotrebe robe u posebne svrhe;

2) koje je dalo podatak i koje je znalo ili je moralo znati da je podatak koji je unijet u deklaraciju netačan, a koji se zahtijeva u skladu sa zakonom i odnosi na uslove koji uređuju stavljanje robe u taj carinski postupak i ako je carinskom organu pružena informacija u skladu sa zakonom koja se odnosi na uslove koji uređuju stavljanje robe u taj postupak, a zbog koje carinske dažbine nijesu u cjelosti ili djelimično naplaćene.

Odbitak iznosa uvoznih dažbina koji je već plaćen

Član 58

(1) Ako u skladu sa članom 57 stav 1 ovog zakona carinski dug nastane za robu koja je zbog upotrebe u posebne svrhe stavljena u slobodan promet uz nižu stopu uvozne dažbine, iznos uvozne dažbine koji je plaćen kad je roba stavljena u slobodan promet odbija se od iznosa uvozne dažbine koji odgovara carinskom dugu.

(2) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se ako je carinski dug nastao u vezi sa ostacima i otpacima koji su rezultat uništavanja te robe.

(3) Ako u skladu sa članom 57 stav 1 ovog zakona carinski dug nastane za robu stavljenu u postupak privremenog uvoza sa djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina, iznos uvoznih dažbina koji je plaćen u skladu sa djelimičnim oslobođenjem odbija se od iznosa uvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu.

Odjeljak B CARINSKI DUG PRI IZVOZU

Izvoz i pasivno oplemjenjivanje

Član 59

(1) Carinski dug pri izvozu nastaje stavljanjem robe, koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina, u postupak izvoza ili postupak pasivnog oplemjenjivanja.

(2) Carinski dug iz stava 1 ovog člana nastaje u trenutku prihvatanja deklaracije.

(3) Dužnik je deklarant, a u slučaju indirektnog zastupanja, dužnik je i lice za čiji račun je deklaracija podnijeta.

(4) Ako je deklaracija sastavljena na osnovu podataka zbog kojih izvozne dažbine nijesu naplaćene u cjelosti ili djelimično, dužnik je i lice koje je pružilo podatke potrebne za sastavljanje deklaracije i koje je znalo, ili je moralo znati da su ti podaci netačni.

Carinski dug nastao zbog neispunjavanja obaveza pri izvozu

Član 60

(1) Za robu koja podliježe plaćanju izvoznih dažbina, carinski dug pri izvozu nastaje i zbog neispunjavanja:

1) jedne od obaveza utvrđenih ovim zakonom radi iznošenja robe;

2) uslova u skladu sa kojima je bilo odobreno da se roba iznese iz carinskog područja Crne Gore uz potpuno ili djelimično oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina.

(2) Vrijeme nastanka carinskog duga je trenutak kad:

1) je roba iznijeta iz carinskog područja Crne Gore bez deklaracije;

2) je roba stigla na odredište koje nije odredište za koje je odobreno iznošenje robe iz carinskog područja Crne Gore uz potpuno ili djelimično oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina;

3) ističe rok određen za podnošenje dokaza o ispunjenosti uslova pod kojima je oslobođenje odobreno, ako carinski organ nije u mogućnosti da odredi trenutak iz tačke 2 ovog stava.

(3) U slučajevima iz stava 1 tačka 1 ovog člana dužnik je lice koje:

1) treba da ispuni obaveze u skladu ovim zakonom;

2) je znalo ili je moralo da zna da obaveza nije ispunjena u skladu sa ovim zakonom, a djelovalo je za račun lica koje je bilo dužno da ispuni obavezu;

3) je učestvovalo u radnji koja je dovela do neispunjenja obaveze i koje je znalo ili je osnovano trebalo da zna da deklaracija nije, a trebalo je da bude podnijeta.

(4) U slučajevima iz stava 1 tačka 2 ovog člana, dužnik je lice od kojeg se zahtijeva da postupa u skladu sa uslovima pod kojima je bilo odobreno da se roba iznese iz carinskog područja Crne Gore uz potpuno ili djelimično oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina.

Odjeljak C

ZAJEDNIČKE ODREDBE ZA CARINSKI DUG KOJI NASTAJE PRI UVOZU I IZVOZU

Zabrane i ograničenja

Član 61

(1) Carinski dug pri uvozu ili izvozu nastaje i za robu koja je predmet mjera zabrane ili ograničenja prilikom uvoza ili izvoza robe, osim:

- 1) nezakonitog unošenja falsifikovane valute na carinsko područje Crne Gore;
 - 2) unošenja na carinsko područje Crne Gore narkotika i psihotropnih supstanci koje se ne upotrebljavaju u medicinske i naučne svrhe ili su pod nadzorom nadležnih organa.
- (2) Radi primjene kazni za carinske prekršaje, smatra se da je carinski dug nastao ako, u skladu sa zakonom, uvozne ili izvozne dažbine ili postojanje carinskog duga predstavljaju osnov za određivanje kazni.

Više dužnika

Član 62

Ako je više lica u obavezi da plati iznos uvoznih ili izvoznih dažbina za isti carinski dug, obavezna su da odgovaraju solidarno.

Opšta pravila za obračun iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina

Član 63

- (1) Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina se obračunava na osnovu pravila za obračunavanje dažbina koja su važila za određenu robu u vrijeme kada je carinski dug za tu robu nastao.
- (2) Ako nije moguće tačno utvrditi vrijeme kad je carinski dug nastao, smatra se da je carinski dug nastao u vrijeme kad carinski organ zaključi da se roba nalazi u postupku koji uslovljava nastanak carinskog duga.
- (3) Ako carinski organ na osnovu informacija koje su mu dostupne može da utvrdi da je carinski dug nastao prije vremena iz stava 2 ovog člana, smatra se da je carinski dug nastao u najranijem trenutku u kome je na osnovu dostupnih informacija moguće utvrditi postojanje carinskog duga.

Posebna pravila za obračun iznosa uvoznih dažbina

Član 64

- (1) Ako su za robu stavljenu u carinski postupak ili u privremeni smještaj troškovi smještaja ili uobičajenih oblika postupanja nastali na carinskom području Crne Gore, takvi troškovi ili povećanje vrijednosti se ne uzimaju u obzir prilikom obračuna iznosa uvoznih dažbina ako deklarant pruži dokaz o tim troškovima.
- (2) Carinska vrijednost, količina, priroda i porijeklo strane robe, stavljene u carinski postupak ili privremeni smještaj, uzimaju se u obzir za obračun iznosa uvoznih dažbina.
- (3) Ako se promijeni tarifno svrstavanje robe stavljene u carinski postupak zbog uobičajenih oblika postupanja iz člana 153 ovog zakona unutar carinskog područja Crne Gore, na zahtjev deklaranta, primjenjuje se prvobitno tarifno svrstavanje robe stavljene u postupak.
- (4) Ako je carinski dug nastao za dobijene proizvode koji su rezultat postupka aktivnog oplemenjivanja, iznos uvoznih dažbina koji odgovara takvom dugu se, na zahtjev deklaranta,

određuje na osnovu tarifnog svrstavanja, carinske vrijednosti, količine, prirode i porijekla robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja u vrijeme prihvatanja deklaracije za tu robu.

(5) Radi primjene tarifnih mjera iz člana 36 stav 3 tačka 8 ovog zakona, carinski organ primjenjuje prvobitno tarifno svrstavanje robe iz st. 3 i 4 ovog člana, bez zahtjeva deklaranta, kad su ispunjeni uslovi:

a) proizvode koji su nastali kao rezultat aktivnog oplemenjivanja direktno ili indirektno uvozi korisnik odobrenja tokom perioda od jedne godine nakon njihovog ponovnog izvoza;

b) roba bi u trenutku prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak aktivnog oplemenjivanja podlijegala mjerama poljoprivredne ili trgovinske politike ili mjerama zaštite na uvoz ili izvoz robe, da je u tom trenutku bila puštena u slobodan promet.

(6) Ako carinski dug nastaje za dobijene proizvode koji su rezultat postupka pasivnog oplemenjivanja ili proizvoda za zamjenu iz člana 183 stav 1 ovog zakona, iznos uvoznih dažbina se obračunava na osnovu troška proizvodne radnje koja je preduzeta van carinskog područja Crne Gore.

(7) Kad carinski dug nastaje u skladu sa odredbama čl. 57 ili 60 ovog zakona, pod uslovom da propust koji je doveo do nastanka carinskog duga ne predstavlja pokušaj prevare, carinski dužnik ima pravo na povoljniji tarifni tretman robe, oslobođenje ili potpuno ili djelimično izuzimanje od plaćanja uvoznih ili izvoznih dažbina.

(8) Bliže uslove iz st. 4 i 5 ovog člana propisuje Vlada.

Mjesto nastanka carinskog duga

Član 65

(1) Carinski dug nastaje u mjestu u kojem je podnijeta deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, mjesto nastanka carinskog duga je mjesto u kojem su nastupile okolnosti koje uslovljavaju njegov nastanak.

(3) Ako nije moguće odrediti mjesto iz stava 2 ovog člana, smatra se da je carinski dug nastao na mjestu gdje carinski organ zaključi da se roba nalazi u okolnostima u kojima nastaje carinski dug.

(4) Ako je roba stavljena u carinski postupak koji nije okončan ili kad privremeni smještaj nije pravilno okončan, a mjesto nastanka carinskog duga ne može da se odredi u određenom roku u skladu sa odredbama st. 2 ili 3 ovog člana, carinski dug nastaje u mjestu u kojem je roba stavljena u određeni postupak ili u mjestu u koje je u okviru tog postupka unijeta u carinsko područje Crne Gore ili je bila u privremenom smještaju.

(5) Ako na osnovu dostupnih informacija carinski organ može da utvrdi da je carinski dug mogao da nastane na nekoliko mjesta, smatra se da je carinski dug nastao na onom mjestu na kojem je nastao najranije.

IV. OBEZBJEĐENJE ZA PLAĆANJE CARINSKOG DUGA KOJI JE NASTAO ILI BI MOGAO NASTATI

Opšte odredbe

Član 66

(1) Ako carinski organ zahtijeva polaganje obezbjeđenja za plaćanje carinskog duga koji je nastao ili koji bi mogao nastati, to obezbjeđenje treba da pokrije iznos uvoznih ili izvoznih dažbina i ostalih dažbina u vezi sa uvozom i izvozom robe.

(2) Obezbjeđenje iz stava 1 ovog člana polaže dužnik ili lice koje može postati dužnik, odnosno treće lice, kad carinski organ dozvoli da obezbjeđenje za plaćanje carinskog duga položi lice od kojeg se to ne zahtijeva.

(3) Carinski organ zahtijeva da se za određenu robu ili za određenu deklaraciju položi samo jedno obezbjeđenje.

(4) Obezbjeđenje dostavljeno za određenu deklaraciju, primjenjuje se na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama za svu robu koja je obuhvaćena ili se pušta na osnovu te deklaracije, bez obzira da li je ta deklaracija ispravna ili ne.

(5) Ako obezbjeđenje nije razduženo, carinski organ može da koristi, u okvirima osiguranog iznosa, za naplatu iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina i drugih dažbina koje treba platiti nakon naknadne kontrole te robe.

(6) Na zahtjev lica iz stava 2 ovog člana, carinski organ može, u skladu sa članom 72 st. 1, 2 i 3 ovog zakona, da odobri polaganje zajedničkog obezbjeđenja koje pokriva iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu za dvije ili više radnji, deklaracija ili carinskih postupaka.

(7) Carinski organ je dužan da kontroliše korišćenje obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana.

(8) Od državnih organa se ne može zahtijevati davanje obezbjeđenja za namirenje carinskog duga.

(9) Obezbjeđenje se ne zahtijeva za:

1) robu koja se prenosi fiksnom transportnom instalacijom;

2) robu stavljen u postupak privremenog uvoza ako se:

- carinske deklaracije mogu podnijeti usmeno,
- radi o postupku privremenog uvoza ambalaže, koja se uvozi prazna i koja je jasno označena, tako da se te oznake ne mogu zamijeniti ili uništiti, samo, ako ponovni izvoz ove ambalaže, primjenjujući trgovačku praksu, neće dovesti do kršenja propisa,
- radi o postupku privremenog uvoza materijala za pomoć u slučaju katastrofa,
- radi o postupku privremenog uvoza opreme za radio i TV emitovanje i vozila, specijalno opremljenih za ove namjene, ako ih uvoze strana sredstva javnog obavještanja radi pripreme ili emitovanja emisija na carinskom području;

3) robu stavljen u nacionalni postupak tranzita uz pojednostavljena iz člana 158 stav 5 tačka 5 ovog zakona i koja se prevozi morem ili vazduhom između luka ili između aerodroma;

4) carinski dug koji je manji od 500 eura.

(10) Način polaganja i vršenja kontrole nad obezbjeđenjem i druga oslobođenja od davanja obezbjeđenja za robu stavljen u postupak privremenog uvoza propisuje Vlada.

Obavezno obezbjeđenje

Član 67

(1) Ako je polaganje obezbjeđenja obavezno, carinski organ utvrđuje iznos tog obezbjeđenja na nivou jednakom tačnom iznosu uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, ako taj iznos može sa sigurnošću da se utvrdi u vrijeme kada se obezbjeđenje zahtijeva.

(2) Ako nije moguće utvrditi tačan iznos, obezbjeđenje se utvrđuje u najvišem iznosu uvoznih ili izvoznih dažbina, koji procijeni carinski organ, a koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, koji su nastali ili bi mogli nastati.

(3) Ako se podnosi zajedničko obezbjeđenje za iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, čiji se iznos mijenja tokom vremena, iznos tog obezbjeđenja se utvrđuje na nivou koji omogućava da iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu bude pokriven u svakom trenutku.

Neobavezno obezbjeđenje

Član 68

(1) Ako polaganje obezbjeđenja nije obavezno, carinski organ u svakom slučaju zahtijeva obezbjeđenje ako smatra da nije izvjesno da će iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, biti plaćen u propisanom roku.

(2) Iznos obezbjeđenja iz stava 1 ovog člana ne može biti viši od iznosa utvrđenog u skladu sa članom 67 ovog zakona.

Vrste obezbjeđenja

Član 69

(1) Obezbjeđenje se može položiti u jednom od sljedećih oblika:

1) deponovanjem gotovine ili drugog sredstva plaćanja za koje carinski organ priznaje da ima jednako dejstvo kao deponovanje gotovine;

2) garancijom;

3) drugim oblikom obezbjeđenja koji pruža jednaku sigurnost da će iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu biti plaćen.

(2) Obezbjedenje u obliku deponovanja gotovine ili drugog sredstva plaćanja koje ima jednako dejstvo, polaže se u skladu sa zakonom.

(3) Carinski organ ne naplaćuje kamatu na obezbjedenje koje se polaže u obliku iz stava 2 ovog člana.

(4) Obezbjedenje iz stava 1 tačka 3 ovog člana propisuje Vlada.

Izbor obezbjedenja

Član 70

(1) Carinski organ može da odbije da prihvati vrstu obezbjedenja koja je izabrana ako nije odgovarajuća za pravilno sprovođenje carinskog postupka za koji se polaže.

(2) Carinski organ može da zahtijeva da obezbjedenje važi u određenom vremenskom periodu.

Garant

Član 71

(1) Garant iz člana 69 stav 1 tačka 2 ovog zakona je treće lice sa sjedištem, odnosno prebivalištem na carinskom području Crne Gore.

(2) Carinski organ može odbiti garanta ili predloženi oblik obezbjedenja, ako ocijeni da se time ne obezbjeđuje blagovremeno namirenje carinskoga duga, osim ako je garant kreditna institucija, finansijska institucija ili osiguravajuće društvo koje je dobilo dozvolu nadležnih organa za obavljanje te djelatnosti.

(3) Garant se u pisanoj formi obavezuje da plati osiguran iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu robe.

(4) Carinski organ može da odbije da prihvati garanta ili predloženu vrstu obezbjedenja ako ocijeni da se time ne obezbjeđuje blagovremeno plaćanje iznosa uvozne ili izvozne dažbine koji odgovara carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu.

(5) Bliži način ukidanja i opoziva obaveze koju je preuzeo garant i pravila koja se odnose na garanta propisuje Vlada.

Zajedničko obezbjedenje

Član 72

(1) Odobrenje iz člana 66 stav 6 ovog zakona daje se licima koja ispunjavaju sljedeće uslove:

1) imaju sjedište na carinskom području Crne Gore;

2) ispunjavaju kriterijume iz člana 26 stav 1 tačka 1 ovog zakona;

3) redovno koriste carinske postupke ili upravljaju prostorom za privremeni smještaj ili ispunjavaju kriterijume iz člana 26 stav 1 tačka 4 ovog zakona.

(2) Ako je potrebno položiti zajedničko obezbjeđenje za carinski dug i druge dažbine koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu koji:

1) mogu nastati, privrednom subjektu može da bude odobreno da upotrijebi zajedničko obezbjeđenje sa smanjenim iznosom ili oslobođenje od polaganja obezbjeđenja, pod uslovom da ispunjava kriterijume iz člana 26 stav 1 tač. 2 i 3 ovog zakona;

2) su nastali, ovlašćenom privrednom subjektu za carinska pojednostavljenja se odobrava upotreba zajedničkog obezbjeđenja sa smanjenim iznosom, na njegov zahtjev.

(3) Instrument za zajedničko obezbjeđenje polaže carinski dužnik kod carinskog organa, koji određuje visinu obezbjeđenja, a u skladu sa sljedećim kriterijumima:

- renome, pouzdanost i finansijska stabilnost dužnika,

- obim poslovanja dužnika,

- mogućnost nesmetane kontrole poslovanja, i

- poštovanje carinskih i poreskih propisa od strane dužnika.

(4) Zajedničko obezbjeđenje sa smanjenim iznosom iz stava 2 ovog člana ima isto dejstvo kao položeno obezbjeđenje.

(5) Bliže uslove za izdavanje odobrenja za upotrebu zajedničkog obezbjeđenja iz stava 2 ovog člana i način određivanja iznosa obezbjeđenja propisuje Vlada.

Privremene zabrane koje se odnose na upotrebu zajedničkog obezbjeđenja

Član 73

(1) Za posebne postupke i privremeni smještaj, privremeno može da se zabrani upotreba zajedničkog obezbjeđenja:

1) sa smanjenim iznosom ili oslobođenja od polaganja obezbjeđenja iz člana 72 stav 2 ovog zakona;

2) iz člana 72 ovog zakona, za robu koja je identifikovana kao predmet prevare velikih razmjera.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, upotreba zajedničkog obezbjeđenja sa smanjenim iznosom, oslobođenja od polaganja obezbjeđenja ili zajedničkog obezbjeđenja iz člana 72 ovog zakona može biti odobrena licu koje podnese sljedeći dokaz da:

1) nije nastao carinski dug za robu tokom radnji koje je preduzimalo u roku od dvije godine koje prethode zabrani iz stava 1 ovog člana;

2) je carinski dug koji je nastao u toku dvije godine koje prethode zabrani iz stava 1 ovog člana u potpunosti platio dužnik ili garant u propisanom roku.

(3) Radi dobijanja odobrenja za upotrebu privremeno zabranjenog zajedničkog obezbjeđenja, lice iz stava 2 ovog člana mora da ispunji i kriterijume iz člana 26 tač. 2 i 3 ovog zakona.

(4) Bliže slučajeve iz stava 1 ovog člana koje se odnose na zabranu upotrebe zajedničkog obezbjeđenja propisuje Vlada.

Dodatno ili novo obezbjeđenje

Član 74

Ako carinski organ utvrdi da položeno obezbjeđenje ne obezbjeđuje carinski dug ili da položeno obezbjeđenje više nije sigurno da obezbijedi plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koje odgovaraju carinskom dugu i drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, u propisanom roku, carinski organ može da zahtijeva od lica iz člana 66 stav 2 ovog zakona da položi dodatno obezbjeđenje ili da prethodno položeno obezbjeđenje zamijeni novim, prema sopstvenom izboru.

Razduživanje instrumenta obezbjeđenja

Član 75

(1) Carinski organ razdužuje instrument obezbjeđenja odmah kada se carinski dug i obaveza po osnovu drugih dažbina koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, ugasi ili više ne može da nastane.

(2) Ako su carinski dug i obaveza po osnovu drugih dažbina koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu djelimično ugašeni ili ako mogu da nastanu samo u odnosu na dio iznosa koji je obezbijeđen, odgovarajući dio obezbjeđenja se razdužuje na zahtjev lica koje je položilo obezbjeđenje, osim ako se radi o iznosu zbog kojeg razduživanje dijela obezbjeđenja nije opravdano.

(3) Bliži način razduživanja instrumenta obezbjeđenja iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Vlada.

V. NAPLATA, PLAĆANJE, POVRAĆAJ I OTPUST IZNOSA UVOZNIH ILI IZVOZNIH DAŽBINA

Odjeljak A

ODREĐIVANJE IZNOSA UVOZNIH ILI IZVOZNIH DAŽBINA, OBAVJEŠTAVANJE O CARINSKOM DUGU I KNJIŽENJE

Određivanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina

Član 76

(1) Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina određuje carinski organ prema mjestu na kojem je nastao carinski dug ili se smatra da je nastao u skladu sa članom 65 ovog zakona, nakon dostavljanja neophodnih podataka za utvrđivanje tih dažbina.

(2) Carinski organ može da prihvati iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti, a koji je utvrdio deklarant.

(3) Ako iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti ne predstavlja cijeli broj, taj iznos može biti zaokružen na prvi veći ili manji cijeli broj.

Obavještavanje o carinskom dugu

Član 77

(1) Carinski organ obavještava dužnika o carinskom dugu na mjestu gdje je carinski dug nastao ili se smatra da je nastao u skladu sa članom 65 ovog zakona.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, obavještavanje dužnika ne vrši se u sljedećim slučajevima ako je:

1) uvedena privremena mjera trgovinske politike u obliku dažbine, dok se ne utvrdi konačni iznos te dažbine;

2) iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti veći od iznosa koji je utvrđen na osnovu odluke donesene u skladu sa članom 22 ovog zakona;

3) prvobitna odluka da dužnik ne bude obavješten o carinskom dugu ili da bude obavješten o iznosu koji je manji od iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti, donijeta na osnovu odredaba koje su naknadno poništene sudskom odlukom;

4) carinski organ oslobođen od obaveze obavještavanja o carinskom dugu u skladu sa zakonom.

(3) Ako je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti jednak iznosu koji je unijet u deklaraciju, smatra se da je dužnik bio obaviješten u trenutku puštanja robe od strane carinskog organa.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, carinski organ obavještava dužnika o carinskom dugu kad je u mogućnosti da utvrdi iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti.

(5) Ako bi obavještenje o carinskom dugu dovelo u pitanje sprovođenje krivične istrage, odnosno pokretanje ili vođenje krivičnog postupka, carinski organ može odložiti obavještavanje do trenutka kada to više ne može uticati na sprovođenje krivične istrage, odnosno pokretanje ili vođenje krivičnog postupka.

(6) Pod uslovom da je plaćanje obezbijedeno, lice može da bude obaviješteno o carinskom dugu koji odgovara ukupnom iznosu uvoznih ili izvoznih dažbina koji se odnosi na svu robu koja je puštena jednom licu u roku koji je utvrdio carinski organ, na kraju tog roka, a koji ne može biti duži od 31 dan.

(7) Bliže slučajeve iz stava 2 ovog člana propisuje Vlada.

Ograničenja u vezi sa carinskim dugom

Član 78

(1) Carinski organ ne obavještava dužnika o carinskom dugu nakon isteka roka od tri godine od dana kada je carinski dug nastao.

(2) Ako carinski dug nastaje kao posljedica radnje koja je, u vrijeme kada je izvršena, podlijegala pokretanju prekršajnog ili krivičnog sudskog postupka, rok od tri godine utvrđen u stavu 1 ovog člana produžava se na deset godina.

(3) Rokovi iz st. 1 i 2 ovog člana prekidaju se ako:

1) je uložena žalba u skladu sa članom 27 ovog zakona, i to od dana kad je žalba uložena do okončanja postupka po žalbi; ili

2) carinski organ saopšti dužniku, u skladu sa članom 16 stav 11 ovog zakona, razloge na osnovu kojih namjerava da ga obavijesti o carinskom dugu, a prekida se od dana tog saopštenja do kraja roka u kojem je dužniku data mogućnost da se izjasni.

(4) Ako carinski dug ponovo nastane u skladu sa članom 88 stav 9 ovog zakona, rokovi iz st. 1 i 2 ovog člana smatraju se prekinutim od dana kad je zahtjev za povraćaj ili otpust duga podnjet, u skladu sa odredbom člana 93 ovog zakona, do dana kada je donijeta odluka o povraćaju ili otpustu.

Knjiženje

Član 79

(1) Carinski organ prema mjestu na kojem je nastao carinski dug knjiži iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koje treba platiti.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se u slučajevima iz člana 77 st. 1 i 2 ovog zakona.

(3) Carinski organ ne mora da proknjiži iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji, u skladu sa odredbom člana 78 ovog zakona, odgovara carinskom dugu o kome više ne može da obavijesti dužnika.

(4) Knjiženje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina razlikuje se u zavisnosti od toga da li će iznos biti plaćen, s obzirom na okolnosti u kojima je carinski dug nastao.

(5) Bliži način knjiženja iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina propisuje Ministarstvo.

Vrijeme knjiženja

Član 80

(1) Ako je carinski dug nastao prihvatanjem deklaracije za stavljanje robe u carinski postupak, osim za postupak privremenog uvoza sa djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina, ili neke druge radnje koja ima isto pravno dejstvo kao prihvatanje deklaracije, carinski organ iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti knjiži bez odlaganja, a najkasnije u roku od 14 dana od dana puštanja robe.

(2) Ako je plaćanje carinskog duga obezbijeđeno, ukupan iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji se odnosi na svu robu puštenu jednom istom licu tokom perioda koji je utvrdio carinski organ, a koji ne može biti duži od 31 dana, može biti obuhvaćen jednim knjiženjem na kraju tog perioda.

(3) Knjiženje iz stava 2 ovog člana vrši se bez odlaganja, a najkasnije u roku od 14 dana od isteka odobrenog roka.

(4) Ako roba može biti puštena kad ispunjava uslove kojima se uređuje određivanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti ili naplatu tog iznosa, knjiženje se vrši bez odlaganja, a najkasnije u roku od 14 dana od dana kada je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti utvrđen ili je utvrđena obaveza za plaćanje tih dažbina.

(5) Ako se carinski dug odnosi na privremenu mjeru trgovinske politike koja ima oblik dažbine, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti knjiži se u roku od dva mjeseca od dana objavljivanja posebnog propisa.

(6) Izuzetno od st. 1 i 2 ovog člana, iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji se treba platiti knjiži se na dan kad carinski organ utvrdi konkretni iznos i donese odluku, a najkasnije u roku od 14 dana.

(7) Odredba stava 6 ovog člana primjenjuje se na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji će se naplatiti ili koji preostaje za naplatu, ako iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti nije proknjižen u skladu sa st. 1 do 6 ovog člana ili je utvrđen i proknjižen u nižem iznosu od onog koji treba platiti.

(8) Rokovi za knjiženje utvrđeni u st. 1 do 6 ovog člana se ne primjenjuju u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile.

(9) Knjiženje se može odložiti u slučaju iz člana 77 stav 5 ovog zakona, do trenutka kada obavještenje o carinskom dugu više ne može uticati na sprovođenje krivične istrage, odnosno pokretanje ili vođenje krivičnog postupka.

(10) Visinu iznosa carine koja se neće naknadno knjižiti propisuje Vlada.

Odjeljak B PLAĆANJE IZNOSA UVOZNIH ILI IZVOZNIH DAŽBINA

Opšti rokovi za plaćanje i prekid roka za plaćanje

Član 81

(1) Dužnik plaća iznos uvoznih ili izvoznih dažbina, koji odgovara carinskom dugu o kojem je obaviješten, u roku od osam dana od dana prijema obavještenja.

(2) U slučaju objedinjavanja knjiženja u skladu sa uslovima iz člana 80 st. 2 i 3 ovog zakona, rok za plaćanje utvrđuje se u skladu sa članom 83 ovog zakona.

(3) Carinski organ može, na zahtjev dužnika, da produži rok iz stava 2 ovog člana ako je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti utvrđen u naknadnoj kontroli iz člana 32 ovog zakona, pri čemu produženje ne može biti duže od vremena koje je potrebno dužniku da preduzme odgovarajuće radnje, radi izmirenja svoje obaveze.

(4) Rok za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu se prekida ako:

1) se zahtjev za otpust dažbina podnosi u skladu sa odredbom člana 93 ovog zakona;

2) roba treba da se zaplijeni, uništi ili ustupi u korist države;

3) je carinski dug nastao u skladu sa odredbom člana 57 ovog zakona i ima više dužnika.

(5) Bliže uslove i način prekida roka za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina iz stava 4 ovog člana propisuje Vlada.

Plaćanje

Član 82

(1) Plaćanje se vrši u gotovini ili drugim sredstvima sa sličnim dejstvom, uključujući poravnanje potraživanja, u skladu sa propisima kojima se uređuje način plaćanja.

(2) Plaćanje može umjesto dužnika da vrši treće lice.

(3) Dužnik može da plati cio iznos ili dio iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina prije isteka roka koji mu je odobren za plaćanje.

Odloženo plaćanje

Član 83

(1) Carinski organ, na zahtjev zainteresovanog lica, nakon polaganja obezbjeđenja, odobrava odloženo plaćanje dažbina koje treba platiti na neki od sljedećih načina:

1) pojedinačno za svaki iznos uvoznih ili izvoznih dažbina proknjižen u skladu sa odredbom člana 80 st. 1 ili 7 ovog zakona, a rok za plaćanje se računa od narednog dana od dana kada je dužnik obaviješten o carinskom dugu.

2) zbirno za sve iznose uvoznih ili izvoznih dažbina proknjižene u skladu sa odredbom člana 80 stav 1 ovog zakona, u roku koji ne može biti duži od 31 dana od dana kada se završava period kumulacije, pri čemu se rok skraćuje za broj dana koji odgovara polovini broja dana koji obuhvata period kumulacije.

3) zbirno za sve iznose uvoznih ili izvoznih dažbina koji čine jedno knjiženje u skladu sa odredbom člana 80 st. 2 i 3 ovog zakona, a rok za plaćanje se računa od narednog dana od dana isteka roka koji je utvrđen za puštanje predmetne robe, pri čemu se skraćuje za broj dana koji odgovara polovini broja dana odobrenog roka.

(2) Carinski organ prilikom odlučivanja o zahtjevu za odloženo plaćanje iznosa dažbine provjerava da li dužnik ispunjava sljedeće uslove da:

- je pouzdan i finansijski stabilan,
- uredno ispunjava carinske obaveze,
- vodi računovodstvenu evidenciju koja garantuje nesmetanu kontrolu,
- nije počinio carinski i poreski prekršaj u posljednje tri godine.

(3) Bliže uslove za odobravanje odloženog plaćanja u skladu sa odredbama ovog člana propisuje Vlada.

Rok na koji se plaćanje odlaže

Član 84

(1) Rok na koji se plaćanje odlaže u skladu sa članom 83 ovog zakona je 30 dana.

(2) Ako je broj dana u rokovima iz člana 83 stav 1 tač. 2 i 3 neparan, broj dana koji treba da se oduzme od 30 dana u skladu sa tim stavovima jednak je polovini sljedećeg najnižeg parnog broja.

(3) Ako se rokovi za odloženo plaćanje iz člana 83 stav 1 tač. 2 i 3 odnose na nedelje, carinski organ može da odobri da se iznos uvoznih ili izvoznih dažbina za koji je plaćanje odloženo, plaća najkasnije u petak četvrte nedelje nakon date nedelje.

(4) Ako se rokovi za odloženo plaćanje odnose na mjesece, carinski organ može da odobri da se iznos uvoznih ili izvoznih dažbina za koji je plaćanje odloženo, plati do 16-og dana u mjesecu nakon konkretnog mjeseca.

Olakšice u vezi sa plaćanjem

Član 85

(1) Carinski organ, može dužniku, ako je položio obezbjeđenje, osim odloženog plaćanja, odobriti olakšice u vezi sa plaćanjem.

(2) Ako se odobre olakšice u skladu sa odredbom stava 1 ovog člana, na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina biće obračunata zatezna kamata na iznos duga u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak.

(3) Carinski organ može odustati od zahtjeva za polaganje obezbjeđenja ili naplate kamate ako je utvrđeno, na osnovu dokumentovane procjene situacije dužnika, da bi mu to stvorilo ozbiljne privredne teškoće.

(4) Kamata se ne naplaćuje ako je iznos naplate manji od deset eura.

Prinudna naplata

Član 86

(1) Ako iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti nije plaćen u propisanom roku, carinski organ radi naplate tog iznosa, preduzima mjere koje su mu dostupne u skladu sa zakonom.

(2) Carinski dug se ne može naplatiti po isteku roka od pet godina od dana njegovog nastanka.

(3) Zastarijevanje se prekida svakom službenom radnjom carinskog organa usmjerenom na utvrđivanje ili naplatu duga, sa kojom je dužnik upoznat, kao i svakom radnjom preduzetom radi utvrđivanja prekršajne odgovornosti.

(4) Nakon preduzimanja radnji iz stava 3 ovog člana, zastarjelost počinje ponovo teći.

(5) Pravo na naplatu duga zastarijeva nakon isteka deset godina od dana nastanka carinskog duga.

Zatezna kamata

Član 87

(1) Zatezna kamata se obračunava na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina od dana isteka propisanog roka do dana plaćanja.

(2) Obračun kamate iz stava 1 ovog člana, vrši se u skladu sa zakonom kojim se uređuje poreski postupak.

(3) Ako carinski dug nastaje na osnovu čl. 57 ili 60 ovog zakona, ili ako obavještenje o carinskom dugu proizilazi iz naknadne kontrole, zatezna kamata se naplaćuje na iznos uvoznih ili izvoznih dažbina, od dana kada je carinski dug nastao do dana obaveštavanja o dugu.

(4) Carinski organ može da odustane od naplate zatezne kamate ako se utvrdi, na osnovu dokumentovane procjene situacije dužnika, da bi ta naplata izazvala ozbiljne privredne teškoće.

(5) Zatezna kamata se ne naplaćuje ako je iznos naplate manji od deset eura.

Odjeljak C

POVRAĆAJ I OTPUST CARINSKOG DUGA

Opšte odredbe

Član 88

(1) Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina vraća se ili otpušta na osnovu:

- 1) prekomjerno obračunatog iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina;
- 2) robe sa nedostacima ili robe koja nije u skladu sa uslovima ugovora;
- 3) greške nadležnih organa;
- 4) pravičnosti.

(2) Ako je iznos uvoznih ili izvoznih dažbina plaćen, a odgovarajuća deklaracija poništena u skladu sa članom 127 ovog zakona, taj iznos se vraća.

(3) Carinski organ vraća ili otpušta iznos uvoznih ili izvoznih dažbina iz stava 1 ovog člana ako je on deset eura ili veći, osim ako lice zahtijeva povraćaj ili otpust manjeg iznosa.

(4) Ako carinski organ sam utvrdi, u rokovima iz člana 93 st. 1 i 2 ovog zakona, da iznos uvoznih ili izvoznih dažbina može da se vrati ili otpusti u skladu sa odredbama čl. 89, 91 ili 92 ovog zakona, iznos se vraća ili otpušta po službenoj dužnosti.

(5) Povraćaj ili otpust ne odobrava se kad je situacija koja je dovela do obavještanja o carinskom dugu rezultat prevare od strane dužnika.

(6) Na iznos povraćaja ne plaća se kamata od strane carinskog organa.

(7) Kamata se plaća ako se odluka kojom se odobrava povraćaj ne izvrši u roku od tri mjeseca od dana kada je ta odluka donesena, osim ako su razlozi za nepoštovanje roka bili van kontrole carinskog organa.

(8) U slučajevima iz stava 7 ovog člana, plaća se kamata od dana isteka roka od tri mjeseca do dana povraćaja, a stopa kamate se utvrđuje u skladu sa članom 85 ovog zakona.

(9) Ako je carinski organ odobrio povraćaj ili otpust greškom, prvobitni carinski dug se ponovo uspostavlja ako nije zastareo u skladu sa članom 78 ovog zakona.

(10) U slučajevima iz stava 9 ovog člana, kamata koja je plaćena u skladu sa stavom 7 ovog člana vraća se carinskom organu.

(11) Bliži postupak za povraćaj i otpust carinskog duga iz st. 1 i 2 ovog člana propisuje Vlada.

Prekomjerno obračunati iznosi uvoznih ili izvoznih dažbina

Član 89

(1) Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina vraća se ili otpušta ako iznos carinskog duga o kome je dužnik prvobitno obaviješten prelazi iznos koji treba platiti, ili je dužnik o carinskom dugu bio obaviješten u suprotnosti sa članom 77 stav 2 tač. 3 ili 4 ovog zakona.

(2) Ako se zahtjev za povraćaj ili otpust zasniva na tome da je, u vrijeme prihvatanja deklaracije za stavljanje robe u slobodan promet, na robu primjenjivanja smanjena stopa ili stopa uvozne dažbine nula u okviru primjene tarifnih kvota, tarifnog maksimuma ili neke druge preferencijalne carinske mjere, povraćaj ili otpust se odobrava ako je, u vrijeme podnošenja zahtjeva koji prate neophodna dokumenta, ispunjen jedan od sljedećih uslova:

1) ako ukupan obim tarifne kvote nije iskorišćen;

2) u slučajevima ako redovna stopa carine nije ponovo uvedena.

Roba sa nedostacima ili roba koja nije u skladu sa uslovima ugovora

Član 90

(1) Iznos uvoznih dažbina vraća se ili otpušta ako je obavještenje o carinskom dugu u vezi sa robom koju je uvoznik odbio zato što je, u vrijeme puštanja, roba bila sa nedostacima ili nije ispunjavala uslove ugovora na osnovu kojeg je roba uvezena.

(2) Smatra se da roba sa nedostacima obuhvata robu oštećenu prije puštanja.

(3) Povraćaj ili otpust se ne odobrava ako:

1) je roba, prije stavljanja u slobodan promet bila stavljena u poseban postupak radi ispitivanja, osim ako je utvrđeno da tokom takvog ispitivanja nije moglo normalno da se otkrije da roba ima nedostatke ili da ne ispunjava uslove ugovora iz stava 1 ovog člana;

2) su nedostaci robe uzeti u obzir prilikom utvrđivanja uslova ugovora iz stava 1 ovog člana, posebno cijene, prije nego što je roba stavljena u carinski postupak koji uključuje nastanak carinskog duga; ili

3) je podnosilac zahtjeva prodao robu nakon što je utvrdio da ima nedostatke ili da ne ispunjava uslove ugovora iz stava 1 ovog člana.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, povraćaj ili otpust carinskog duga odobrava se pod uslovom da roba nije upotrebljavana, osim ako je početna upotreba bila neophodna da bi se

utvrdili nedostaci ili da ne ispunjava uslove ugovora i pod uslovom da je iznijeta iz carinskog područja Crne Gore.

(5) Carinski organ, na zahtjev zainteresovanog lica, odobrava da se roba, umjesto da se iznese iz carinskog područja Crne Gore, stavi u postupak aktivnog oplemenjivanja, uključujući i uništavanje, ili u postupak spoljnog tranzita, postupak carinskog skladištenja ili postupak slobodne zone.

Greška nadležnih organa

Član 91

(1) Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina vraća se ili otpušta ako je, kao rezultat greške nadležnih organa, iznos carinskog duga o kojem je prvobitno dato obavještenje bio niži od iznosa koji treba da se plati, pod uslovom da su ispunjeni sljedeći uslovi, i to da dužnik:

1) nije mogao opravdano da otkrije tu grešku; i

2) je djelovao u dobroj vjeri.

(2) Ako uslovi iz člana 89 stav 2 ovog zakona nijesu ispunjeni, povraćaj ili otpust se odobrava ako smanjena stopa ili stopa dažbine nula nije primijenjena kao rezultat greške carinskog organa, iako je deklaracija za stavljanje robe u slobodan promet sadržavala sve podatke i pratili su je svi dokumenti neophodni za primjenu smanjene stope ili stope dažbine nula.

(3) Ako se preferencijalni tretman robe odobrava na osnovu sistema administrativne saradnje koja uključuje nadležne organe države i teritorija, izdavanje uvjerenja od strane tih organa, ako se dokaže kao netačno, predstavlja grešku koja opravdano nije mogla da se otkrije u skladu sa stavom 1 tačka 1 ovog člana.

(4) Izdavanje netačnog uvjerenja iz stava 3 ovog člana, ne predstavlja grešku ako se uvjerenje zasniva na netačnom prikazu činjenica koje je pružio izvoznik, osim ako je očigledno da su nadležni organi koji izdaju uvjerenje znali ili morali znati da roba nije ispunjavala uslove utvrđene za pravo na preferencijalni tretman.

(5) Dužnik je postupao u dobroj vjeri ako može da dokaže da je, u vrijeme trajanja određenog trgovinskog posla, obratio dužnu pažnju kako bi obezbijedio da svi uslovi za primjenu preferencijalnog tretmana budu ispunjeni, osim ako postoje osnovane sumnje u vezi sa pravilnom primjenom preferencijalnih aranžmana države ili teritorije korisnice preferencijalnih aranžmana.

Pravičnost

Član 92

(1) Iznos uvoznih ili izvoznih dažbina vraća se ili otpušta radi pravičnosti ako carinski dug nastaje pod posebnim okolnostima u kojima se dužniku ne mogu pripisati prevara ili gruba nepažnja.

(2) Posebne okolnosti iz stava 1 ovog člana postoje ako je utvrđeno da je dužnik u izuzetnoj situaciji u poređenju sa drugim licima koji se bave istim poslom i da bez tih okolnosti ne bi bio u nepovoljnom položaju usljed naplate iznosa uvoznih ili izvoznih carina.

(3) Bliži način utvrđivanja posebnih okolnosti propisuje Vlada.

Postupak povraćaja i otpusta

Član 93

(1) Zahtjev za povraćaj ili otpust u skladu sa odredbom člana 88 ovog zakona podnosi se carinskom organu u sljedećim rokovima u slučaju:

1) prekomjerno obračunatih iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina, greške nadležnih organa ili radi pravičnosti, u roku od tri godine od dana obavještanja o carinskom dugu;

2) robe sa nedostacima ili robe koja nije u skladu sa uslovima ugovora iz člana 90 stav 1 ovog zakona, u roku od jedne godine od dana obavještanja o carinskom dugu;

3) poništavanja deklaracije, tokom roka koji je preciziran u odredbama koje se odnose na poništavanje.

(2) Rok iz stava 1 tač. 1 i 2 ovog člana produžava se ako podnosilac zahtjeva pruži dokaz da je bio spriječen da podnese zahtjev u propisanom roku kao rezultat nepredviđenih okolnosti ili više sile.

(3) Ako carinski organ nije u mogućnosti da, na osnovu navedenih razloga, odobri povraćaj ili otpust iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina, carinski organ po službenoj dužnosti uzima u obzir i druge slučajeve iz člana 88 ovog zakona.

(4) Ako je dužnik uložio žalbu na obavještenje o carinskom dugu u skladu sa odredbom člana 27 ovog zakona, rok iz stava 1 ovog člana prekida se od dana ulaganja žalbe i traje dok se žalbeni postupak ne završi.

VI. GAŠENJE CARINSKOG DUGA

Gašenje

Član 94

(1) Carinski dug pri uvozu ili izvozu robe gasi se:

1) ako dužnik više ne može da se obavijesti o carinskom dugu, u skladu sa odredbom člana 78 ovog zakona;

2) plaćanjem iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina;

3) otpustom iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina u skladu sa stavom 5 ovog člana;

4) ako je poništena deklaracija za robu deklarisanu za carinski postupak za koji nastaje obaveza plaćanja uvoznih ili izvoznih dažbina;

5) ako je roba koja podliježe plaćanju uvoznih ili izvoznih dažbina oduzeta, ili zadržana i istovremeno ili naknadno oduzeta;

6) ako je roba koja podleže plaćanju uvoznih ili izvoznih dažbina uništena pod carinskim nadzorom ili ustupljena državi;

7) ako je nestanak robe ili neispunjenje obaveza koje proističu iz ovog zakona posljedica potpunog uništenja ili nepovratnog gubitka robe zbog stvarne prirode robe ili nepredvidivih okolnosti ili više sile, ili kao posljedica naloga carinskog organa;

8) u slučaju sudski utvrđene insolventnosti i likvidacije dužnika;

9) ako je carinski dug nastao u skladu sa odredbama čl. 57 ili 60 ovog zakona i ako su sljedeći uslovi ispunjeni:

a) da propust koji je doveo do nastanka carinskog duga nije imao značajan uticaj na pravilno sprovođenje konkretnog carinskog postupka i nije predstavljao pokušaj prevare;

b) da su sve formalnosti neophodne za regulisanje statusa robe naknadno sprovedene;

10) ako je roba stavljena u slobodan promet bez plaćanja dažbina, ili sa smanjenom stopom uvozne dažbine na osnovu njene upotrebe u posebne svrhe, izvezena sa dozvolom carinskog organa;

11) ako je nastao u skladu sa članom 56 ovog zakona i ako su poništene formalnosti koje su sprovedene kako bi omogućile odobrenje preferencijalnog tarifnog tretmana;

12) ako je carinski dug nastao u skladu sa članom 57 ovog zakona, a carinskom organu je pružen zadovoljavajući dokaz da roba nije upotrebljavana ili korišćena i da je iznijeta iz carinskog područja Crne Gore.

(2) U slučajevima iz stava 1 tačka 5 ovog člana, carinski dug se, za svrhu kazni primjenljivih na carinske prekršaje, ne smatra ugašenim ako uvozne ili izvozne dažbine ili postojanje carinskog duga predstavljaju osnov za određivanje kazne.

(3) Roba iz stava 1 tačka 7 ovog člana smatra se nepovratno izgubljenom kad je neupotrebljiva za bilo koje lice.

(4) Ako je, u skladu sa odredbom stava 1 tačka 7 ovog člana, carinski dug ugašen za robu stavljenu u slobodan promet bez plaćanja dažbina ili sa smanjenom stopom uvozne dažbine zbog njene upotrebe u posebne svrhe, ostaci ili otpaci koji su rezultat uništavanja robe i koji nemaju vrijednost ili imaju malu ekonomsku vrijednost i ne mogu se upotrebljavati bez dalje prerade, smatraju se stranom robom.

(5) Ako lice ne uspije da dokaže da je stvarni gubitak veći od onog koji je obračunat primjenom uobičajenih standarda za tu robu, primjenjuju se pravila koja se odnose na uobičajene standarde za nepovratni gubitak robe zbog njene prirode.

(6) Ako je nekoliko lica odgovorno za plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu i ako je odobren otpust, carinski dug se gasi samo za lice ili lica kojima je otpust odobren.

(7) U slučaju iz stava 1 tačka 11 ovog člana, carinski dug se ne gasi za lice ili lica koja su pokušala prevaru.

(8) Ako je carinski dug nastao u skladu sa članom 57 ovog zakona, on se gasi za lice čije ponašanje nije uključivalo bilo kakav pokušaj prevare i koje je doprinijelo borbi protiv prevare.

(9) Bliže slučajeve iz stava 1 tačka 8 podtačka a) ovog člana, u kojima se smatra da propusti ne utiču značajno na pravilno sprovođenje konkretnog carinskog postupka propisuje Vlada.

VII. ULAZNA SAŽETA DEKLARACIJA

Podnošenje ulazne sažete deklaracije

Član 95

(1) Roba koja se unosi u carinsko područje Crne Gore mora biti obuhvaćena ulaznom sažetom deklaracijom.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ulazna sažeta deklaracija ne podnosi se za:

1) prevozna sredstva i robu koja se njima prenosi, a koja samo prolaze kroz teritorijalne vode ili vazdušni prostor Crne Gore bez zaustavljanja na tom prostoru; i

2) robu kad je to opravdano s obzirom na njenu vrstu ili kad to zahtijeva međunarodni sporazum.

(3) Ulazna sažeta deklaracija podnosi se organizacionoj jedinici carinskog organa u kojoj se obavljaju odgovarajuće ulazne provjere koje se zasnivaju na analizi rizika (u daljem tekstu: carinska ispostava prvog ulaska), prije nego što se roba unese u carinsko područje Crne Gore.

(4) Carinski organ može dozvoliti da se ulazna sažeta deklaracija podnese drugoj carinskoj ispostavi, pod uslovom da ta carinska ispostava odmah obavijesti carinsku ispostavu prvog ulaska ili elektronskim putem omogući pristup potrebnim podacima.

(5) Ulaznu sažetu deklaraciju podnosi prevoznik, a može podnijeti i jedno od sljedećih lica:

1) uvoznik ili primalac robe ili drugo lice u čije ime ili za čiji račun prevoznik djeluje;

2) lice koje može podnijeti robu ili koje može da organizuje da ona bude podnešena ulaznoj carinskoj ispostavi.

(6) Ulazna sažeta deklaracija sadrži podatke neophodne za analizu rizika za potrebe sigurnosti i bezbjednosti.

(7) Izuzetno od stava 5 ovog člana, podaci iz stava 6 ovog člana se mogu zahtijevati od drugih lica.

(8) Carinski organ može prihvatiti da se informacioni sistemi koje koriste luke, prevoznici i drugi privredni subjekti za podnošenje ulazne sažete deklaracije, pod uslovom da ti sistemi sadrže neophodne podatke za tu deklaraciju i da su ti podaci dostupni tokom određenog perioda, prije nego što se roba unese u carinsko područje Crne Gore.

(9) Carinski organ može da prihvati da umjesto ulazne sažete deklaracije privredni subjekt podnese obavještenje i omogući pristup podacima neophodnim za ulaznu sažetu deklaraciju u svom računarskom sistemu.

(10) Način podnošenja ulazne sažete deklaracije i vrstu robe za koju nije potrebno podnošenje ulazne sažete deklaracije propisuje Vlada.

Analiza rizika

Član 96

(1) Carinska ispostava prvog ulaska obavezno sprovodi analizu rizika, prije svega za potrebe sigurnosti i bezbjednosti, na osnovu ulazne sažete deklaracije iz člana 95 stav 1 ovog zakona ili podataka iz člana 95 stav 9 ovog zakona, i preduzeće neophodne mjere na osnovu rezultata analize rizika iz člana 30 ovog zakona.

(2) Bliži način sprovođenja analize rizika u skladu sa stavom 1 ovog člana propisuje Vlada.

Izmjena i poništavanje ulazne sažete deklaracije

Član 97

(1) Carinski organ može na zahtjev deklaranta da dozvoli da izmijeni jedan ili više podataka iz ulazne sažete deklaracije nakon njenog podnošenja.

(2) Izmjena iz stava 1 ovog člana nije moguća nakon što je:

1) carinski organ obavijestio lice koje je podnijelo ulaznu sažetu deklaraciju da namjerava da pregleda robu;

2) carinski organ utvrdio da su podaci iz ulazne sažete deklaracije netačni;

3) roba već podnijeta carinskom organu.

(3) Ako roba za koju je podnijeta ulazna sažeta deklaracija nije unijeta u carinsko područje Crne Gore, carinski organ će poništiti tu deklaraciju u sljedećim slučajevima:

1) na zahtjev deklaranta;

2) nakon 200 dana od dana podnošenja te deklaracije.

(4) Bliži način izmjena i poništavanja ulazne sažete deklaracije iz st. 1 do 3 ovog člana propisuje Vlada.

Deklaracija podnijeta umjesto ulazne sažete deklaracije

Član 98

(1) Carinska ispostava prvog ulaska može odustati od zahtjeva za podnošenje ulazne sažete deklaracije za robu za koju je, prije isteka roka za podnošenje te deklaracije, podnijeta deklaracija koja sadrži najmanje podatke neophodne za ulaznu sažetu deklaraciju.

(2) Deklaracija iz stava 1 ovog člana ima status ulazne sažete deklaracije, dok ta deklaracija ne bude prihvaćena.

(3) Carinska ispostava prvog ulaska može odustati od zahtjeva za podnošenje ulazne sažete deklaracije za robu za koju je, prije isteka roka za podnošenje te deklaracije, podnijeta deklaracija za privremeni smještaj koja sadrži najmanje podatke neophodne za ulaznu sažetu deklaraciju, a dok se deklarirana roba ne podnese carinskom organu u skladu sa odredbom člana 104 ovog zakona, deklaracija za privremeni smještaj ima status ulazne sažete deklaracije.

VIII. DOLAZAK ROBE

Odjeljak A

ULAZAK ROBE NA CARINSKO PODRUČJE CRNE GORE

Obavještenje o dolasku plovila za plovidbu morem ili vazduhoplova

Član 99

(1) Roba koja se unosi u carinsko područje ili iznosi iz carinskog područja mora se prijaviti graničnoj carinarnici, odnosno drugoj nadležnoj carinarnici.

(2) Prevoznik plovila za plovidbu morem ili vazduhoplova koji ulazi u carinsko područje Crne Gore dužan je o dolasku obavijestiti carinsku ispostavu prvog ulaska po dolasku plovila, odnosno vazduhoplova.

(3) Ako je informacija o dolasku plovila za plovidbu morem ili vazduhoplova dostupna carinskom organu, on može odustati od zahtjeva za dostavljanje obavještenja iz stava 2 ovog člana.

(4) Carinski organ može prihvatiti da se sistemi luka ili aerodroma ili drugi odgovarajući sistemi informisanja upotrebljavaju za obavještanje o dolasku prevoznih sredstava iz stava 3 ovog člana.

(5) Bliži način obavještanja o dolasku plovila za plovidbu morem, odnosno vazduhoplova koji ulaze u carinsko područje Crne Gore propisuje Vlada.

Carinski nadzor

Član 100

(1) Roba koja se unosi u carinsko područje Crne Gore stavlja se pod carinski nadzor od momenta njenog unosa i može biti predmet carinske kontrole.

(2) Roba iz stava 1 ovog člana može da podliježe zabranama i ograničenjima koja su opravdana na osnovu javnog poretka ili javne bezbjednosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka, zaštite životne sredine, zaštite nacionalnih dobara koja imaju umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost i zaštite industrijske svojine ili prava komercijalne svojine, kontrole prekursora za droge, zabranama i ograničenjima koja se odnose na robu kojom se povređuju određena prava intelektualne svojine i na gotovinu novca, kao i na osnovu sprovođenja mjera za očuvanje i upravljanje ribarstvom i mjera trgovinske politike.

(3) Roba iz stava 1 ovog člana ostaje pod carinskim nadzorom koliko je neophodno da bi se utvrdio njen carinski status i ne uzima se ispod carinskog nadzora bez dozvole carinskog organa.

(4) Domaća roba ne podliježe carinskom nadzoru kad se utvrdi njen carinski status.

(5) Strana roba ostaje pod carinskim nadzorom dok se njen carinski status ne promijeni, ili se ne iznese sa carinskog područja Crne Gore ili uništi.

(6) Držalac robe koja je pod carinskim nadzorom može, uz dozvolu carinskog organa, pregledati robu ili uzeti uzorke radi određivanja tarifnog svrstavanja, carinske vrijednosti ili carinskog statusa.

Prevoz robe na odgovarajuće mjesto

Član 101

(1) Lice koje unosi robu u carinsko područje Crne Gore dužno je da robu preveze bez odlaganja, putem i na način koji je odredio carinski organ, do nadležnog carinskog organa ili mjesta koje je carinski organ odobrio ili odredio ili u slobodnu zonu.

(2) Lice iz stava 1 ovog člana može direktno da unosi robu u slobodnu zonu:

- vodenim ili vazdušnim putem, ili

- preko kopna, bez prolaska kroz drugi dio carinskog područja Crne Gore, ako se slobodna zona graniči sa kopnom granicom između Crne Gore i druge države.

(3) Lice koje preuzme odgovornost za prevoz robe nakon što je unijeta u carinsko područje Crne Gore postaje odgovorno za ispunjavanje obaveza iz st. 1 i 2 ovog člana.

(4) Roba koja, i pored toga što je još uvijek van carinskog područja Crne Gore, može biti predmet carinske kontrole u skladu sa sporazumom zaključenim sa drugom državom ili teritorijom van carinskog područja Crne Gore, tretira se kao roba unijeta u carinsko područje Crne Gore.

(5) Prevoz robe unutar pograničnih područja ili cjevovodima i žicama, kao i saobraćaj od neznatnog ekonomskog značaja (pisma, razglednice i štampani materijal i njihovi elektronski ekvivalenti koji se čuvaju na drugim medijima) ili roba koju nose putnici, pod uslovom da se obavlja nesmetano carinski nadzor i carinska kontrola, vrši se u skladu sa posebnim pravilima i odredbama st. 1 i 2 ovog člana.

(6) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na prevozna sredstva i robu koja se njima prevozi koja samo prolaze kroz teritorijalne vode ili vazdušni prostor Crne Gore bez zaustavljanja na tom prostoru.

(7) Bliži način prevoza robe iz stava 5 ovog člana propisuje Vlada.

Roba koja je privremeno napustila carinsko područje Crne Gore vazdušnim ili vodenim putem

Član 102

(1) Odredbe čl. 95 do 99 ovog zakona ne primjenjuju se u slučajevima kad se:

- strana roba unosi u carinsko područje Crne Gore, nakon što je privremeno napustila to područje vazdušnim ili vodenim putem i ako je taj prevoz obavljen direktnim putem bez zaustavljanja van carinskog područja.

- domaća roba, čiji carinski status treba dokazati u skladu sa odredbom člana 114 stav 2 ovog zakona, unosi u carinsko područje nakon što je privremeno napustila to područje vazdušnim ili vodenim putem i ako je taj prevoz obavljen direktnim putem bez zaustavljanja van carinskog područja.

(2) Odredbe čl. 95 do 98 i čl. 104 i 105 ovog zakona ne primjenjuju se u slučajevima kad se domaća roba, koja se premješta bez promjene njenog carinskog statusa u skladu sa članom 116 stav 2 ovog zakona, unosi u carinsko područje nakon što je privremeno napustila to područje vazdušnim ili vodenim putem i ako je taj prevoz obavljen direktnim putem bez zaustavljanja van carinskog područja.

Prevoz pod posebnim okolnostima

Član 103

(1) Ako zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, obaveze iz člana 101 stav 1 ovog zakona ne mogu da budu ispunjene, lice koje unosi robu u carinsko područje Crne Gore, odnosno lice koje djeluje za njegov račun dužno je da bez odlaganja obavijesti carinski organ o tim okolnostima.

(2) Ako nepredviđene okolnosti ili viša sila ne prouzrokuju potpuni gubitak robe, carinski organ mora biti obaviješten o tačnom mjestu gdje se roba nalazi.

(3) Ako je zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile plovilo, odnosno vazduhoplov iz člana 101 stav 6 ovog zakona prinuđen da privremeno uplovi, odnosno da se prizemlji u carinsko područje Crne Gore, a da pri tome nije moguće ispuniti obaveze iz člana 101 stav 1 ovog zakona, zapovjednik plovila, odnosno vazduhoplova ili lice koje postupa umjesto njega, dužno je da o tome bez odlaganja obavijesti carinski organ.

(4) Carinski organ određuje mjere koje treba preduzeti kako bi se omogućio carinski nadzor nad robom iz stava 1 ovog člana, ili nad ploviлом ili vazduhoplovom i robom na njemu u skladu sa stavom 2 ovog člana, i kako bi se osiguralo, po potrebi, da se ona naknadno preveze do nadležnog carinskog organa ili drugog mjesta koje odredi ili odobri taj organ.

Odjeljak B PODNOŠENJE, ISTOVAR I PREGLED ROBE

Podnošenje robe carinskom organu

Član 104

(1) Robu koja se unosi u carinsko područje Crne Gore podnosi carinskom organu odmah po njenom dolasku, jedno od lica:

1) koje je unijelo robu u carinsko područje Crne Gore;

2) u čije ime ili za čiji račun lice koje je unijelo robu u carinsko područje Crne Gore djeluje;

3) koje je preuzelo odgovornost za prevoz robe nakon što je unijeta u carinsko područje Crne Gore.

(2) Roba koja je unijeta u carinsko područje Crne Gore:

- morem ili vazdušnim putem i koja ostaje u prevoznom sredstvu, podnosi se carinskom organu u luci ili na aerodromu gdje je istovarena ili pretovarena;

- koja je istovarena i ponovo utovarena na isto prevozno sredstvo tokom putovanja, kako bi se omogućio istovar ili utovar druge robe, ne podnosi se carinskom organu u toj luci ili na tom aerodromu.

(3) Podnošenje robe carinskom organu može da izvrši i jedno od sljedećih lica:

1) lice koje odmah stavlja robu u carinski postupak;

2) nosilac odobrenja za upravljanje prostorima za smještaj ili lice koje sprovodi aktivnost u slobodnoj zoni.

(4) Lice koje podnosi robu dostavlja informacije o ulaznoj sažetoj deklaraciji ili, u slučajevima iz člana 98 ovog zakona, o deklaraciju ili deklaraciji za privremeni smještaj koja je podnijeta za robu, osim ako se odustalo od obaveze podnošenja ulazne sažete deklaracije.

(5) Ako za stranu robu koja je podnijeta carinskom organu nije podnijeta ulazna sažeta deklaracija, lice iz člana 95 stav 5 ovog zakona će odmah podnijeti tu deklaraciju, odnosno deklaraciju za privremeni smještaj.

(6) Prevoz robe unutar pograničnih područja ili cjevovodima i žicama, kao i saobraćaj od neznatnog ekonomskog značaja (pisma, razglednice i štampani materijal i njihovi elektronski ekvivalenti koji se čuvaju na drugim medijima) ili roba koju nose putnici, pod uslovom da se obavlja nesmetano carinski nadzor i carinska kontrola, vrši se u skladu sa posebnim pravilima i odredbama stava 1 ovog člana.

(7) Podnešena roba se ne smije uklanjati sa mjesta na kome je bila podnešena bez dozvole carinskog organa.

(8) Bliži način podnošenja robe iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Istovar i pregled robe

Član 105

(1) Roba se može istovariti ili pretovariti sa prevoznog sredstva sa kojima se prevozi samo na osnovu odobrenja carinskog organa, na mjestu koje odredi ili odobri taj organ.

(2) Odobrenje iz stava 1 ovog člana ne zahtijeva se u slučaju neposredne opasnosti zbog koje je potreban hitan istovar robe ili dijela robe, o čemu carinski organ mora biti obaviješten bez odlaganja.

(3) Carinski organ može zahtijevati da se roba istovari i raspakuje radi pregleda, uzimanja uzoraka ili pregleda prevoznih sredstava kojima se prevozi.

Roba koja se kreće u postupku tranzita

Član 106

(1) Ako je roba koja je već u postupku tranzita unijeta u carinsko područje Crne Gore ne primjenjuju se odredbe člana 101 st. 2 do 6, čl. 104 i 105 i čl. 107 do 112.

(2) Na stranu robu koja se kreće u postupku tranzita, nakon što je ta roba podnešena carinskom organu radi završetka postupka tranzita (u daljem tekstu: određenoj carinskoj ispostavi) u carinskom području Crne Gore, u skladu sa pravilima koja uređuju postupak tranzita primjenjuju se odredbe člana 105 i čl. 107 do 112 ovog zakona.

Odjeljak C PRIVREMENI SMJEŠTAJ ROBE

Roba u privremenom smještaju

Član 107

Strana roba je u privremenom smještaju od trenutka njenog podnošenja carinskom organu.

Deklaracija za privremeni smještaj

Član 108

(1) Strana roba podnešena carinskom organu mora biti obuhvaćena deklaracijom za privremeni smještaj koja sadrži podatke neophodne za primjenu odredaba koje se odnose na privremeni smještaj.

(2) Dokumenta koje se odnose na robu u privremenom smještaju podnose se carinskom organu ako je neophodno za carinsku kontrolu.

(3) Deklaraciju za privremeni smještaj podnosi lice iz člana 104 st. 1 ili 3 ovog zakona, najkasnije prilikom podnošenja robe carinskom organu.

(4) Deklaracija za privremeni smještaj obuhvata pozivanje na sve ulazne sažete deklaracije podnijete za robu koja je podnešena carinskom organu, osim ako je ona već bila u privremenom smještaju ili je stavljena u carinski postupak i nije napustila carinsko područje Crne Gore.

(5) Carinski organ može da prihvati da deklaracija za privremeni smještaj bude:

1) pozivanje na bilo koju ulaznu sažetu deklaraciju podnijetu za datu robu, dopunjenu podacima iz deklaracije za privremeni smještaj;

2) manifest ili drugi transportni dokument, pod uslovom da sadrži podatke iz deklaracije za privremeni smještaj, uključujući pozivanje na bilo koju ulaznu sažetu deklaraciju za tu robu.

(6) Carinski organ može prihvatiti da se informacioni sistemi koje koriste luke, prevoznici i drugi privredni subjekti koriste za podnošenje deklaracije za privremeni smještaj, ako sadrže neophodne podatke za tu deklaraciju i ako su ti podaci dostupni u skladu sa stavom 3 ovog člana.

(7) Na deklaraciju za privremeni smještaj robe primjenjuju se odredbe čl. 132 do 136 ovog zakona.

(8) Deklaracija za privremeni smještaj može se koristiti i za:

1) obavještenje o dolasku vazduhoplova iz člana 99 ovog zakona; ili

2) podnošenje robe carinskom organu iz člana 104 ovog zakona.

(9) Deklaracija za privremeni smještaj neće se zahtijevati ako je, najkasnije u vrijeme podnošenja robe carinskoj ispostavi, carinski status robe kao domaće robe, utvrđen u skladu sa odredbama čl. 114 do 116 ovog zakona.

(10) Deklaraciju za privremeni smještaj čuva carinski organ ili treba da mu bude dostupna, radi provjere da li je roba na koju se deklaracija odnosi naknadno stavljena u carinski postupak ili ponovo izvezena u skladu sa članom 112 ovog zakona.

(11) Ako se strana roba koja je u postupku tranzita podnese odredišnom carinskom organu unutar carinskog područja Crne Gore, podaci o tom tranzitu smatraju se deklaracijom za privremeni smještaj, pod uslovom da ispunjavaju zahtjeve za svrhe za koje se podnosi deklaracija za privremeni smještaj.

(12) Držalac robe može podnijeti deklaraciju za privremeni smještaj poslije završetka postupka tranzita.

(13) Način podnošenja deklaracije za privremeni smještaj iz ovog člana propisuje Vlada.

Izmjena i poništavanje deklaracije za privremeni smještaj

Član 109

(1) Deklarantu se može, na njegov zahtjev, odobriti da izmijeni jedan ili više podataka iz deklaracije za privremeni smještaj nakon njenog podnošenja, a izmijene deklaracije se ne mogu odnositi na drugu robu, osim one koju je prvobitno obuhvatala.

(2) Izmjena iz stava 1 ovog člana nije moguća nakon što je carinski organ:

1) obavijestio lice koje je podnijelo deklaraciju da namjerava da pregleda robu;

2) utvrdio da su podaci iz deklaracije netačni.

(3) Ako roba, za koju je podnijeta deklaracija za privremeni smještaj, nije podnešena carinskom organu, carinski organ će poništiti tu deklaraciju:

1) na zahtjev deklaranta;

2) nakon 30 dana od dana podnošenja deklaracije.

(4) Bliži način izmjena i poništenja deklaracije za privremeni smještaj propisuje Vlada.

Uslovi i odgovornost za privremeni smještaj robe

Član 110

(1) Roba u privremenom smještaju može biti smještena samo u prostor za privremeni smještaj u skladu sa članom 111 ovog zakona ili, ako je opravdano, na drugim mjestima koja je odredio ili odobrio carinski organ.

(2) Roba u privremenom smještaju može biti predmet samo onih oblika postupanja kojima bi se ona očuvala u nepromijenjenom stanju, bez mijenjanja njenog izgleda ili tehničkih karakteristika.

(3) Nosilac odobrenja iz člana 111 ovog zakona ili lice koje smješta robu, u slučajevima u kojima se roba smješta na drugim mjestima koje je odredio ili odobrio carinski organ, odgovoran je za:

1) osiguravanje da se roba u privremenom smještaju ne uzima ispod carinskog nadzora;

2) ispunjavanje obaveza koje proizlaze iz stavljanja robe u privremeni smještaj.

(4) Ako roba ne može da se zadrži u privremenom smještaju, carinski organ bez odlaganja preduzima sve mjere, u skladu sa odredbama čl. 139, 140 i 141 ovog zakona, kako bi razriješio situaciju u kojoj se roba nalazi.

(5) Bliži način odobravanja drugih mjesta za privremeni smještaj robe iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Odobrenje za upravljanje prostorima za privremeni smještaj

Član 111

(1) Za upravljanje prostorom za privremeni smještaj neophodno je odobrenje carinskog organa.

(2) Odobrenje se ne zahtijeva ako prostorom za privremeni smještaj upravlja carinski organ.

(3) Uslovi pod kojima se dozvoljava upravljanje prostorom za privremeni smještaj utvrđuju se odobrenjem.

(4) Odobrenje iz stava 1 ovog člana daje se licima koja ispunjavaju sljedeće uslove:

1) imaju sjedište na carinskom području Crne Gore;

2) obezbijede ispravno vođenje poslova, osim za ovlašćenog privrednog subjekta za carinska pojednostavljena koji ispunjava ovaj uslov ako je upravljanje prostorom za privremeni smještaj obuhvaćeno odobrenjem iz člana 25 stav 3 tačka 1 ovog zakona;

3) podnesu obezbjeđenje u skladu sa članom 66 ovog zakona.

(5) Ako je podnijeto zajedničko obezbjeđenje, ispunjenje obaveza iz tog obezbjeđenja podliježe odgovarajućoj kontroli.

(6) Odobrenje iz stava 1 ovog člana daje se ako carinski organi mogu da vrše carinski nadzor, bez uvođenja administrativnih aranžmana koji bi bili nesrazmjerni ekonomskim potrebama.

(7) Nosilac odobrenja vodi odgovarajuću evidenciju na način odobren od strane carinskog organa.

(8) Evidencija sadrži informacije i podatke koji omogućavaju carinskom organu da nadzire upravljanje prostorom za privremeni smještaj, naročito u pogledu identifikovanja smještene robe, njenog carinskog statusa i kretanja.

(9) Smatra se da ovlašćeni privredni subjekt za carinska pojednostavljena postupa u skladu sa obavezama iz st. 6 i 7 ovog člana, ako je njegova evidencija odgovarajuća za svrhe upravljanja privremenim smještajem.

(10) Carinski organ može odobriti nosiocu odobrenja da premješta robu koja je u privremenom smještaju između različitih prostora za privremeni smještaj, pod uslovom da takvo kretanje robe ne povećava rizik od prevare, i to kad je takvo kretanje robe:

1) u nadležnosti jedne carinske ispostave;

2) obuhvaćeno samo jednim odobrenjem koje je dato ovlašćenom privrednom subjektu za carinska pojednostavljena.

(11) Carinski organ može, ako postoji ekonomska potreba i ako to neće nepovoljno uticati na carinski nadzor, odobriti smještaj domaće robe u prostor za privremeni smještaj, a ta roba se neće smatrati robom u privremenom smještaju.

(12) Bliže uslove za davanje odobrenja za upravljanje prostorom za privremeni smještaj i za kretanje robe koja je u privremenom smještaju propisuje Vlada.

Trajanje privremenog smještaja

Član 112

Strana roba koja se nalazi u privremenom smještaju stavlja se u carinski postupak ili se ponovo izvozi u roku od 90 dana od dana stavljanja u privremeni smještaj.

Izbor carinskog postupka

Član 113

Deklarant može da izabere u koji će carinski postupak staviti robu, u skladu sa uslovima za taj carinski postupak, nezavisno od prirode ili količine robe, države porijekla, otpreme ili odredišta.

IX. CARINSKI STATUS ROBE

Carinski status domaće robe

Član 114

(1) Smatra se da roba na carinskom području Crne Gore ima carinski status domaće robe, osim ako je utvrđeno da nije domaća roba.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, status domaće robe potrebno je dokazati za:

1) robu koja se unosi na carinsko područje i koja je pod carinskim nadzorom radi utvrđivanja njenog carinskog statusa;

2) robu u privremenom smještaju;

3) robu u bilo kojem posebnom postupku, osim postupka unutrašnjeg tranzita, pasivnog oplemenjivanja i upotrebe u posebne svrhe;

4) proizvode morskog ribolova koje su ulovila ribarska plovila registrovana u Crnoj Gori, izvan carinskog područja u vodama koje nijesu teritorijalne vode druge države, koji se unose na carinsko područje;

5) proizvode dobijene od proizvoda iz tačke 4 ovog stava na plovilu ili brodu-fabricsi registrovanom u Crnoj Gori, tokom proizvodnje u kojoj je moguća bila upotreba i drugih proizvoda koji se unose u carinsko područje;

6) proizvode morskog ribolova i druge proizvode koje su izvadila ili ulovila plovila koja plove pod zastavom druge države na carinskom području.

(3) Roba u potpunosti dobijena na carinskom području Crne Gore nema carinski status domaće robe u slučajevima kada je dobijena od robe u privremenom smještaju ili od robe koja je stavljena u postupak spoljnog tranzita, postupak skladištenja, postupak privremenog uvoza ili postupak aktivnog oplemenjivanja.

(4) Bliže slučajeve iz st. 2 i 3 ovog člana propisuje Vlada.

Gubitak carinskog statusa domaće robe

Član 115

Domaća roba postaje strana roba ako je:

1) iznijeta sa carinskog područja Crne Gore i ako se ne primjenjuju pravila o unutrašnjem tranzitu;

2) stavljena u postupak spoljnog tranzita, postupak skladištenja ili postupak aktivnog oplemenjivanja;

3) stavljena u postupak upotrebe u posebne svrhe i/ naknadno je ili ustupljena u korist države, ili uništena, a ostao je otpad;

4) deklaracija za stavljanje robe u slobodan promet poništena nakon puštanja robe.

Domaća roba koja privremeno napušta carinsko područje Crne Gore

Član 116

- (1) U slučajevima iz člana 156 stav 2 tač. 2 do 5 ovog zakona, roba zadržava carinski status domaće robe ako je taj status utvrđen u skladu sa ovim zakonom.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, domaća roba može, bez stavljanja u carinski postupak, da se kreće od jedne do druge tačke u carinskom području Crne Gore i privremeno van tog područja, bez promjene njenog carinskog statusa.
- (3) Bliži način kretanja robe iz stava 2 ovog člana propisuje Vlada.
X. STAVLJANJE ROBE U CARINSKI POSTUPAK

Odjeljak A OPŠTE ODREDBE

Deklaracija za robu i carinski nadzor domaće robe

Član 117

- (1) Roba za koju postoji namjera da se stavi u carinski postupak, osim u postupak slobodne zone, mora da bude obuhvaćena deklaracijom za taj carinski postupak.
- (2) Deklaracija se može podnijeti upotrebom drugih sredstava, osim onih iz člana 8 stav 8 ovog zakona.
- (3) Domaća roba deklarirana za izvoz, unutrašnji tranzit ili pasivno oplemenjivanje podliježe carinskom nadzoru od trenutka prihvatanja deklaracije iz stava 1 ovog člana do trenutka dok ne napusti carinsko područje Crne Gore ili ne bude ustupljena državi ili uništena ili se deklaracija ne poništi.
- (4) Bliži način stavljanja robe u carinski postupak iz stava 2 ovog člana propisuje Vlada.

Mjesna nadležnost carinskog organa

Član 118

- (1) Carinski organ nadležan za stavljanje robe u carinski postupak određuje se prema mjestu na kojem je roba podnijeta, ako nije drugačije propisano.
- (2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, mjesto carinjenja određene robe ili sprovođenje carinskog postupka određuje starješina carinskog organa u zavisnosti od specifičnosti robe koja se carini.

Odjeljak B REDOVNE DEKLARACIJE

Sadržaj redovne deklaracije

Član 119

- (1) Redovna deklaracija sadrži podatke neophodne za sprovođenje carinskog postupka za koji se roba deklariraše.
- (2) Sadržaj i način podnošenja carinske deklaracije iz stava 1 ovog člana propisuje Ministarstvo.

Prateća dokumenta

Član 120

- (1) Prateća dokumenta koja su potrebna za sprovođenje carinskog postupka za koji se roba deklariraše u posjedu su deklaranta i na raspolaganju carinskom organu u vrijeme kad se podnosi deklaracija.
- (2) Prateća dokumenta se dostavljaju carinskom organu ako su neophodna za obavljanje carinske kontrole.

Odjeljak C POJEDNOSTAVLJENJA

Pojednostavljena deklaracija

Član 121

- (1) Carinski organ može prihvatiti stavljanje robe u carinski postupak na osnovu pojednostavljene deklaracije koja ne sadrži neke od podataka iz člana 119 ovog zakona ili da uz nju ne priloži neki od pratećih dokumenata.
- (2) Redovnu upotrebu pojednostavljene deklaracije iz stava 1 ovog člana odobrava carinski organ.
- (3) Bliži način podnošenja pojednostavljene deklaracije propisuje Vlada.

Dopunska deklaracija

Član 122

- (1) U slučaju upotrebe pojednostavljene deklaracije iz člana 121 ovog zakona ili evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta u skladu sa članom 130 ovog zakona, deklarant je dužan da carinskom organu, u određenom roku, podnese dopunsku deklaraciju koja sadrži podatke neophodne za dati carinski postupak.
- (2) U slučaju upotrebe pojednostavljene deklaracije iz člana 121 ovog zakona, neophodna prateća dokumenta zadržava deklarant i na raspolaganju su carinskom organu u određenom roku.
- (3) Dopunska deklaracija može biti opšta, periodična ili zbirna.

(4) Od obaveze podnošenja dopunske deklaracije može se odustati ako se roba stavlja u postupak carinskog skladištenja i u drugim propisanim slučajevima.

(5) Carinski organ može odustati od zahtjeva za podnošenjem dopunske deklaracije pod sljedećim uslovima ako:

1) se pojednostavljena deklaracija odnosi na robu čija su vrijednost i količina ispod statističke vrijednosti;

2) pojednostavljena deklaracija već sadrži sve informacije koje su potrebne za dati carinski postupak; i

3) pojednostavljena deklaracija nije sačinjena evidentiranjem u poslovnim knjigama deklaranta.

(6) Pojednostavljena deklaracija iz člana 121 ovog zakona ili evidentiranjè u poslovnim knjigama deklaranta iz člana 130 ovog zakona, i dopunska deklaracija čine cjelinu na koju se primjenjuju propisi koji važe na dan prihvatanja pojednostavljene deklaracije u skladu sa članom 125 ovog zakona i na dan kada se roba evidentira u poslovnim knjigama deklaranta.

(7) Mjesto na kojem se podnosi dopunska deklaracija smatra se mjestom gdje je carinska deklaracija podnijeta, u skladu sa članom 65 ovog zakona.

(8) Bliži način podnošenja dopunske deklaracije i slučajeve iz stava 4 ovog člana propisuje Vlada.

Odjeljak Č

ODREDBE KOJE SE PRIMJENJUJU NA SVE DEKLARACIJE

Podnošenje deklaracije

Član 123

(1) Deklaraciju može da podnese lice koje može da pruži informacije koje su potrebne radi sprovođenja carinskog postupka za koji se roba deklariše i koje je u mogućnosti da podnese robu ili da organizuje da se roba podnese carinskom organu.

(2) Ako prihvatanje deklaracije nameće posebne obaveze za određeno lice, deklaraciju mora da podnese to lice ili njegov zastupnik.

(3) Deklarant mora imati sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, deklarant ne mora imati sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore, ako:

1) podnosi deklaraciju za tranzit ili privremeni uvoz;

2) povremeno podnosi deklaraciju, uključujući i deklaraciju za upotrebu u posebne svrhe ili aktivno oplemenjivanje, pod uslovom da carinski organ smatra to opravdanim;

3) ima sjedište, odnosno prebivalište u državi koja se graniči sa carinskim područjem Crne Gore, a robu na koju se deklaracija odnosi, podnosi carinskom organu Crne Gore na granici sa tom državom, pod uslovom da ta država, u kojoj ima sjedište, odnosno prebivalište odobrava recipročne povlastice licima sa sjedištem, odnosno prebivalištem na carinskom području Crne Gore.

(5) Deklaraciju iz stava 1 ovog člana deklarant mora da dostavi ovjerenu.

Podnošenje deklaracije prije podnošenja robe

Član 124

- (1) Deklaracija može biti podnijeta prije očekivanog podnošenja robe carinskom organu.
- (2) Ako se roba ne podnese u roku od 30 dana od dana podnošenja deklaracije, smatra se da deklaracija nije podnijeta.
- (3) Bliže način podnošenja deklaracije prije podnošenja robe propisuje Vlada.

Prihvatanje deklaracije

Član 125

- (1) Carinski organ bez odlaganja prihvata deklaraciju koja je podnijeta u skladu sa odredbama čl. 117 do 131 ovog zakona, pod uslovom da je roba na koju se deklaracija odnosi podnešena carinarnici.
- (2) U sprovođenju carinskog postupka za koji je roba deklarirana primjenjuju se propisi koji važe na dan prihvatanja deklaracije, ako nije drugačije propisano.
- (3) Bliži način prihvatanja deklaracije iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Izmjena deklaracije

Član 126

- (1) Deklarant može na sopstveni zahtjev, poslije prihvatanja deklaracije, uz odobrenje carinskog organa, da izmijeni ili dopuni jedan ili više podataka u deklaraciji, pri čemu se izmjene deklaracije ne mogu odnositi na drugu robu, osim one koja je prvobitno bila obuhvaćena deklaracijom.
- (2) Izmjena deklaracije se neće odobriti ako je zahtjev za izmjenu podnijet nakon što je carinski organ:
 - 1) obavijestio deklaranta da namjerava da izvrši pregled robe;
 - 2) utvrdio da su podaci čija se izmjena traži netačni;
 - 3) pustio robu.
- (3) Izuzetno od stava 2 ovog člana, na zahtjev deklaranta, u roku od tri godine od dana prihvatanja deklaracije, izmjena deklaracije može da se odobri poslije puštanja robe kako bi deklarant ispunio svoje obaveze u vezi sa stavljanjem robe u određeni carinski postupak.
- (4) Bliži način za izmjenu deklaracije nakon puštanja robe u skladu sa stavom 3 ovog člana propisuje Vlada.

Poništavanje deklaracije

Član 127

- (1) Carinski organ, na zahtjev deklaranta, poništava prihvaćenu deklaraciju u sljedećim slučajevima ako deklarant pruži dokaze da:
 - 1) će roba odmah biti stavljena u drugi carinski postupak; ili
 - 2) zbog posebnih okolnosti, stavljanje robe u carinski postupak za koji je deklarirana nije više opravdano.
- (2) Ako je carinski organ obavijestio deklaranta o svojoj namjeri da pregleda robu, zahtjev za poništavanje deklaracije neće se prihvatiti dok se ne obavi pregled.

- (3) Deklaracija se ne može poništiti nakon puštanja robe deklarantu, osim ako carinski organ naknadno utvrdi nepravilnosti u vezi carinskog postupka.
- (4) Bliži način poništavanja deklaracije nakon puštanja robe propisuje Vlada

Odjeljak Č
OSTALA POJEDNOSTAVLJENJA

Pojednostavljenje deklaracije za robu iz različitih tarifnih oznaka

Član 128

- (1) Ako se uvozi ili izvozi pošiljka koja se sastoji od robe koja se svrstava u više tarifnih oznaka, a postupanje sa svakom od te robe u skladu sa njenom tarifnom oznakom u cilju sačinjavanja deklaracije bi iziskivalo rad i troškove nesrazmjerne uvoznim ili izvoznim dažbinama koje bi trebalo platiti, carinski organ može, na zahtjev deklaranta, dozvoliti da se uvozne ili izvozne dažbine obračunaju za cijelu pošiljku na osnovu tarifne oznake robe sa najvišom stopom carine.
- (2) Carinski organ neće odobriti pojednostavljenje iz stava 1 ovog člana za robu koja je predmet zabrana ili ograničenja ili naplate akcize ako je pravilno svrstavanje neophodno za primjenu te mjere.
- (3) Bliži način određivanja tarifne oznake za robu za koju je propisana naplata carine, iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Centralizovano carinjenje

Član 129

- (1) Carinski organ može da odobri licu, na njegov zahtjev, da deklaraciju za robu podnese carinskoj ispostavi nadležnoj prema mjestu gdje to lice ima sjedište odnosno prebivalište, a da se roba podnosi drugoj nadležnoj carinskoj ispostavi.
- (2) Podnosilac zahtjeva iz stava 1 ovog člana je ovlašćeni privredni subjekt za carinska pojednostavljenja.
- (3) Carinska ispostava kojoj je podnijeta deklaracija dužna je da:
- 1) nadzire stavljanje robe u određeni carinski postupak;
 - 2) sprovodi carinske kontrole radi provjere deklaracije iz člana 132 tač. 1 i 2 ovog zakona;
 - 3) zahtijeva, ako je opravdano, da carinska ispostava kojoj je roba podnešena sprovede carinske kontrole radi provjere deklaracije iz člana 132 tač. 3 i 4 ovog zakona; i
 - 4) sprovodi carinske formalnosti za naplatu uvoznih ili izvoznih dažbina koje odgovaraju carinskom dugu.
- (4) Prilikom podnošenja deklaracije i podnošenja robe razmjenjuju se informacije koje su neophodne za provjeru deklaracije i za puštanje robe.

(5) Carinska ispostava kojoj se roba podnosi, pored kontrola koje vrši u vezi sa robom unijetom u carinsko područje Crne Gore ili iznijetom iz njega, sprovodi i carinske kontrole iz stava 3 tačka 3 ovog člana i rezultate tih kontrola dostavlja carinskoj ispostavi kojoj se deklaracija podnosi.

(6) Carinska ispostava kojoj je podnijeta deklaracija pušta robu u skladu sa odredbama čl. 137 i 138 ovog zakona, uzimajući u obzir rezultate:

- 1) sopstvenih kontrola za provjeru deklaracije;
- 2) kontrola koje je sprovedla carinska ispostava kojoj je roba podnešena, radi provjere deklaracije i kontrole robe unijete u carinsko područje Crne Gore ili iznijete iz njega.

(7) Bliži način sprovođenja carinskog pojednostavljenja iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Evidentiranje u poslovnim knjigama deklaranta

Član 130

(1) Carinski organ može da odobri licu, na njegov zahtjev, da podnese deklaraciju, uključujući i pojednostavljenu deklaraciju, u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta, pod uslovom da su podaci iz te deklaracije na raspolaganju carinskom organu u elektronskom sistemu deklaranta u vrijeme podnošenja deklaracija u obliku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta.

(2) Deklaracija se smatra prihvaćenom u trenutku evidentiranja u poslovnim knjigama.

(3) Carinski organ može, na zahtjev deklaranta, odustati od obaveze podnošenja robe, pri čemu se roba smatra puštenom u trenutku evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta.

(4) Odustajanje od obaveze podnošenja robe iz stava 3 ovog člana može se odobriti ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

- 1) deklarant je ovlašćeni privredni subjekt za carinska pojednostavljenja;
- 2) priroda i protok robe to opravdavaju i carinski organ je upoznat sa tim;
- 3) nadzorna carinska ispostava ima pristup svim informacijama koje smatra neophodnim za pregled robe, ako se javi potreba za tim;
- 4) u vrijeme evidentiranja u poslovnim knjigama, roba nije više predmet zabrana ili ograničenja, osim ako je drugačije predviđeno u odobrenju.

(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, nadzorna carinska ispostava može, u posebnim slučajevima, zahtijevati podnošenje robe.

(6) Bliže slučajeve iz stava 4 ovog člana i način evidentiranja u poslovnim knjigama deklaranta i izdavanja odobrenja iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Samoprocjena

Član 131

(1) Carinski organ može odobriti licu, na njegov zahtjev, da sprovede određene carinske formalnosti koje bi trebalo da sprovede carinski organ, kako bi utvrdio iznos uvoznih ili izvoznih dažbina koji treba platiti, i da sprovede određene kontrole pod carinskim nadzorom.

(2) Podnosilac zahtjeva za odobrenje iz stava 1 ovog člana je ovlašćeni privredni subjekt za carinska pojednostavljenja.

- (3) Bliži način sprovođenja carinskih formalnosti i kontrola koje vrši nosilac odobrenja iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

XI. PROVJERA I PUŠTANJE ROBE

Odjeljak A PROVJERA

Provjera deklaracije

Član 132

Carinski organ može, radi provjere tačnosti podataka sadržanih u deklaraciji koja je prihvaćena:

- 1) pregledati deklaraciju i prateća dokumenta;
- 2) zahtijevati da deklarant podnese druga dokumenta;
- 3) pregledati robu;
- 4) uzimati uzorke za analizu ili detaljno ispitivanje robe.

Pregled i uzimanje uzoraka robe

Član 133

- (1) Prevoz robe do mjesta pregleda i uzimanja uzoraka, kao i rukovanje robom radi tog pregleda ili uzimanja uzoraka, obavlja deklarant ili drugo lice na njegovu odgovornost, a nastale troškove snosi deklarant.
- (2) Deklarant ima pravo da bude prisutan ili da ima zastupnika kada se roba pregleda i kada se uzimaju uzorci, a ako carinski organ to smatra opravdanim, može zahtijevati da deklarant ili njegov zastupnik budu prisutni kada se roba pregleda ili se uzimaju uzorci ili da im pruži pomoć neophodnu za olakšanje tog pregleda ili uzimanja uzoraka.
- (3) Carinski organ nije obavezan da plati naknade za uzete uzorke, ali snosi troškove njihove analize ili pregleda, pod uslovom da su uzorci uzeti u skladu sa zakonom.

Djelimičan pregled i uzimanje uzoraka robe

Član 134

- (1) Ako se pregleda samo dio robe obuhvaćene deklaracijom, ili se uzimaju uzorci, rezultati djelimičnog pregleda, ili analize odnosno ispitivanja uzoraka primjenjuju se na robu koja je obuhvaćena tom deklaracijom.
- (2) Deklarant može da zahtijeva dodatni pregled ili uzimanje uzoraka robe ako smatra da rezultati djelimičnog pregleda, ili analize ili ispitivanja uzetih uzoraka ne odgovaraju preostaloj deklariranoj robi, a zahtjev se odobrava pod uslovom da roba nije puštena ili, ako je puštena, deklarant mora da dokaže da nije izmijenjena ni na koji način.

(3) Ako deklaracija obuhvata robu iz dva ili više naimenovanja, smatra se da podaci koji se odnose na robu iz svakog naimenovanja čine posebnu deklaraciju.

(4) Bliži način provjere i uzimanja uzoraka iz stava 1 ovog člana i čl. 132 i 133 propisuje Vlada.

Rezultati provjere

Član 135

(1) Ako je carinski organ utvrdio činjenice na osnovu provjere deklaracije, te činjenice predstavljaju osnov za sprovođenje carinskih formalnosti u skladu sa zakonom.

(2) Ako carinski organ nije provjerio deklaraciju, podaci koje je deklarant naveo u deklaraciji su osnov za sprovođenje carinskih formalnosti u skladu sa zakonom.

Mjere za identifikaciju

Član 136

(1) Carinski organ ili privredni subjekt preduzimaju mjere neophodne za identifikaciju robe u skladu sa zakonom.

(2) Privredni subjekt iz stava 1 ovog člana može da preduzima mjere neophodne za identifikaciju robe ako ima odobrenje carinskog organa.

(3) Carinski organ ili privredni subjekt koji ima odobrenje, uklanja ili uništava sredstva za identifikaciju stavljena na robu, pakovanje ili prevozna sredstva.

(4) Izuzetno od stava 3 ovog člana, u slučaju nepredviđenih okolnosti ili više sile, privredni subjekt može ukloniti ili uništiti sredstva za identifikaciju bez odobrenja carinskog organa, radi obezbjeđenja zaštite robe ili prevoznog sredstva.

Odjeljak B PUŠTANJE

Puštanje robe

Član 137

(1) Ako su uslovi za stavljanje robe u određeni carinski postupak ispunjeni i ako se ne primjenjuju ograničenja, i roba nije predmet zabrana iz člana 61 ovog zakona, carinski organ pušta robu čim se podaci u deklaraciji provjere ili prihvate bez provjere.

(2) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i ako provjera iz člana 132 ovog zakona ne može da se završi u razumnom roku, a roba više ne mora biti prisutna radi provjere.

- (3) Roba obuhvaćena istom deklaracijom pušta se u isto vrijeme.
- (4) Radi primjene stava 3 ovog člana, ako deklaracija obuhvata robu iz dva ili više naimenovanja, podaci koji se odnose na robu iz svakog naimenovanja čine posebnu deklaraciju.

Puštanje robe koja zavisi od plaćanja iznosa uvozne ili izvozne dažbine koji odgovara carinskom dugu ili polaganje obezbjeđenja

Član 138

- (1) Ako zbog stavljanja robe u carinski postupak nastaje carinski dug, puštanje robe je uslovljeno plaćanjem iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovara carinskom dugu ili polaganjem obezbjeđenja koje pokriva taj dug.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na privremeni uvoz sa djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina.
- (3) Ako carinski organ zahtijeva polaganje obezbjeđenja za plaćanje carinskog duga koji bi mogao da nastane, roba se ne pušta za određeni carinski postupak dok se ne položi obezbjeđenje.
- (4) Izuzetno od st. 1 i 3 ovog člana, puštanje robe nije uslovljeno podnošenjem obezbjeđenja za robu koja podliježe zahtjevu za povlačenje u tarifnoj kvoti ako se tarifna kvota ne smatra kritičnom.
- (5) Ako se upotrebljava pojednostavljenje iz čl. 121, 130 i 131 ovog zakona i položeno je zajedničko obezbjeđenje, puštanje robe nije uslovljeno praćenjem obezbjeđenja od strane carinskog organa.
- (6) Bliže slučajeve iz stava 4 ovog člana propisuje Vlada.

XII. RASPOLAGANJE ROBOM

Uništavanje robe

Član 139

- (1) Ako postoje opravdani razlozi, carinski organ može zahtijevati da se podnijeta roba uništi, a o uništenju te robe obavještava držaoca robe.
- (2) Troškove uništenja robe iz stava 1 ovog člana snosi držalac robe.
- (3) Bliži način uništenja robe propisuje Vlada.

Mjere koje preduzima carinski organ

Član 140

(1) Carinski organ preduzima neophodne mjere za raspolaganje robom, uključujući oduzimanje i prodaju robe, ili uništavanje, u slučajevima ako:

- 1) je strana roba neovlašćeno unijeta na carinsko područje Crne Gore, ili je uzeta ispod carinskog nadzora;
- 2) roba ne može da se pusti jer:
 - nije bilo moguće pregledati robu u roku koji je propisao carinski organ, jer deklarant nije postupao u skladu sa zakonom,
 - isprave koje moraju da se prilože prije nego što roba može da se stavi ili pusti u zahtijevani carinski postupak, nijesu priložene,
 - plaćanja koja je trebalo izvršiti ili garancija koju je trebalo obezbijediti u vezi sa uvoznim ili izvoznim dažbinama, u zavisnosti od slučaja, nijesu izvršena, odnosno nijesu obezbjeđena u propisanom roku,
 - roba je predmet zabrana ili ograničenja;
- 3) roba nije preuzeta u razumnom roku nakon njenog puštanja;
- 4) je nakon puštanja otkriveno da roba ne ispunjava uslove za puštanje; ili
- 5) je roba ustupljena državi u skladu sa članom 141 ovog zakona.

(2) Strana roba koja je ustupljena državi, privremeno oduzeta ili oduzeta smatra se stavljenom u postupak carinskog skladištenja i unosi je u evidenciju držalac carinskog skladišta ili carinski organ, ako je on čuva.

(3) Ako je za robu koja treba da se uništi, ustupi državi, privremeno oduzme ili oduzme već podnijeta deklaracija, evidencija uključuje pozivanje na broj deklaracije i carinski organ poništava tu deklaraciju.

(4) Troškove mjera u slučaju iz stava 1:

- 1) tačka 1 ovog člana snosi lice koje je trebalo da ispuni date obaveze ili koje je uzelo robu ispod carinskog nadzora;
- 2) tač. 2 i 3 ovog člana snosi deklarant;
- 3) tačka 4 ovog člana snosi lice koje treba da ispuni uslove propisane za puštanje robe;
- 4) tačka 5 ovog člana snosi lice koje ustupa robu državi.

(5) Bliži način prodaje robe iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Ustupanje

Član 141

(1) Stranu robu i robu stavljen u postupak upotrebe u posebne svrhe može, uz prethodnu saglasnost carinskog organa da ustupi državi nosilac postupka, ili držalac robe kad je to prihvatljivo.

(2) Bliži način ustupanja robe državi iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

XIII. STAVLJANJE ROBE U SLOBODAN PROMET

Oblast primjene i dejstvo

Član 142

- (1) Strana roba koja je namijenjena za stavljanje na tržište Crne Gore ili je namijenjena za privatnu upotrebu ili potrošnju unutar carinskog područja Crne Gore stavlja se u slobodan promet i obuhvata:
- 1) naplatu obračunate uvozne dažbine;
 - 2) naplatu, po potrebi, drugih dažbina, u skladu sa zakonom;
 - 3) primjenu mjera trgovinske politike i zabrana i ograničenja ako se ne primjenjuju prije stavljanja robe u slobodan promet; i
 - 4) izvršavanje drugih formalnosti utvrđenih za uvoz robe.
- (2) Stavljanjem u slobodan promet strana roba stiče carinski status domaće robe.

Mjere trgovinske politike

Član 143

- (1) Ako se proizvodi dobijeni u postupku aktivnog oplemenjivanja stavljaju u slobodan promet, a obračun iznosa uvoznih dažbina vrši se u skladu sa članom 64 stav 4 ovog zakona, mjere trgovinske politike koje treba da se primjene jesu mjere koje bi se primijenile prilikom stavljanja u slobodan promet robe stavljene u postupak aktivnog oplemenjivanja.
- (2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na ostatke i otpatke.
- (3) Ako se proizvodi dobijeni u postupku aktivnog oplemenjivanja stavljaju u slobodan promet, a obračun iznosa uvoznih dažbina vrši se u skladu sa članom 63 stav 1 ovog zakona, mjere trgovinske politike koje bi trebalo da se primjene na te proizvode primjenjuju se samo ako je roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja predmet takvih mjera.
- (4) Ako su posebnim propisima utvrđene mjere trgovinske politike za stavljanje u slobodan promet, takve mjere se ne primjenjuju na dobijene proizvode stavljene u slobodan promet nakon pasivnog oplemenjivanja ako:
- 1) dobijeni proizvodi zadrže domaće porijeklo u smislu člana 38 ovog zakona;
 - 2) se pasivno oplemenjivanje odnosi na popravku, uključujući sistem standardne zamjene naveden u članu 183 ovog zakona; ili
 - 3) pasivno oplemenjivanje slijedi nakon dodatnih radnji prerade u skladu sa članom 179 ovog zakona.

XIV. OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA UVOZNIH DAŽBINA

Odjeljak A VRAĆENA ROBA

Oblast primjene i dejstvo

Član 144

- (1) Za stranu robu, a koja je prvobitno bila izvezena kao domaća roba sa carinskog područja Crne Gore i koja se vraća na to područje u roku od tri godine i deklariše za stavljanje u slobodan promet, na zahtjev lica, odobrava se oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina.

- (2) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na vraćenu robu koja predstavlja dio robe prvobitno izvezene sa carinskog područja Crne Gore.
- (3) Rok od tri godine iz stava 1 ovog člana može se produžiti u slučaju nepredviđenih okolnosti.
- (4) Ako je, prije izvoza robe sa carinskog područja Crne Gore, vraćena roba bila stavljena u slobodan promet bez plaćanja carine ili uz smanjenu stopu carine zbog određene upotrebe u posebne svrhe, oslobođenje od plaćanja dažbina u skladu sa stavom 1 ovog člana odobrava se samo ako se roba stavlja u slobodan promet radi upotrebe u iste posebne svrhe.
- (5) Ako upotreba u posebne svrhe zbog koje se roba stavlja u slobodan promet više nije ista, iznos uvoznih dažbina umanjuje se za ukupan iznos dažbina naplaćenih za robu kada je prvi put stavljena u slobodan promet, a ako taj iznos prekorači onaj koji je obračunat prilikom stavljanja vraćene robe u slobodan promet, ne odobrava se povraćaj više plaćenih dažbina.
- (6) Ako je domaća roba izgubila svoj carinski status kao domaća roba u skladu sa članom 115 ovog zakona i naknadno se stavlja u slobodan promet, primjenjuju se odredbe st. 1 do 5 ovog člana.
- (7) Oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina odobrava se samo ako je roba vraćena u stanju u kome je izvezena.
- (8) Oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina ne odobrava se za robu za koju su iskorišćene mjere utvrđene poljoprivrednom politikom, a odnose se na izvoz sa carinskog područja Crne Gore.
- (9) Oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina ostvaruje se na osnovu dokaza kojima se utvrđuje da su uslovi za oslobođenje ispunjeni.
- (10) Bliži način oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina iz ovog člana propisuje Vlada.

Roba koja je prethodno bila stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja

Član 145

- (1) Odredba člana 144 ovog zakona primjenjuje se na dobijene proizvode koji su prvobitno bili ponovo izvezeni sa carinskog područja Crne Gore poslije postupka aktivnog oplemenjivanja.
- (2) Na zahtjev deklaranta i pod uslovom da deklarant podnese neophodne dokaze, iznos uvoznih dažbina za robu koja je obuhvaćena stavom 1 ovog člana utvrđuje se u skladu sa članom 64 stav 4 ovog zakona, a dan prihvatanja deklaracije za ponovni izvoz smatra se danom stavljanja robe u slobodan promet.
- (3) Oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina iz člana 144 ovog zakona ne odobrava se za dobijene proizvode koji su izvezeni u skladu sa članom 154 stav 4 tačka 3 ovog zakona, osim u slučaju ako se osigura da roba neće biti stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja.

Odjeljak B

MORSKI RIBOLOV I PROIZVODI IZVAĐENI IZ MORA

Proizvodi morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz mora

Član 146

- (1) Uvozne dažbine ne plaćaju se za sljedeće proizvode koji se stavljaju u slobodan promet:
- 1) morskog ribolova i drugi proizvodi izvađeni iz teritorijalnih mora drugih država, plovilima koja su registrovana ili upisana u registar u Crnoj Gori koja plove pod zastavom Crne Gore;
 - 2) dobijeni od proizvoda iz tačke 1 ovog člana, na plovilima-fabrikama, koji ispunjavaju uslove iz te tačke.
- (2) Radi oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina carinskom organu se dostavljaju dokazi o ispunjenosti uslova iz stava 1 ovog člana.
- (3) Bliži postupak oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina iz stava 2 ovog člana propisuje Vlada.

XV. POSEBNI POSTUPCI - OPŠTE ODREDBE

Oblast primjene

Član 147

Roba može biti stavljena u jedan od sljedećih posebnih postupaka:

- 1) tranzit, koji obuhvata spoljni i unutrašnji tranzit;
- 2) smještaj, koji obuhvata carinska skladišta i slobodne zone;
- 3) posebna upotreba, koja obuhvata privremeni uvoz i upotrebu u posebne svrhe;
- 4) oplemenjivanje, koji obuhvata aktivno i pasivno oplemenjivanje.

Odobrenje

Član 148

(1) Odobrenje carinskog organa zahtijeva se za:

- 1) postupak aktivnog ili pasivnog oplemenjivanja, postupak privremenog uvoza ili postupak upotrebe u posebne svrhe;
- 2) upravljanje carinskim skladištem, osim ako je carinski organ držalac prostora za smještaj.

(2) Uslovi pod kojima je dozvoljena upotreba jednog ili više postupaka iz stava 1 tačka 1 ovog člana, odnosno upravljanje carinskim skladištem, utvrđuju se odobrenjem.

(3) Odobrenje iz stava 1 ovog člana, carinski organ može dati naknadno, ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) postoji dokazana ekonomska potreba;

2) podnijeti zahtjev nema za cilj zloupotrebu;

3) podnosilac zahtjeva je dokazao na osnovu računa ili evidencije da:

- su svi zahtjevi postupka ispunjeni,

- se, po potrebi, roba može identifikovati u datom roku,

- je omogućena kontrola postupka;

4) formalnosti neophodne za regulisanje statusa robe mogu da se sprovedu, uključujući, po potrebi, poništavanje datih deklaracija;

5) naknadno odobrenje nije dato podnosiocu zahtjeva po isteku roka od tri godine od dana kada je zahtjev prihvaćen;

6) ispitivanje ekonomskih uslova se ne zahtijeva, osim ako se zahtjev odnosi na produženje važenja odobrenja za istu vrstu djelatnosti i robu;

7) zahtjev se ne odnosi na upravljanje carinskim skladištem; i

8) ako se zahtjev odnosi na produženje važenja odobrenja za istu vrstu djelatnosti i robu, zahtjev se podnosi prije isteka roka od tri godine od dana izdavanja prvobitnog odobrenja.

(4) Carinski organ može naknadno da izda odobrenje i ako roba stavljena u carinski postupak nije više dostupna u vrijeme kada je zahtjev za odobrenje prihvaćen.

(5) Osim ako nije drugačije predviđeno, odobrenje iz stava 1 ovog člana daje se samo licima koja ispunjavaju sljedeće uslove:

1) imaju sjedište, odnosno prebivalište na carinskom području Crne Gore;

2) pruže neophodne dokaze o ispravnom vođenju poslova, a smatra se da ovlašćeni privredni subjekt za carinska pojednostavljenja ispunjava ovaj uslov ako je aktivnost koja se odnosi na taj poseban postupak uzeta u obzir u odobrenju iz člana 25 stav 3 tačka 1 ovog zakona;

3) ako za carinski dug ili ostale dažbine koje mogu nastati za robu stavljenu u poseban postupak, daju obezbjeđenje u skladu sa članom 66 ovog zakona;

4) u slučaju privremenog uvoza ili postupka aktivnog oplemenjivanja, upotrebljavaju robu ili ugovaraju njenu upotrebu, odnosno sprovode radnje prerade robe ili ugovaraju da se one sprovedu, tim redom.

(6) Odobrenje iz stava 1 ovog člana izdaje se samo ako:

1) carinski organ može da vrši carinski nadzor bez uvođenja administrativnih mjera koje su nesrazmjerne privrednim potrebama;

2) suštinski interesi domaćih proizvođača ne bi bili ugroženi odobrenjem za postupak oplemenjivanja (ekonomski uslovi), osim ako postoje dokazi o suprotnom ili ako se ekonomski uslovi smatraju ispunjenim.

(7) Ako postoji dokaz da suštinski interesi domaćih proizvođača mogu biti ugroženi, ispitivanje ekonomskih uslova se vrši u skladu sa propisom iz stava 8 ovog člana.

(8) Način izdavanja odobrenja iz stava 1 ovog člana i način ispitivanje ekonomskih uslova iz stava 7 ovog člana propisuje Vlada.

Evidencija

Član 149

(1) Nosilac odobrenja, nosilac postupka i lica koja obavljaju djelatnost koja uključuje smještaj, obradu ili preradu robe ili prodaju ili kupovinu robe u slobodnim zonama, dužni su da vode evidencije na način koji je odobrio carinski organ, osim za postupak tranzita.

(2) Evidencija iz stava 1 ovog člana sadrži podatke koji omogućavaju carinskom organu da nadzire carinski postupak u koji je roba stavljena, a naročito u pogledu identifikacije robe stavljene u taj postupak, njenog carinskog statusa i njenog kretanja.

(3) Ovlašćeni privredni subjekt za carinska pojednostavljenja smatra se da ispunjava obaveze iz st. 1 i 2 ovog člana ako je njegova evidencija odgovarajuća za potrebe posebnog postupka u koji je roba stavljena.

Okončanje posebnog postupka

Član 150

(1) Poseban postupak iz člana 147 ovog zakona se okončava kada se roba stavljena u taj postupak ili se dobijeni proizvodi stavljene u novi carinski postupak, iznesu sa carinskog područja Crne Gore, unište bez ostataka, ili ustupe državi u skladu sa članom 141 ovog zakona, osim za postupak tranzita.

(2) Postupak tranzita okončava carinski organ kad je u mogućnosti da utvrdi, na osnovu poređenja podataka dostupnih polaznom carinskom organu i podataka dostupnih odredišnom carinskom organu, da je postupak završen ispravno.

(3) Carinski organ preduzima mjere neophodne za regulisanje stanja robe za koju postupak nije okončan u skladu sa propisanim uslovima.

(4) Bliži način okončanja posebnog postupka propisuje Vlada.

Prenos prava i obaveza

Član 151

(1) Prava i obaveze nosioca postupka u vezi sa robom koja je stavljena u poseban postupak, osim postupka tranzita, mogu biti potpuno ili djelimično prenesena na drugo lice koje ispunjava uslove utvrđene za taj postupak.

(2) Bliži način prenosa prava i obaveza nosioca postupka iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Kretanje robe

Član 152

(1) Roba stavljena u poseban postupak, osim postupka tranzita, ili u slobodnu zonu može se kretati između različitih mjesta na carinskom području Crne Gore.

(2) Bliži način kretanja robe iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Uobičajeni oblici postupanja

Član 153

(1) Roba stavljena u postupak carinskog skladištenja ili postupak oplemenjivanja ili u slobodnu zonu može biti predmet uobičajenih oblika postupanja koji se obavljaju radi njenog očuvanja, poboljšanja izgleda ili tržišnog kvaliteta ili njene pripreme za distribuciju ili dalju prodaju.

(2) Postupanjem iz stava 1 ovog člana ne smije se promijeniti desetocifrena tarifna oznaka carinske tarife u koju se svrstava određena roba.

(3) Bliži način određivanja postupanja iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Ekvivalentna roba

Član 154

(1) Ekvivalentna roba je domaća roba koja se smješta, upotrebljava ili prerađuje umjesto robe stavljene u poseban postupak.

(2) U postupku pasivnog oplemenjivanja, ekvivalentna roba je strana roba, a koja je prerađena umjesto domaće robe stavljene u postupak pasivnog oplemenjivanja.

(3) Ekvivalentna roba mora da ima istu tarifnu oznaku, tržišni kvalitet i tehničke karakteristike kao roba koju zamjenjuje.

(4) Pod uslovom da je obezbijeđeno pravilno sprovođenje postupka, naročito u pogledu carinskog nadzora, carinski organ na zahtjev deklaranta, odobrava:

- 1) upotrebu ekvivalentne robe u postupku carinskog skladištenja, u slobodnim zonama, u postupku upotrebe u posebne svrhe i postupku oplemenjivanja;
- 2) upotrebu ekvivalentne robe u postupku privremenog uvoza;
- 3) u slučaju postupka aktivnog oplemenjivanja, izvoz dobijenih proizvoda dobijenih od ekvivalentne robe, prije uvoza robe koju zamjenjuje;
- 4) u slučaju postupka pasivnog oplemenjivanja, uvoz dobijenih proizvoda dobijenih od ekvivalentne robe, prije izvoza robe koju zamjenjuje.

(5) Smatra se da je ovlašćeni privredni subjekt za carinska pojednostavljenja ispunio uslov da je pravilno sprovođenje postupka obezbijeđeno, ako je aktivnost koja se odnosi na upotrebu ekvivalentne robe za taj postupak u skladu sa članom 25 stav 3 tačka 1 ovog zakona.

(6) Carinski organ ne odobrava upotrebu ekvivalentne robe u slučajevima ako:

- 1) se samo uobičajeni oblici postupanja definisani u članu 153 ovog zakona sprovode u postupku aktivnog oplemenjivanja;
- 2) se zabrana povraćaja ili izuzeća od plaćanja uvoznih dažbina primjenjuje na robu bez porijekla upotrijebljenu za proizvodnju dobijenih proizvoda u postupku aktivnog oplemenjivanja, za koju se dokaz o porijeklu izdaje ili izrađuje u okviru preferencijalnog aranžmana između Crne Gore i određenih država ili teritorija van carinskog područja Crne Gore ili grupe takvih država ili teritorija;
- 3) bi to dovelo do neopravdane pogodnosti u vezi sa uvoznim dažbinama ili ako je to propisano zakonom.

(7) U slučaju iz stava 4 tačka 3 ovog člana, ako dobijeni proizvodi podliježu izvoznim dažbinama kada se ne izvoze u kontekstu postupka aktivnog oplemenjivanja, nosilac odobrenja polaže obavezno obezbjeđenje kako bi osigurao plaćanje izvoznih dažbina ako se strana roba ne uveze u roku iz člana 178 stav 5 ovog zakona.

(8) Bliži način određivanja ekvivalentne robe i upotrebu ekvivalentne robe iz stava 4 tačke 2 propisuje Vlada.

XVI. TRANZIT

Odjeljak A SPOLJNI I UNUTRAŠNJI TRANZIT

Spoljni tranzit

Član 155

(1) U postupku spoljnog tranzita, strana roba može da se kreće od jedne do druge tačke unutar carinskog područja Crne Gore, a da ne podliježe sljedećem:

1) uvoznim dažbinama;

2) drugim dažbinama koje se naplaćuju pri uvozu;

3) mjerama trgovinske politike, ako one ne zabranjuju ulazak robe na carinsko područje Crne Gore ili izlazak sa njega.

(2) Kretanje strane robe iz stava 1 ovog člana vrši se na jedan od sljedećih načina:

1) u skladu sa spoljnim nacionalnim postupkom tranzita;

2) u skladu sa Konvencijom TIR, pod uslovom:

(a) da počinje van carinskog područja Crne Gore ili se završava van njega,

(b) da se vrši između dvije tačke na carinskom području Crne Gore preko države ili teritorije van carinskog područja Crne Gore;

3) u skladu sa Konvencijom ATA/Istanbulskom konvencijom, u dijelu koji se odnosi na tranzit;

4) na osnovu obrasca 302 predviđenog Sporazumom između država članica Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, koji je potpisan u Londonu 19. juna 1951. godine;

5) primjenom poštanskog sistema u skladu sa aktima Svjetskog poštanskog saveza, ako robu prevoze lica koja su nosioci prava i obaveza ili se roba prevozi za njih.

(3) Način stavljanja domaće robe u spoljni tranzitni postupak propisuje Vlada.

Unutrašnji tranzit

Član 156

(1) U postupku unutrašnjeg tranzita domaća roba se može kretati od jedne do druge tačke unutar carinskog područja Crne Gore i proći kroz državu ili teritoriju van tog carinskog područja, bez promjene carinskog statusa.

(2) Kretanje domaće robe iz stava 1 ovog člana vrši se na jedan od sljedećih načina:

1) u unutrašnjem nacionalnom postupku tranzita - pod uslovom da je takva mogućnost predviđena međunarodnim sporazumom;

2) u skladu sa Konvencijom TIR;

3) u skladu sa Konvencijom ATA/Istanbulskom konvencijom, u dielu koji se odnosi na tranzit;

4) na osnovu obrasca 302 predviđenog Sporazumom između država članica Sjevernoatlantskog ugovora o pravnom položaju njihovih snaga, koji je potpisan u Londonu 19. juna 1951. godine;

5) primjenom poštanskog sistema u skladu sa aktima Svjetskog poštanskog saveza, ako robu prevoze nosioci prava i obaveza ili se roba prevozi za njih u skladu sa tim aktima.

(3) Bliži način kretanja robe u unutrašnjem tranzitu propisuje Vlada.

Ovlašćeni primalac za potrebe TIR

Član 157

(1) Carinski organ može, na zahtjev lica koje ima status „ovlašćeni primalac“, odobriti da primi robu koja se kreće u skladu sa Konvencijom TIR na odobrenom mjestu, tako da se postupak završi u skladu sa članom 1 tačka (d) Konvencije TIR.

(2) Bliži postupak izdavanja odobrenja iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

Odjeljak B NACIONALNI POSTUPAK TRANZITA

Obaveze nosioca nacionalnog postupka tranzita, prevoznika i primaoca robe

Član 158

(1) Nosilac nacionalnog postupka tranzita je lice koje podnosi deklaraciju ili za čiji račun se ta deklaracija podnosi.

(2) Nosilac nacionalnog postupka tranzita odgovoran je za:

1) podnošenje robe u nepromijenjenom stanju i dostavljanje zahtijevanih podataka odredišnom carinskom organu u propisanom roku i u skladu sa mjerama koje je preduzeo carinski organ kako bi obezbijedio identifikaciju robe;

2) poštovanje carinskih odredaba koje se odnose na postupak;

3) polaganje obezbjeđenja kako bi se osiguralo plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovaraju carinskom dugu ili iznosa drugih dažbina koje mogu nastati za robu, u skladu sa zakonom.

(3) Obaveza nosioca postupka ispunjena je, a postupak tranzita završava se kad su, roba stavljena u postupak i zahtijevani podaci dostupni odredišnoj carinskoj ispostavi u skladu sa zakonom.

(4) Prevoznik ili primalac robe koji prihvati robu, a zna da se ona kreće u nacionalnom postupku tranzita odgovoran je i za dostavljanje robe u nepromijenjenom stanju odredišnoj carinskoj ispostavi u propisanom roku i u skladu sa mjerama koje je preduzeo carinski organ kako bi obezbijedio njenu identifikaciju.

(5) Na zahtjev lica, carinski organ može dati odobrenje za bilo koje od sljedećih pojednostavljenja u vezi sa stavljanjem robe u nacionalni postupak tranzita ili završetkom tog postupka:

1) status ovlašćenog pošiljaoca, koji dozvoljava nosiocu odobrenja da stavlja robu u nacionalni postupak tranzita bez dostavljanja robe carinskoj ispostavi;

2) status ovlašćenog primaoca, koji dozvoljava nosiocu odobrenja da prima robu koja se kreće u nacionalnom postupku tranzita na odobrenom mjestu, kako bi se postupak završio u skladu sa stavom 3 ovog člana;

3) upotrebu plombi posebne vrste, ako se plombiranje zahtijeva da bi se obezbijedila identifikacija robe koja je stavljena u nacionalni postupak tranzita;

4) upotrebu deklaracije sa manjim brojem podataka za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita;

5) upotrebu elektronskog transportnog dokumenta kao deklaracije za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita, pod uslovom da on sadrži podatke te deklaracije i da su ti podaci dostupni carinskom organu na polasku i na odredištu, kako bi se omogućio carinski nadzor robe i okončanje postupka.

(6) Bliži postupak za stavljanje robe u nacionalni postupak tranzita propisuje Vlada.

Roba koja prolazi kroz državu ili teritoriju van carinskog područja Crne Gore u postupku spoljnog nacionalnog tranzita

Član 159

(1) Spoljni nacionalni postupak tranzita primjenjuje se na robu koja prolazi kroz državu ili teritoriju van carinskog područja Crne Gore, ako je ispunjen jedan od sljedećih uslova da:

- 1) je ta mogućnost predviđena međunarodnim sporazumom;
 - 2) se prevoz kroz tu državu ili teritoriju vrši na osnovu jedinstvenog transportnog dokumenta sastavljenog na carinskom području Crne Gore.
- (2) U slučaju iz stava 1 tačka 2 ovog člana, spoljni nacionalni postupak tranzita suspenduje se dok je roba van carinskog područja Crne Gore.

XVII. SMJEŠTAJ ROBE

Odjeljak A ZAJEDNIČKE ODREDBE

Oblast primjene

Član 160

(1) U postupku smještaja, strana roba može se smještati na carinskom području Crne Gore, a da ne podliježe:

- 1) plaćanju uvoznih dažbina;
- 2) drugim dažbinama koje se plaćaju pri uvozu;
- 3) mjerama trgovinske politike, ako se njima ne zabranjuje ulazak robe na carinsko područje Crne Gore ili izlazak iz njega.

(2) Domaća roba može da se stavi u postupak carinskog skladištenja ili u postupak slobodne zone u skladu sa posebnim propisima ili da bi se ostvarilo pravo utvrđeno odlukom kojom se odobrava povraćaj ili otpust uvoznih dažbina.

(3) Carinski organ može, ako postoji ekonomska potreba i ako nema smetnji za sprovođenje carinskog nadzora, odobriti smještaj domaće robe u carinskom skladištu i za tu robu se ne smatra da je u postupku carinskog skladištenja.

(4) Bliži način stavljanja robe u postupak carinskog skladištenja ili postupak slobodne zone propisuje Vlada.

Trajanje postupka smještaja

Član 161

- (1) Držanje robe u postupku smještaja nije vremenski ograničeno.
- (2) Carinski organ može odrediti rok do kojeg se postupak smještaja mora okončati, naročito ako vrsta i priroda robe mogu, u slučaju dugotrajnog smještaja, predstavljati prijetnju po zdravlje ljudi, životinja i biljaka ili po životnu sredinu.

Odjeljak B CARINSKO SKLADIŠTENJE

Smještaj robe u carinsko skladište

Član 162

(1) U postupku carinskog skladištenja strana roba se smješta u prostorijama ili na drugom mjestu koje je carinski organ odobrio za taj postupak i koje je pod carinskim nadzorom (carinska skladišta).

(2) Carinsko skladište može biti javno carinsko skladište, koje može da koristi svako lice radi skladištenja robe ili privatno carinsko skladište, namijenjeno za smještaj robe od strane nosioca odobrenja za carinsko skladištenje.

(3) Roba stavljena u postupak carinskog skladištenja može biti privremeno iznijeta iz carinskog skladišta i to iznošenje, osim u slučajevima više sile, carinski organ unaprijed odobrava.

Oplemenjivanje

Član 163

(1) Carinski organ može, ako postoji ekonomska potreba i ako neće biti ugrožen carinski nadzor, odobriti da se radnje prerade robe u postupku aktivnog oplemenjivanja ili upotrebe u posebne svrhe obavlja u carinskom skladištu, pod uslovima predviđenim za te postupke.

(2) Roba iz stava 1 ovog člana ne smatra se robom u postupku carinskog skladištenja.

Odgovornost nosioca odobrenja ili postupka

Član 164

(1) Nosilac odobrenja i nosilac postupka odgovorni su za:

1) obezbjeđivanje da se roba u postupku carinskog skladištenja ne izuzima ispod carinskog nadzora; i

2) ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz smještaja robe obuhvaćene postupkom carinskog skladištenja.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako se odobrenje odnosi na javno carinsko skladište, njime se može predvidjeti da se odgovornost iz stava 1 tač. 1 ili 2 ovog člana prenose isključivo na nosioca postupka.

(3) Nosilac postupka je odgovoran za ispunjavanje obaveza koje proizilaze iz postupka carinskog skladištenja.

Odjeljak C SLOBODNE ZONE

Određivanje slobodnih zona

Član 165

(1) Za svaku slobodnu zonu određuje se područje koje obuhvata mjesta ulaza i izlaza.

(2) Slobodne zone moraju biti ograđene.

- (3) Područje i mjesta ulaza i izlaza iz slobodnih zona predmet su carinskog nadzora.
- (4) Lica, roba i prevozna sredstva mogu da ulaze u ili izlaze iz slobodne zone samo preko mjesta ulaza i izlaza i mogu da budu predmet carinske kontrole.
- (5) Djelove carinskog područja Crne Gore kao slobodne zone određuje Vlada.

Građevinski objekti i djelatnosti u slobodnim zonama

Član 166

- (1) Izgradnja bilo kojeg građevinskog objekta u slobodnoj zoni zahtijeva prethodno odobrenje carinskog organa.
- (2) Privredne djelatnosti u slobodnoj zoni obavljaju se pod uslovima koji su propisani zakonom.
- (3) Carinski organ mora biti unaprijed obaviješten o obavljanju privrednih djelatnosti u slobodnoj zoni.
- (4) Carinski organ može uvesti zabrane ili ograničenja za djelatnosti iz stava 2 ovog člana, zbog prirode robe ili zahtjeva carinskog nadzora ili sigurnosnih i bezbjednosnih zahtjeva.
- (5) Carinski organ može zabraniti obavljanje djelatnosti u slobodnoj zoni licima koja ne pruže neophodni dokaz o poštovanju carinskih propisa.

Podnošenje robe i stavljanje u postupak slobodne zone

Član 167

- (1) Roba unijeta u slobodnu zonu podnosi se carinskom organu i podliježe primjeni carinskih formalnosti u sljedećim slučajevima ako:
 - 1) je unijeta u slobodnu zonu direktno sa područja van carinskog područja Crne Gore;
 - 2) je bila stavljena u carinski postupak koji je završen ili razdužen kada je stavljena u postupak slobodne zone;
 - 3) se stavlja u postupak slobodne zone kako bi ostvarivala pravo na osnovu odluke kojom se odobrava povraćaj ili otpust uvoznih dažbina;
 - 4) su te formalnosti predviđene u skladu sa zakonom.
- (2) Roba koja nije unijeta u slobodnu zonu u skladu sa stavom 1 ovog člana, ne podnosi se carinskom organu.
- (3) Roba unijeta u slobodnu zonu smatra se stavljenom u postupak slobodne zone u trenutku:

- 1) njenog ulaska u slobodnu zonu, osim ako već nije bila stavljena u drugi carinski postupak; ili
- 2) kad je postupak tranzita završen, osim ako nije odmah stavljena u naredni carinski postupak.

Domaća roba u slobodnim zonama

Član 168

- (1) Domaća roba može se unijeti, smjestiti, premještati, upotrebljavati, prerađivati ili trošiti u slobodnoj zoni i u tim slučajevima se za robu ne smatra da je u postupku slobodne zone.
- (2) Na zahtjev lica, carinski organ utvrđuje carinski status robe kao domaće u slučaju:
 - 1) domaće robe koja je ušla u slobodnu zonu;
 - 2) domaće robe koja je podvrgnuta radnjama prerade u slobodnoj zoni;
 - 3) robe koja je stavljena u slobodan promet u slobodnoj zoni.

Strana roba u slobodnim zonama

Član 169

- (1) Strana roba, dok je u slobodnoj zoni, može se staviti u slobodan promet, postupak aktivnog oplemenjivanja, privremenog uvoza ili upotrebe u posebne svrhe, u skladu sa ovim zakonom.
- (2) U slučajevima iz stava 1 ovog člana za robu se ne smatra da je u postupku slobodne zone.
- (3) Odredba stava 1 ovog člana primjenjuje se i na upotrebu ili korišćenje robe čije stavljanje u slobodan promet ili privremeni uvoz ne bi imalo za nužnu posljedicu primjenu uvoznih dažbina ili mjera u okviru poljoprivredne ili trgovinske politike.
- (4) U slučaju upotrebe ili potrošnje iz stava 3 ovog člana, ne zahtijeva se deklaracija za stavljanje u slobodan promet ili postupak privremenog uvoza.
- (5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, deklaracija za slobodan promet zahtijeva se ako je roba predmet kvota ili tarifnih maksimuma.

Iznošenje robe iz slobodne zone

Član 170

- (1) Roba iz slobodne zone može se izvesti ili ponovo izvesti sa carinskog područja Crne Gore ili unijeti na drugi dio carinskog područja Crne Gore.
- (2) Odredbe čl. 100 do 112 ovog zakona primjenjuju se na robu iznijetu iz slobodne zone u druge djelove carinskog područja Crne Gore.

Carinski status robe

Član 171

(1) Ako se roba iznese iz slobodne zone na drugi dio carinskog područja Crne Gore ili stavi u carinski postupak, smatra se stranom robom, osim ako carinski organ nije utvrdio njen carinski status kao domaće robe.

(2) Radi primjene izvoznih dažbina, izvoznih dozvola ili izvoznih kontrolnih mjera utvrđenih poljoprivrednom ili trgovinskom politikom, roba iz stava 1 ovog člana smatra se domaćom robom, osim ako carinski organ utvrdi da nema carinski status domaće robe.

XVIII. POSEBNA UPOTREBA

Odjeljak A PRIVREMENI UVOZ

Oblast primjene

Član 172

(1) U postupku privremenog uvoza strana roba namijenjena ponovnom izvozu može biti predmet posebne upotrebe na carinskom području Crne Gore, sa potpunim ili djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina i ne podliježe:

1) drugim dažbinama koje se plaćaju pri uvozu u skladu sa zakonom;

2) mjerama trgovinske politike, ako se njima ne zabranjuje ulazak robe na carinsko područje Crne Gore ili izlazak iz njega.

(2) Postupak privremenog uvoza robe može se koristiti ako su ispunjeni sljedeći uslovi:

1) na robi se neće vršiti izmjene, osim normalnog smanjenja vrijednosti usljed njene upotrebe;

2) moguće je obezbijediti da se roba koja je stavljena u postupak privremenog uvoza može identifikovati, osim ako, imajući u vidu prirodu robe ili predviđenu upotrebu, zbog odsustva mjera za identifikaciju neće doći do zloupotrebe postupka ili, u slučaju iz člana 154 ovog zakona, ako se poštovanje uslova utvrđenih za ekvivalentnu robu može provjeriti;

3) nosilac postupka ima sjedište odnosno prebivalište van carinskog područja Crne Gore, osim ako nije drugačije predviđeno;

4) ispunjeni su uslovi za potpuno ili djelimično oslobođenje od plaćanja dažbina utvrđeni u skladu sa zakonom.

(3) Bliže slučajeve iz stava 1 ovog člana i uslove iz stava 2 ovog člana propisuje Vlada.

Rok u kojem roba može ostati u postupku privremenog uvoza

Član 173

(1) Carinski organ određuje rok u kojem se roba stavljena u postupak privremenog uvoza mora ponovo izvesti ili staviti u novi carinski postupak, a rok mora biti dovoljno dug da svrha odobrene upotrebe može da se ostvari.

(2) Maksimalan rok tokom kojeg roba može ostati u postupku privremenog uvoza za iste svrhe i pod odgovornošću istog nosioca odobrenja je 24 mjeseca, čak i ako je postupak okončan stavljanjem robe u drugi poseban postupak i njenim naknadnim stavljanjem, ponovo, u postupak privremenog uvoza.

(3) Ako se odobrena upotreba ne može postići u roku iz st. 1 i 2 ovog člana, carinski organ može odobriti razumno produženje tog roka, na obrazložen zahtjev nosioca odobrenja.

(4) Ukupan rok tokom kojeg roba može ostati u postupku privremenog uvoza ne može biti duži od deset godina, osim u slučaju nepredviđenog događaja.

Iznos uvoznih dažbina u slučaju privremenog uvoza sa djelimičnim oslobodjenjem od plaćanja uvoznih dažbina

Član 174

(1) Iznos uvoznih dažbina za robu stavljen u postupak privremenog uvoza sa djelimičnim oslobodjenjem od plaćanja uvoznih dažbina je 3% od iznosa uvoznih dažbina koji bi trebalo nosilac postupka da plati na tu robu, da je stavljena u slobodan promet na dan kada je stavljena u postupak privremenog uvoza.

(2) Iznos iz stava 1 ovog člana određuje carinski organ za svaki mjesec ili za dio mjeseca u kojem se roba nalazila u postupku privremenog uvoza sa djelimičnim oslobodjenjem od uvoznih dažbina.

(3) Iznos uvoznih dažbina koje se naplaćaju ne može biti veći od iznosa koji bi trebalo platiti da je roba bila stavljena u slobodan promet na dan kad je bila stavljena u postupak privremenog uvoza.

Odjeljak B UPOTREBA U POSEBNE SVRHE

Postupak upotrebe robe u posebne svrhe

Član 175

(1) U postupku upotrebe u posebne svrhe, roba može biti stavljena u slobodan promet uz oslobodjenje od plaćanja uvoznih dažbina ili uz nižu stopu carine radi njene upotrebe u posebne svrhe.

(2) Ako je roba u fazi proizvodnje u kojoj bi se samo propisana upotreba u posebne svrhe mogla ekonomično primijeniti, carinski organ u odobrenju može utvrditi uslove pod kojima se roba smatra upotrijebljenom za svrhe za koje je propisana primjena oslobodjenja od plaćanja uvoznih dažbina ili niža stopa carine.

(3) Ako je roba pogodna za višekratnu upotrebu i carinski organ to smatra odgovarajućim kako bi se izbjegla zloupotreba, carinski nadzor se nastavlja tokom perioda koji ne prelazi dvije godine od datuma njene prve upotrebe za svrhe utvrđene za primjenu oslobodjenja od plaćanja uvoznih dažbina ili niže stope carine.

(4) Carinski nadzor u postupku upotrebe u posebne svrhe završava se ako je roba:

- 1) upotrijebljena za svrhe utvrđene za primjenu oslobodjenja od plaćanja uvoznih dažbina ili niže stope carine;
- 2) iznijeta sa carinskog područja Crne Gore, uništena ili ustupljena državi;

3) upotrijebljena za druge svrhe, osim onih utvrđenih za primjenu oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina ili niže stope carine, a uvozne dažbine koje se primjenjuju na robu su plaćene.

(5) Ako carinski organ zahtijeva normativ iz člana 176 ovog zakona primjenjuje se i na postupak upotrebe u posebne svrhe.

(6) Ostaci i otpaci koji su rezultat obrade ili prerade robe u skladu sa propisanom upotrebom u posebne svrhe i gubici usled prirodnih otpadaka smatraju se robom kojoj je određena upotreba u posebne svrhe.

(7) Ostaci i otpaci koji su rezultat uništavanja robe stavljene u postupak upotrebe u posebne svrhe smatraju se stavljenim u postupak carinskog skladištenja.

XIX. OPLEMENJIVANJE

Odjeljak A OPŠTE ODREDBE

Normativ

Član 176

(1) Carinski organ utvrđuje normativ ili prosječan normativ radnji prerade ili, po potrebi, metod određivanja tog normativa, osim kad je normativ propisan zakonom.

(2) Normativ ili prosječan normativ određuju se na osnovu stvarnih okolnosti u kojima se radnja prerade sprovodi ili treba da se sprovede i može se prilagoditi prema potrebi.

Odjeljak B AKTIVNO OPLEMENJIVANJE

Oblast primjene

Član 177

(1) U postupku aktivnog oplemenjivanja strana roba može se upotrijebiti na carinskom području Crne Gore u jednoj ili više radnji prerade, a da ta roba ne podliježe:

1) plaćanju uvoznih dažbina;

2) drugim dažbinama koje se plaćaju pri uvozu, u skladu sa zakonom;

3) mjerama trgovinske politike, ako se njima ne zabranjuje ulazak robe na carinsko područje Crne Gore ili izlazak iz tog područja.

(2) Postupak aktivnog oplemenjivanja može se primijeniti u slučajevima drugačijim od opravke i uništenja robe, ako se roba koja je stavljena u taj postupak, može prepoznati u dobijenim proizvodima.

(3) U slučaju iz člana 154 ovog zakona, postupak aktivnog oplemenjivanja može se primijeniti ako su ispunjeni uslovi za korišćenje ekvivalentne robe.

(4) Pored slučajeva iz st. 1 i 2 ovog člana, postupak aktivnog oplemenjivanja takođe se može primijeniti i na robu:

- 1) namijenjenu ispitivanju kako bi se obezbijedila njena usklađenost sa tehničkim zahtjevima za njeno stavljanje u slobodan promet;
- 2) sa kojom se postupa u skladu sa članom 153 ovog zakona.

Rok za okončanje postupka aktivnog oplemenjivanja

Član 178

- (1) Carinski organ određuje rok u kojem postupak aktivnog oplemenjivanja treba da se okonča, u skladu sa članom 150 ovog zakona.
- (2) Rok iz stava 1 ovog člana teče od dana kad je strana roba stavljena u postupak, a određuje se uzimajući u obzir vrijeme potrebno za obavljanje radnje prerade i okončanje postupka.
- (3) Carinski organ može odobriti razumno produženje roka utvrđenog u skladu sa stavom 1 ovog člana, na obrazložen zahtjev nosioca odobrenja.
- (4) Odobrenjem se može predvidjeti da se rok koji počinje da teče u toku mjeseca, kvartala ili polugodišta završava posljednjeg dana narednog mjeseca, kvartala ili polugodišta.
- (5) U slučaju prethodnog izvoza u skladu sa članom 154 stav 4 tačka 3 ovog zakona, odobrenjem se utvrđuje rok u kome strana roba mora biti deklarirana za postupak aktivnog oplemenjivanja, uzimajući u obzir vrijeme potrebno za nabavku i prevoz do carinskog područja Crne Gore.
- (6) Rok iz stava 5 ovog člana utvrđuje se u mjesecima i ne smije da prelazi šest mjeseci i počinje da teče od dana prihvatanja izvozne deklaracije za dobijene proizvode izrađenih od ekvivalentne robe.
- (7) Na zahtjev nosioca odobrenja rok iz stava 6 ovog člana može se produžiti, čak i nakon isteka, pod uslovom da ukupni rok ne prelazi 12 mjeseci.

Privremeni ponovni izvoz robe radi daljeg oplemenjivanja

Član 179

Na zahtjev lica, carinski organ može odobriti da dio robe ili sva roba stavljena u postupak aktivnog oplemenjivanja ili dobijeni proizvodi, budu privremeno ponovo izvezeni radi daljeg oplemenjivanja van carinskog područja Crne Gore, u skladu sa uslovima utvrđenim za postupak pasivnog oplemenjivanja.

Odjeljak C PASIVNO OPLEMENJIVANJE

Oblast primjene

Član 180

(1) U postupku pasivnog oplemenjivanja domaća roba može biti privremeno izvezena sa carinskog područja Crne Gore radi podvrgavanja radnjama prerade.

(2) Proizvodi koji nastanu u postupku pasivnog oplemenjivanja mogu se staviti u slobodan promet sa potpunim ili djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina, na zahtjev nosioca odobrenja ili drugog lica sa sjedištem, odnosno prebivalištem na carinskom području Crne Gore, pod uslovom da je to lice dobilo saglasnost nosioca odobrenja i da su uslovi iz odobrenja ispunjeni.

(3) Pasivno oplemenjivanje se ne dozvoljava za domaću robu:

1) čijim izvozom se stiče pravo na povraćaj ili otpust uvoznih dažbina;

2) koja je, prije izvoza, stavljena u slobodan promet sa oslobođenjem od plaćanja dažbine ili sa nižom stopom carine radi njene upotrebe u posebne svrhe, sve dok svrha takve upotrebe nije ispunjena, osim ako se radnja prerade odnosi na popravku;

3) čijim izvozom se stiče pravo na povraćaj izvoznih carina;

4) čijim izvozom se stiče pravo na dodjelu subvencija odobrenih u skladu sa poljoprivrednom politikom.

(4) Carinski organ određuje rok u kojem se roba koja je privremeno izvezena mora ponovo uvesti na carinsko područje Crne Gore u obliku dobijenih proizvoda i staviti u slobodan promet, kako bi mogla imati pogodnosti u obliku potpunog ili djelimičnog oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina, a carinski organ može odobriti produženje tog roka, na obrazložen zahtjev nosioca odobrenja.

Roba popravljena bez plaćanja

Član 181

(1) Ako je postupak pasivnog oplemenjivanja odobren radi popravke privremeno izvezene robe, ta roba može biti stavljena u slobodan promet sa potpunim oslobođenjem od plaćanja uvoznih dažbina, ako se carinskom organu dokaže da je roba popravljena bez plaćanja zbog ugovorene ili zbog zakonom propisane garantne obaveze ili zbog proizvodnog nedostatka ili oštećenja materijala.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se kada su proizvodni nedostatak ili oštećeni materijal bili ustanovljeni u vrijeme prvog stavljanja robe u slobodan promet.

Roba koje se popravlja ili mijenja u kontekstu međunarodnih sporazuma

Član 182

(1) Potpuno oslobođenje od uvoznih dažbina odobrava se za prerađene proizvode koji su dobijeni od robe koja je stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja, ako se na način prihvatljiv za carinski organ utvrdi da:

a) je ta roba popravljena ili izmijenjena u državi ili na teritoriji sa kojima je Crna Gora zaključila međunarodni sporazum; i

b) su ispunjeni uslovi za oslobođenje od uvoznih dažbina utvrđeni u međunarodnom sporazumu.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na prerađene proizvode koji su dobijeni od ekvivalentne robe iz člana 154 ovog zakona i proizvode za zamjenu iz čl. 183 i 184 ovog zakona.

Sistem standardne zamjene

Član 183

(1) U postupku pasivnog oplemenjivanja dozvoljena je primjena sistema standardne zamjene koji dozvoljava da uvozni proizvod (u daljem tekstu: proizvod za zamjenu) zamijeni dobijeni proizvod.

(2) Carinski organ, na zahtjev lica, odobrava upotrebu sistema standardne zamjene ako radnje prerade uključuju popravku domaće robe koja nije predmet mjera utvrđenih poljoprivrednom politikom ili posebnih aranžmana primjenjivih na određenu robu koja je rezultat oplemenjivanja poljoprivrednih proizvoda.

(3) Proizvodi za zamjenu moraju imati istu tarifnu oznaku, kvalitet i tehničke karakteristike koje bi roba sa nedostacima imala da je bila podvrgnuta popravci.

(4) Ako je roba sa nedostacima korišćena prije izvoza i proizvodi za zamjenu moraju biti korišćeni, osim ako se proizvodi za zamjenu isporučuju besplatno na osnovu ugovorene ili zakonske garantne obaveze ili zbog proizvodnog nedostatka robe ili oštećenog materijala.

(5) Odredbe čl. 180 do 182 koje se primjenjuju na dobijene proizvode primjenjuju se na proizvode za zamjenu.

Prethodni uvoz proizvoda za zamjenu

Član 184

(1) Carinski organ, na zahtjev lica, može odobriti da se pod propisanim uslovima proizvodi za zamjenu uvezu prije nego što se roba sa nedostacima izveze.

(2) U slučaju prethodnog uvoza iz stava 1 ovog člana, mora se položiti obezbjeđenje, koje obuhvata iznos uvoznih dažbina koji bi trebalo da se plati ako se roba sa nedostacima ne izveze u skladu sa stavom 3 ovog člana.

(3) Roba sa nedostacima mora se izvesti u roku od dva mjeseca od dana kad carinski organ prihvati deklaraciju za stavljanje u slobodan promet proizvoda za zamjenu.

(4) Ako roba sa nedostacima ne može biti izvezena u roku iz stava 3 ovog člana, carinski organ može odobriti razumno produženje tog roka, na obrazložen zahtjev nosioca odobrenja.

XX. FORMALNOSTI PRIJE IZNOŠENJA ROBE IZ CARINSKOG PODRUČJA CRNE GORE

Podnošenje deklaracije prije otpreme

Član 185

(1) Roba koja se iznosi sa carinskog područja Crne Gore mora da bude obuhvaćena deklaracijom prije otpreme, koja treba da se podnese nadležnoj carinskoj ispostavi u određenom roku prije iznošenja sa carinskog područja.

(2) Izuzetno od stava 1 ovog člana, deklaracija prije otpreme ne podnosi se:

1) za prevozna sredstva i robu koja se njima prevozi, a koja samo prolaze preko vazdušnog prostora carinskog područja Crne Gore bez zaustavljanja unutar tog područja; ili

2) u drugim posebnim slučajevima, ako je to opravdano vrstom robe ili saobraćaja ili ako se to zahtijeva međunarodnim sporazumima.

(3) Deklaracija prije otpreme podnosi se u formi:

1) deklaracije, ako se roba koja se iznosi sa carinskog područja Crne Gore stavlja u carinski postupak za koji se takva deklaracija zahtijeva;

2) deklaracije o ponovnom izvozu, u skladu sa članom 189 ovog zakona;

3) izlazne sažete deklaracije, u skladu sa članom 190 ovog zakona.

(4) Deklaracija prije otpreme sadrži podatke neophodne za analizu rizika za sigurnosne i bezbjednosne potrebe.

(5) Bliži način podnošenja deklaracije prije otpreme propisuje Vlada.

Analiza rizika

Član 186

(1) Carinski organ kojem se podnosi deklaracija prije otpreme iz člana 185 ovog zakona, dužan je da obezbijedi da se na osnovu te deklaracije izvrši analiza rizika.

(2) Analiza rizika iz stava 1 ovog člana sprovodi se radi sigurnosnih i bezbjedonosnih potreba, a carinski organ preduzima neophodne mjere na osnovu rezultata te analize.

(3) Bliži način sprovođenja analize rizika iz stava 1 ovog člana propisuje Vlada.

XXI. FORMALNOSTI PRI IZLASKU ROBE

Carinski nadzor i formalnosti pri izlasku robe sa carinskog područja Crne Gore

Član 187

(1) Roba koja se iznosi sa carinskog područja Crne Gore predmet je carinskog nadzora i može biti predmet carinske kontrole.

(2) Za robu iz stava 1 ovog člana, carinski organ može odrediti put i rok za iznošenje robe sa carinskog područja.

(3) Robu koja se iznosi sa carinskog područja Crne Gore carinskoj ispostavi na izlazu podnosi jedno od lica:

- 1) koje iznosi robu sa carinskog područja Crne Gore;
- 2) u čije ime ili za čiji račun postupa lice koje iznosi robu sa carinskog područja Crne Gore;
- 3) koje preuzima odgovornost za prevoz robe prije njenog izlaska sa carinskog područja Crne Gore.

(4) Roba koja se iznosi sa carinskog područja Crne Gore može biti predmet:

- 1) povraćaja ili otpusta uvoznih dažbina;
- 2) plaćanja izvoznih naknada;
- 3) naplate izvoznih dažbina;
- 4) formalnosti koje se zahtijevaju u pogledu drugih dažbina koje se naplaćuju pri izvozu u skladu sa zakonom;
- 5) prema potrebi, određena roba može da podliježe zabranama i ograničenjima koja su opravdana na osnovu javnog morala, javnog poretka ili javne bezbjednosti, zaštite zdravlja i života ljudi, životinja ili biljaka, zaštite životne sredine, zaštite nacionalnog blaga koje ima umjetničku, istorijsku ili arheološku vrijednost i zaštite industrijske svojine ili prava komercijalne svojine, kontrole prekursora, zabranama i ograničenjima koja se odnose na robu kojom se povrijeđuju određena prava intelektualne svojine i na gotovinu, kao i na osnovu sprovođenja mjera za očuvanje i upravljanje ribarstvom i mjera trgovinske politike.

(5) Puštanje robe radi izlaska odobrava carinski organ, pod uslovom da se roba iznese sa carinskog područja u istom stanju kao kada je:

- 1) prihvaćena deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz; ili
- 2) podnijeta izlazna sažeta deklaracija.

(6) Bliži način sprovođenja carinskog nadzora i formalnosti pri izlasku robe sa carinskog područja Crne Gore propisuje Vlada.

XXII. IZVOZ I PONOVI IZVOZ

Izvoz robe

Član 188

(1) Domaća roba koja se iznosi sa carinskog područja Crne Gore stavlja se u postupak izvoza.

(2) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na domaću robu koja:

- 1) je stavljena u postupak pasivnog oplemenjivanja;

2) je iznijeta sa carinskog područja Crne Gore nakon što je bila stavljena u postupak upotrebe u posebne svrhe;

3) je isporučena radi snabdijevanja vazduhoplova ili plovila uz oslobođenje od plaćanja poreza na dodatu vrijednost ili akciza, bez obzira na odredište vazduhoplova ili plovila, za koju se zahtijeva dokaz o takvoj isporuci;

4) je stavljena u postupak unutrašnjeg tranzita;

5) se kreće privremeno van carinskog područja Crne Gore u skladu sa članom 116 ovog zakona.

(3) Odredbe koje se odnose na izveznu carinsku deklaraciju, primjenjuju se u slučajevima iz stava 2 tač. 1, 2 i 3 ovog člana.

Ponovni izvoz strane robe

Član 189

(1) Za stranu robu koja se iznosi sa carinskog područja Crne Gore nadležnoj carinskoj ispostavi se podnosi deklaracija za ponovni izvoz.

(2) Na deklaraciju za ponovni izvoz primjenjuju se čl. 117 do 138 ovog zakona.

(3) Odredba stava 1 ovog člana ne primjenjuje se na robu:

1) koja je stavljena u postupak spoljnog tranzita i koja samo prolazi preko carinskog područja Crne Gore;

2) koja se pretovara unutar slobodne zone ili se direktno ponovo izvozi iz slobodne zone;

3) u privremenom smještaju koja se direktno ponovo izvozi iz prostora za privremeni smještaj.

XXIII. IZLAZNA SAŽETA DEKLARACIJA

Podnošenje izlazne sažete deklaracije

Član 190

(1) Ako se roba iznosi sa carinskog područja Crne Gore, a deklaracija ili deklaracija za ponovni izvoz nije podnijeta kao deklaracija prije otpreme, izlaznom carinskom organu podnosi se izlazna sažeta deklaracija.

(2) Carinski organ može da dozvoli podnošenje izlazne sažete deklaracije drugoj carinskoj ispostavi, pod uslovom da ta carinska ispostava odmah dostavi neophodne podatke ili ih učini elektronski dostupnim izlaznom carinskom organu.

(3) Izlaznu sažetu deklaraciju podnosi prevoznik, odnosno :

1) izvoznik, pošiljalac ili drugo lice u čije ime i za čiji račun prevoznik istupa;

2) svako lice koje može podnijeti robu ili organizovati njeno podnošenje izlaznom carinskom organu.

(4) Carinski organ može prihvatiti da se informacioni sistemi koje koriste luke, prevoznici i drugi privredni subjekti koriste za podnošenje izlazne sažete deklaracije, pod uslovom da sadrže neophodne podatke za takvu deklaraciju i da su ti podaci dostupni u određenom roku, prije nego što se roba iznese sa carinskog područja Crne Gore.

(5) Carinski organ može da prihvati da umjesto izlazne sažete deklaracije privredni subjekt podnese obavještenja i omogući pristup podacima izlazne sažete deklaracije u računarskom sistemu privrednog subjekta.

(6) Bliži način podnošenja izlazne sažete deklaracije propisuje Vlada.

Izmjena i poništavanje izlazne sažete deklaracije

Član 191

(1) Deklarantu se može, na njegov zahtjev, odobriti da izmijeni jedan ili više podataka izlazne sažete deklaracije ili više njih nakon što je ta deklaracija podnijeta.

(2) Izmjene iz stava 1 ovog člana nijesu moguće nakon što je carinski organ:

1) obavijestio lice koje je podnijelo izlaznu sažetu deklaraciju da namjerava da pregleda robu;

2) utvrdio da je jedan ili više podataka iz izlazne sažete deklaracije netačan ili nepotpun;

3) već odobrio puštanje robe.

(3) Ako se roba za koju je izlazna sažeta deklaracija bila podnijeta ne iznese sa carinskog područja, carinski organ poništava tu deklaraciju:

1) na zahtjev deklaranta;

2) nakon isteka roka od 150 dana od podnošenja deklaracije.

(4) Bliži način izmjene i poništenja izlazne sažete deklaracije propisuje Vlada.

XXIV. OBAVJEŠTENJE O PONOVNOM IZVOZU

Podnošenje obavještenja o ponovnom izvozu

Član 192

(1) Ako se strana roba iz člana 189 stav 3 tač. 2 i 3 ovog zakona, iznosi sa carinskog područja Crne Gore i ako se odustane od obaveze podnošenja izlazne sažete deklaracije za tu robu, podnosi se obavještenje o ponovnom izvozu.

(2) Obavještenje o ponovnom izvozu izlaznoj carinskoj ispostavi podnosi lice odgovorno za podnošenje robe pri izlasku u skladu sa članom 187 stav 2 ovog zakona.

(3) Obavještenje o ponovnom izvozu sadrži podatke neophodne za okončanje postupka slobodne zone ili za završetak privremenog smještaja.

- (4) Carinski organ može prihvatiti da se informacioni sistemi koje koriste luke, prevoznici i drugi privredni subjekti koriste za podnošenje obavještenja o ponovnom izvozu, pod uslovom da sadrže neophodne podatke za takvo obavještenje i da su ti podaci dostupni prije nego što se roba iznese sa carinskog područja Crne Gore.
- (5) Carinski organ može da prihvati da umjesto podnošenja obavještenja o ponovnom izvozu, privredni subjekt podnese obavještenja i omogući pristup podacima obavještenja o ponovnom izvozu u računarskom sistemu privrednog subjekta.
- (6) Bliži način podnošenja obavještenja o ponovnom izvozu u skladu sa ovim članom propisuje Vlada.

Izmjena i poništavanje obavještenja o ponovnom izvozu

Član 193

(1) Na zahtjev deklaranta može se odobriti da se izmijeni jedan ili više podataka u obavještenju o ponovnom izvozu nakon što je obavještenje podnijeto.

(2) Izmjene iz stava 1 ovog člana nijesu moguće nakon što je carinski organ:

- 1) obavijestio lice koje je podnijelo obavještenje o ponovnom izvozu robe da namjerava da pregleda robu;
- 2) utvrdio da je jedan ili više podataka iz obavještenja o ponovnom izvozu robe netačan ili nepotpun;
- 3) već odobrio puštanje robe za izlazak.

(3) Ako se roba za koju je obavještenje o ponovnom izvozu podnijeto ne iznese sa carinskog područja Crne Gore, carinski organ poništava to obavještenje:

- 1) na zahtjev deklaranta;
- 2) nakon isteka roka od 150 dana od podnošenja obavještenja.

(4) Bliži način izmjene i poništavanja obavještenja o ponovnom izvozu robe propisuje Vlada.

XXV. OSLOBOĐENJE OD PLAĆANJA IZVOZNIH DAŽBINA

Oslobođenje od plaćanja izvoznih dažbina za domaću robu koja je privremeno izvezena

Član 194

Domaća roba koja je privremeno izvezena sa carinskog područja Crne Gore može se osloboditi od plaćanja izvoznih dažbina, pod uslovom da se ta roba ponovo uveze.

XXVI. CARINSKE POVLASTICE

Druga oslobođenja od plaćanja uvoznih dažbina

Član 195

(1) Oslobođeni su od plaćanja uvoznih dažbina:

- 1) roba za koju je međunarodnim ugovorom koji obavezuje Crnu Goru predviđeno oslobođenje od plaćanja carine;
- 2) roba nekomercijalne prirode koju putnici unose sa sobom iz inostranstva u propisanoj vrsti, vrijednosti i količini;
- 3) pošiljke neznatne vrijednosti;
- 4) predmeti koje su domaći i strani državljani stalno nastanjeni u Crnoj Gori naslijedili u inostranstvu;
- 5) oprema, školski materijali i predmeti domaćinstva koji služe za opremanje studentske sobe i pripadaju učenicima ili studentima koji dolaze na studije u Crnu Goru i namijenjeni su njihovoj ličnoj upotrebi tokom studiranja;
- 6) predmeti domaćinstva i pokloni koje pri preseljenju u Crnu Goru uvoze lica povodom sklapanja braka;
- 7) roba sadržana u pošiljkama koje besplatno šalju fizička lica iz inostranstva fizičkim licima u Crnoj Gori, pod uslovom da te pošiljke nijesu komercijalne prirode i da odgovaraju propisanoj vrsti, količini i vrijednosti;
- 8) proizvodna sredstva i druga oprema koju radi obavljanja djelatnosti u Crnu Goru uvoze lica koja su u državi u kojoj su prethodno boravila obavljala tu djelatnost najmanje 12 mjeseci;
- 9) poljoprivredni proizvodi, plodovi ratarstva, stočarstva, šumarstva, uzgoja ribe i pčelarstva dobijeni na imanjima koje poljoprivredni proizvođači iz Crne Gore posjeduju u pograničnom pojasu susjedne države i priplod i drugi proizvodi koje dobiju od stoke koju imaju na tim posjedima zbog poljskih radova, ispaše ili zimovanja;
- 10) sjeme, vještačka đubriva i proizvodi za obrađivanje zemlje i usjeva namijenjeni upotrebi na imanjima u pograničnom pojasu Crne Gore koja posjeduju poljoprivredni proizvođači iz susjedne države;
- 11) predmeti domaćinstva koje pri preseljenju u Crnu Goru uvoze fizička lica koja su prethodno u drugoj državi boravila neprekidno najmanje 12 mjeseci, pod uslovom da su u vlasništvu tih lica i da su korišćeni prije preseljenja najmanje šest mjeseci, a uvoz tih predmeta se može obaviti u roku od 12 mjeseci od dana preseljenja, koji se zbog posebnih okolnosti može produžiti;
- 12) obrazovni, naučni i kulturni materijal, kao i naučni instrumenti i aparature;
- 13) roba koja direktno služi za obavljanje muzejske, arhivske, restauratorske, književne, likovne, muzičko-scenske i filmske djelatnosti, a na osnovu mišljenja nadležnog ministarstva;
- 14) terapijske supstance ljudskog porijekla i reagensi za utvrđivanje krvnih grupa i vrsta tkiva;
- 15) instrumenti i aparati za medicinska istraživanja, dijagnostiku ili liječenje;
- 16) referentne supstance za kontrolu kvaliteta medicinskih proizvoda;
- 17) farmaceutski proizvodi koji se koriste na međunarodnim sportskim događajima;
- 18) roba koja zadovoljava osnovne ljudske potrebe, kao što su: hrana, lijekovi, odjeća, obuća, posteljina, higijenske potrepštine i slično, koju radi besplatne podjele ugroženim licima i žrtvama prirodnih i drugih katastrofa uvoze registrovane humanitarne i dobrotvorne organizacije i ustanove, kao i oprema koja se besplatno šalje iz inostranstva tim organizacijama i ustanovama u svrhu zadovoljavanja njihovih operativnih potreba i ostvarivanja njihovih humanitarnih ciljeva. Oslobođenje od

plaćanja carine ne odnosi se na alkohol i alkoholna pića, duvanske proizvode i motorna vozila, osim vozila prve pomoći;

19) predmeti koji su posebno izrađeni i prilagođeni za ličnu upotrebu, obrazovanje, kulturnu, socijalnu, profesionalnu i drugu rehabilitaciju lica sa invaliditetom, kada ih uvoze lica sa invaliditetom neposredno za svoje lične potrebe, odnosno ustanove ili organizacije registrovane za pružanje pomoći i rehabilitaciju tih lica;

20) odlikovanja i priznanja dobijena u okviru međunarodnih događaja i pokloni primljeni u okviru međunarodnih odnosa;

21) predmeti koji se uvoze u svrhu promocije trgovine - uzorci robe zanemarljive vrijednosti, štampani i reklamni materijal i proizvodi koji se koriste ili konzumiraju na sajmovima ili sličnim događajima;

22) roba koja se uvozi za potrebe ispitivanja, analize ili testiranja u svrhu utvrđivanja i provjere njenog sastava, kvaliteta ili tehničkih karakteristika, a za potrebe informisanja ili industrijskog ili trgovačkog istraživanja;

23) žigovi, robne marke, patenti, modeli, nacrti i prateća dokumentacija, kao i obrasci za priznavanje izuma, patenata, inovacija i slično, koji se dostavljaju nadležnim tijelima za zaštitu autorskog i prava industrijske svojine;

24) dokumenti namijenjeni informisanju turista;

25) razni dokumenti, isprave, obrasci, štampani materijali, brošure, zapisi i pismonosne pošiljke;

26) pomoćni materijali za slaganje i zaštitu robe tokom transporta;

27) stelja, stočna i druga hrana bilo koje vrste za potrebe transporta životinja;

28) gorivo i mazivo sadržano u rezervoarima drumskih motornih vozila i specijalnim kontejnerima;

29) materijali za izgradnju, održavanje ili ukrašavanje spomenika ili groblja žrtava rata;

30) kovčezi s preminulim osobama, urne s pepelom preminulih osoba, cvijeće, vijenci i drugi uobičajeni ukrasni pogrebni predmeti;

31) oprema za preventivu i gašenje požara;

32) roba koja se koristi za obnovu, održavanje i restauraciju zaštićenih spomenika kulture, a na osnovu mišljenja nadležnog organa;

33) životinje za laboratoriju i biološke ili hemijske supstance za istraživanje;

34) roba koja je u obliku donacije data ustanovama iz oblasti kulture i drugim neprofitnim pravnim licima u kulturi, samostalnim umjetnicima ili umjetnicima za obavljanje njihove djelatnosti, a na osnovu mišljenja nadležnog ministarstva;

35) roba koju kao sopstvena djela iz inostranstva unesu naučnici, književnici i umjetnici;

36) roba koja se unosi kao ulog stranog ulagača u skladu sa posebnim zakonom;

37) oprema koju uvoze državni organi za obavljanje svoje djelatnosti, koja se ne proizvodi u Crnoj Gori;

38) automobili koje u svrhu lične upotrebe uvoze lica sa invaliditetom koja imaju 100% dugoročnog fizičkog, odnosno senzornog oštećenja ili sa najmanje 80% dugoročnog oštećenja funkcije organa za kretanje;

39) donacije namijenjene za javne ustanove u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite i obrazovanja.

(2) Roba iz stava 1 ovog člana stavljena u slobodan promet uz oslobođenje od plaćanja carine, pod carinskim su nadzorom, pa se, osim ako iz svrhe i načina upotrebe robe, odnosno predmeta proizlazi neophodnost njihovog davanja drugome na upotrebu, ne smiju prodavati ili otuđivati po drugoj osnovi, davati drugome na upotrebu, zalog, najam, koristiti u druge svrhe ili predati kao osiguranje za druge obaveze, bez prethodnog obavještanja carinskog organa i plaćanja carine, i to za:

a) robu iz stava 1 tač. 6, 8 i 11 ovog člana, do isteka roka od 12 mjeseci od dana kada su pušteni u slobodan promet;

b) drugu robu iz stava 1 ovog člana, osim za predmete iz tačke 4 tog stava, do isteka roka od tri godine od dana stavljanja u slobodan promet, osim ako međunarodnim sporazumom ili drugim propisima nije utvrđen poseban rok.

(3) Svako postupanje sa robom, odnosno predmetima na način iz stava 2 ovog člana povlači za sobom plaćanje carine po stopi koja se primjenjuje na dan tog postupanja, na osnovu vrste robe i carinske vrijednosti koju je na taj dan utvrdio ili prihvatio carinski organ.

(4) Bliži uslovi i postupak za ostvarivanje prava na oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina, propisuje Vlada.

XXVII. MJERE ZA ZAŠTITU PRAVA INTELEKTUALNE SVOJINE NA GRANICI

Postupanje carinskog organa na zahtjev nosioca prava intelektualne svojine i po službenoj dužnosti

Član 196

(1) Nosilac prava intelektualne svojine podnosi zahtjev za zaštitu prava intelektualne svojine carinskom organu.

(2) Za podnošenje zahtjeva iz stava 1 ovog člana ne plaća se naknada.

(3) Nosilac prava intelektualne svojine dostavlja carinskom organu podatke o originalnoj robi, proizvođačima i distributerima te robe, kao i podatke koji carinskom organu mogu pomoći da identifikuje pošiljke za koje postoji sumnja da povrijeđuju prava intelektualne svojine.

(4) Carinski organ, na zahtjev nosioca prava intelektualne svojine, obustavlja puštanje robe ili je zadržava, u slučaju postojanja sumnje da se unošenjem ili iznošenjem robe koja podliježe carinskom nadzoru ili carinskoj kontroli povrijeđuju prava intelektualne svojine.

(5) Carinski organ o obustavljanju puštanja robe ili zadržavanju robe iz stava 4 ovog člana, obavještava nosioca prava i na njegov zahtjev dostavlja informacije o načinu i mjestu skladištenja te robe kao i o procijenjenim troškovima skladištenja.

(6) Carinski organ može, po službenoj dužnosti, obustaviti puštanje robe ili je zadržati u slučaju postojanja sumnje da se unošenjem ili iznošenjem robe koja podliježe carinskom nadzoru ili carinskoj kontroli povrijeđuju prava intelektualne svojine.

(7) Bliže uslove i način sprovođenja carinskih mjera za robu iz st. 4 i 6 ovog člana propisuje Vlada.

Naknada štete i troškovi

Član 197

(1) Carinski organ nije dužan da nadoknadi štetu nosiocu prava intelektualne svojine, ako nije pronašao robu za koju se sumnja da povrjeđuje pravo intelektualne svojine i ako je roba puštena ili nije preduzeta odgovarajuća mjera da se roba zadrži.

(2) Carinski organ ne odgovara držaocu robe ili deklarantu za naknadu štete koja nastane zbog obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe u skladu sa odredbama člana 196 ovog zakona.

(3) Lice iz člana 196 stav 1 ovog zakona dužno je da držaocu robe ili deklarantu plati naknadu za štetu nastalu zbog obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe, ako je do neosnovanog obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe došlo na zahtjev tog lica.

(4) Nosilac prava intelektualne svojine snosi troškove carinskog organa ili drugih lica koja postupaju u ime carinskog organa od trenutka obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe, uključujući skladištenje i postupanje sa robom i preduzimanje određenih mjera kao što je uništenje robe.

(5) Troškovi iz stava 4 ovog člana određuju se u zavisnosti od vremena skladištenja, vrste robe, količine i težine robe ili vrste usluge, odnosno uslova skladištenja i prirode te robe.

Baza podataka carinskog organa u vezi sa zaštitom prava intelektualne svojine

Član 198

(1) Carinski organ vodi elektronsku bazu podataka o:

1) odlukama kojima se odobravaju zahtjevi, uključujući zahtjev i njegove priloge;

2) odlukama o produženju roka u toku kog carinski organ mora preduzimati mjere ili odluke o ukidanju ili izmjeni odluke kojom se odobrava zahtjev;

3) obustavljanju odluke kojom se odobrava zahtjev.

(2) Ako je puštanje robe obustavljeno ili je roba zadržana, u bazu podataka iz stava 1 ovog člana unose se podaci o količini i vrsti robe, vrijednosti, pravima intelektualne svojine, carinskim postupcima, državama porijekla, polazištu i odredištu, prevoznim putevima i sredstvima.

(3) Baza podataka, pored podataka iz st. 1 i 2 ovog člana, sadrži i:

1) ime i prezime podnosioca zahtjeva;

2) adresu i državu podnosioca zahtjeva;

3) ime i prezime zastupnika za pravna pitanja podnosioca zahtjeva;

4) adresu i državu zastupnika za pravna pitanja podnosioca zahtjeva;

5) ime i prezime zastupnika za tehnička pitanja podnosioca zahtjeva;

6) adresu i državu zastupnika za tehnička pitanja podnosioca zahtjeva.

(4) Podaci iz stava 3 ovog člana čuvaju se najduže šest mjeseci od dana kada je odgovarajuća odluka kojom se odobrava zahtjev bila ukinuta ili je istekao period u kojem carinski organi moraju da preduzimaju mjere.

(5) Izuzetno od stava 4 ovog člana, ako je nosilac odobrenja pokrenuo postupak za utvrđivanje da li je pravo intelektualne svojine povrijeđeno, o čemu je obavijestio carinski organ, lični podaci čuvaju se šest mjeseci nakon što je u ovim postupcima konačno utvrđeno da li je pravo intelektualne svojine bilo povrijeđeno.

XXVIII. ODREDBE U VEZI CARINSKE PRODAVNICE, PREVOZNIH SREDSTAVA, PRODAJE CARINSKE ROBE I USTUPANJA STRANE ROBE

Slobodne carinske prodavnice

Član 199

(1) Na aerodromima i lukama otvorenim za međunarodni saobraćaj, mogu da se otvaraju slobodne carinske prodavnice.

(2) U slobodnim carinskim prodavnicama, putnicima koji napuštaju carinsko područje Crne Gore, poslije carinske kontrole prodaje se roba bez plaćanja uvozne dažbine.

(3) Snabdijevanje slobodnih carinskih prodavnica robom vrši se iz skladišta iz člana 162 ovog zakona.

(4) Odobrenje za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica, na zahtjev privrednog društva sa sjedištem u Crnoj Gori koje redovno ispunjava carinske i poreske obaveze, izdaje ministarstvo.

(5) Imalac odobrenja iz stava 4 ovog člana dužan je da vodi evidenciju za svu robu koja se nalazi u slobodnoj carinskoj prodavnici.

(6) Bliži način i uslove za otvaranje slobodnih carinskih prodavnica, način sprovođenja mjera carinskog nadzora nad robom smještenom u slobodnim carinskim prodavnicama i način vođenja evidencije o toj robi, propisuje Vlada.

Snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju

Član 200

(1) Vazduhoplov ili plovilo čija je krajnja destinacija van carinskog područja Crne Gore može, pod posebnim mjerama carinskog nadzora i u propisanom postupku, uzeti zalihe robe, i to:

- 1) hranu ili ostale neophodne proizvode proporcionalno broju putnika, članova posade i trajanju leta, odnosno plovidbe i
- 2) proizvode neophodne za funkcionisanje vazduhoplova, odnosno plovila.
- (2) Roba iz stava 1 tačka 1 ovog člana može se prodavati putnicima u vazduhoplovu, odnosno plovilu.
- (3) U vazduhoplov, odnosno plovilo koje ulazi u carinsko područje Crne Gore može se unijeti roba iz stava 1 ovog člana, pod uslovom da ona ostaje u vazduhoplovu, odnosno plovilu, a ako se takva roba istovari, ista se mora podnijeti carinskom organu.
- (4) Roba iz stava 1 ovog člana se na vazduhoplov, odnosno plovilo doprema iz posebnog skladišta na koje se primjenjuju odredbe o carinskim skladištima.
- (5) Bliži način sprovođenja carinskog postupka za robu koja se koristi za snabdijevanje prevoznih sredstava u međunarodnom saobraćaju, vrstu robe i količinska ograničenja propisuje Ministarstvo.

Prodaja carinske robe, propisivanje uslova i načina prodaje

Član 201

- (1) Prodaja robe ustupljene u korist države ili oduzete u skladu sa članom 208 st. 1 i 2 ovog zakona, vrši se javnom prodajom.
- (2) Prodaja robe zadržane u skladu sa članom 208 stav 3 ovog zakona vrši se nakon što je pravosnažna odluka postala izvršna u postupku u kojem je izrečena zaštitna mjera oduzimanja robe.
- (3) Carinski organ će prodati samo onu robu za koju je bilo prethodno utvrđeno da njen uvoz nije zabranjen i da roba ispunjava fitosanitarne, veterinarske i tržišne uslove.
- (4) Izuzetno od stava 1 ovog člana, carinski organ može, lako kvarljivu robu, žive životinje, naftu i derivate nafte, zadržane u skladu sa članom 208 stav 3 ovog zakona, odmah prodati, bez javne prodaje.
- (5) Bliže uslove i način prodaje carinske robe propisuje Vlada.

Ustupanje strane robe bez plaćanja protivvrijednosti, uništenje strane robe

Član 202

- (1) Stranu robu ustupljenu u korist države ili trajno oduzetu, a koju nije bilo moguće prodati na carinskom području Crne Gore, Vlada može ustupiti, bez plaćanja protivvrijednosti, državnim organima, kulturnim i naučnim ustanovama, humanitarnim organizacijama i drugim korisnicima humanitarne pomoći.

(2) Na robu iz stava 1 ovog člana ne plaćaju se uvozne dažbine, ako bi lice kome je ustupljena roba, u slučaju uvoza takve robe, bilo oslobođeno od plaćanja uvoznih dažbina, u skladu sa ovim zakonom.

(3) Roba koja se ne može prodati, odnosno upotrijebiti zbog zdravstvenih, veterinarskih, fitosanitarnih, sigurnosnih ili drugih razloga uništava se pod carinskim nadzorom, u skladu sa zakonom.

(4) Robom iz stava 3 ovog člana, smatraju se i duvanske prerađevine koje nijesu obilježene na propisan način, kao i roba za koju je utvrđeno da povrjeđuje pravo intelektualne svojine.

(5) Troškove uništenja robe snosi vlasnik ili uvoznik robe, a ako su oni nepoznati ili nedostupni, troškove uništenja snosi carinski organ.

XXIX. CARINSKI PREKRŠAJI

Prekršaji i kazne

Član 203

(1) Novčanom kaznom od 5.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

1) ne prijavi na propisan način robu koju unosi u ili iznosi sa carinskog područja Crne Gore (čl. 95, 98, član 99 stav 1, član 185, član 188 stav 3 i član 190);

2) ne obavijesti carinsku ispostavu prvog ulaska o dolasku plovila za plovidbu morem ili vazduholova (član 99 stav 2);

3) robu koja se unosi u carinsko područje, odmah po njenom dolasku ne podnese carinskom organu (član 104 stav 1 i član 167 stav 1);

4) unese robu iz slobodne zone u drugi dio carinskog područja suprotno ovom zakonu (član 170 stav 2).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 5.000 eura do 12.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

(5) Lica iz st. 1 do 4 ovog člana kazniće se i za pokušaj prekršaja iz stava 1 ovog člana.

(6) Za prekršaj iz stava 1 tačka 1 ovog člana ovlašćeni carinski službenik fizičkom licu izriče kaznu prekršajnim nalogom u iznosu od 200 eura, pod uslovom da vrijednost robe koja je predmet prekršaja ne prelazi iznos od 1.000 eura.

Član 204

(1) Novčanom kaznom od 3.000 eura do 40.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:

- 1) podnese carinskom organu carinsku deklaraciju sa netačnim podacima ili na bilo koji drugi način navede carinski organ na pogrešan zaključak, ostvari ili pokuša da ostvari plaćanje dažbina u manjem iznosu, preferencijalni tarifni tretman, oslobođenje od plaćanja uvoznih dažbina, olakšicu u plaćanju uvoznih i drugih naknada, plaćanje u smanjenom iznosu, povraćaj ili otpis carinskog duga ili bilo koju drugu olakšicu (član 12 st.1 i 2);
 - 2) ne obavijesti odmah carinski organ o svim činjenicama koje nastanu nakon donošenja odluke, a koje mogu uticati na njenu dalju primjenu ili sadržaj (član 17 stav 2);
 - 3) uzme robu ispod carinskog nadzora (član 100 stav 3);
 - 4) ne preveze bez odlaganja robu, putem i na način kako je odredio carinski organ (član 101);
 - 5) ne obavijesti odmah carinski organ da, zbog nepredviđenih okolnosti ili više sile, ne može ispuniti obaveze iz člana 101 ovog zakona i/ili ne obavijesti odmah carinski organ o mjestu gdje je roba smještena (čl. 103 st. 1 i 2);
 - 6) se podnešena roba ukloni sa mjesta na kome je bila podnešena bez dozvole carinskog organa (član 104 stav 7);
 - 7) istovari ili pretovari robu bez odobrenja carinskog organa ili sprovede odobreni istovar ili pretovar robe na mjesto koje carinski organ nije odredio ili odobrio za istovar ili pretovar robe (član 105 stav 1);
 - 8) bez odlaganja ne obavijesti carinski organ o istovaru robe ili dijela robe u slučaju neposredne opasnosti koja iziskuje hitno istovaranje ili pretovar robe (član 105 stav 2);
 - 9) smjesti robu u privremenom smještaju na mjesto i pod uslovima koji nijesu u skladu sa odobrenjem carinskog organa i/ili sprovede postupak nad robom kojim se mijenja njen izgled ili tehničke karakteristike (član 110 st. 1 i 2);
 - 10) ne podnese odgovarajuću deklaraciju za robu nad kojom treba da se sprovede carinski postupak (član 117 stav 1);
 - 11) bez odobrenja ukloni ili uništi sredstva za identifikaciju stavljena na robu, pakovanje ili prevozna sredstva (član 136 stav 3);
 - 12) ne ispunjava uslove utvrđene odobrenjem za upotrebu posebnog postupka (član 148 stav 2);
 - 13) ne završi postupak tranzita i ne preda robu odredišnoj carinskoj ispostavi u neizmijenjenom obliku ili ne preda robu u za to propisanom roku ili ne poštuje ostale mjere za obezbjeđenje identifikacije robe koje je preduzeo carinski organ (član 158 st. 2, 3 i 4);
 - 14) u postupku carinskog skladištenja strane robe ne postupi u skladu sa odobrenjem carinskog organa (član 162 stav 1);
 - 15) ne poštuje obaveze koje je preuzeo kao nosilac odobrenja ili postupka carinskog skladištenja (član 164 stav 1).
- (2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.
 - (3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 3.000 eura do 12.000 eura.
 - (4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 500 eura do 4.000 eura.

Član 205

- (1) Novčanom kaznom od 3.000 eura do 30.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice, ako:
- 1) prilikom podnošenja zahtjeva za odobrenje carinskog postupka, bilo direktno ili indirektno, podnese carinskom organu dokumentaciju koja sadrži netačne podatke i pod uslovom da takvo činjenje podrazumijeva ili može podrazumijevati korišćenje neke carinske povlastice ili prava koja mu po zakonu ne pripadaju (član 12 stav 2, član 16 stav 1 i član 148);
 - 2) ne čuva dokumentaciju u propisanom periodu (član 33);
 - 3) pripremi evidenciju o porijeklu robe i/ili dokumenta koja sadrže netačne podatke koji dovode do nepropisnog utvrđivanja preferencijalnog porijekla robe koja je obuhvaćena tim dokumentom (član 41);
 - 4) za potrebe obavljanja pregleda robe i prevoznih sredstava kojima se ona prenosi, ne istovari ili ne raspakuje robu nakon što je to od njega zatražio carinski organ (član 105 st. 1 i 3);
 - 5) ne vodi odgovarajuću evidenciju na način odobren od strane carinskog organa (član 111 stav 7);
 - 6) stranu robu koja se nalazi u privremenom smještaju ne stavi u carinski postupak u roku od 90 dana od dana stavljanja u privremeni smještaj ili je u istom roku ponovo ne izveze (član 112);
 - 7) ne podnese ili ne posjeduje prateću dokumentaciju za robu koju deklarise ili istu ne stavi na raspolaganje carinskom organu prilikom carinske kontrole (član 120);
 - 8) ne poštuje obaveze koje mora ispuniti prilikom primjene odobrenja za upotrebu pojednostavljene deklaracije i podnošenja dopunske deklaracije (čl. 121 i 122);
 - 9) na zahtjev carinskog organa odbije da prisustvuje pregledu robe i uzimanju uzoraka ili odbije da pruži pomoć neophodnu za olakšanje tog pregleda ili uzimanja uzoraka (član 133 stav 2);
 - 10) propisanu evidenciju za robu koja je stavljena u carinski postupak ne vodi na način koji je odobrio carinski organ (član 149);
 - 11) ne poštuje uslove utvrđene odobrenjem za upotrebu ekvivalentne robe (član 154 stav 4);
 - 12) onemoguću vršenje mjera carinskog nadzora u slobodnoj zoni (član 165 stav 3);
 - 13) unese ili iznese robu iz slobodne zone van mjesta ulaska i izlaska (član 165 stav 4);
 - 14) izgradi bilo koji građevinski objekat u slobodnoj zoni bez prethodnog odobrenja carinskog organa (član 166 stav 1);
 - 15) obavlja privrednu djelatnost u slobodnoj zoni, a o tome nije obavijestio carinski organ ili obavlja takvu djelatnost bez obzira na zabranu ili ograničenje koje je odredio carinski organ (član 166 st. 3, 4 i 5);
 - 16) ne poštuje uslove koji se odnose na privremeni uvoz i ponovo ne izveze privremeno uvezene proizvode u roku koji je odredio carinski organ ili propusti rok u kome se mora zahtijevati novi carinski postupak (čl. 172 i 173);
 - 17) vrši ili organizuje aktivno oplemenjivanje robe bez odobrenja carinskog organa ili ne obezbijedi identifikaciju robe koja se upotrebljava u postupku aktivnog oplemenjivanja ili ne okonča postupak aktivnog oplemenjivanja u utvrđenom roku (čl. 177 i 178);

18) organizuje pasivno oplemenjivanje robe bez odobrenja carinarnice, ili ponovo ne uveze robu koju je privremeno izvezao u postupku pasivnog oplemenjivanja u roku koji odredi carinski organ ili ne podnese izvoznju deklaraciju (član 180);

19) bez odobrenja carinskog organa uveze proizvode za zamjenu prije nego što se roba sa nedostacima izveze, ili ne izveze robu sa nedostacima u propisanom roku (član 184 st. 1 i 3);

20) ne postupi sa robom u skladu sa članom 195 st. 2 i 3 ovog zakona;

21) sa robom smještenom u slobodnoj carinskoj prodavnici ne postupi u skladu sa članom 199 st. 2, 3 i 5 ovog zakona;

22) se ne pridržava odredbi u vezi sa snabdijevanjem vazduhoplova i plovila (član 200).

(2) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 250 eura do 4.000 eura.

(3) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom od 3.000 eura do 10.000 eura.

(4) Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i fizičko lice novčanom kaznom od 250 eura do 4.000 eura.

Član 206

(1) U smislu ovog zakona, predmet carinskog prekršaja je roba sa kojom je učinjen prekršaj, prevozna i druga sredstva kojima je roba prenijeta ili u kojima je bila sakrivena.

(2) Kada je osnov za utvrđivanje visine kazne vrijednost predmeta prekršaja, odnosno iznos uskraćene carine, vrijednost se utvrđuje na osnovu odredbi ovog zakona.

Član 207

Pravno lice, odgovorno lice u pravnom licu, preduzetnik ili fizičko lice kod kojeg se zatekne u posjedu roba, odnosno koje kupi, proda, preda drugom, primi na poklon, prikrije, primi na čuvanje ili na prevoz, ili primi po bilo kojem drugom osnovu robu za koju zna ili je prema okolnosti slučaja moglo znati da je riječ o robi koja je predmet prekršaja iz čl. 203, 204 i 205 ovog zakona, kazniće se, kao da je samo učinilo prekršaj, istom kaznom koja je propisana za učinioca prekršaja.

Zaštitne mjere

Član 208

(1) Za prekršaj iz člana 203 i člana 204 stav 1 tač. 5 i 6 ovog zakona, uz kaznu, izreći će se i zaštitna mjera oduzimanja predmeta.

(2) Za prekršaj iz člana 204 stav 1 tačka 1 ovog zakona, uz kaznu, može se izreći i zaštitna mjera oduzimanja predmeta.

(3) Predmet carinskog prekršaja, za koji je propisana zaštitna mjera iz stava 1 ovog člana, privremeno će se oduzeti i staviti pod carinski nadzor do okončanja prekršajnog postupka.

(4) Predmet carinskog prekršaja, za koji nije propisana zaštitna mjera oduzimanja predmeta, a koji nije ocarinjen, zadržaće se do okončanja carinskog postupka.

(5) Carinski organ može privremeno oduzetu lako kvarljivu robu odmah prodati, ako ne postoji mogućnost da se odluka o prekršaju donese u roku od 24 časa.

(6) Odredbe ovog člana primjenjuju se i na lica iz člana 207 ovog zakona.

Član 209

(1) Prevozna, prenosna ili druga sredstva, kojima je roba koja je predmet prekršaja iz člana 203 ovog zakona bila prenijeta ili sakrivena, oduzeće se, ako vrijednost te robe prelazi jednu trećinu vrijednosti prevoznog, prenosnog ili drugog sredstva utvrđene po odredbama ovog zakona.

(2) Prevozna, prenosna ili druga sredstva iz stava 1 ovog člana, u koje je ugrađen poseban prostor za skrivanje robe, a koji je korišćen za prevoz robe koja je predmet prekršaja, oduzeće se bez obzira na vrijednost robe.

Član 210

Vlasnik robe stavljene pod carinski nadzor, u smislu člana 208 ovog zakona, ima pravo na naknadu štete na teret budžeta Crne Gore, ako se u sprovedenom prekršajnom postupku utvrdi da nije postojao carinski prekršaj.

Član 211

(1) Licu koje je izvršilo prekršaj za koji je propisana mjera oduzimanja predmeta prekršaja, carinski organ može, u opravdanim slučajevima, a na njegov zahtjev, vratiti predmet prekršaja, pod uslovom da plati vrijednost predmeta prekršaja, carinu i druge dažbine.

(2) Opravdanim slučajevima iz stava 1 ovog člana smatra se roba nekomercijalne prirode i/ili namjenska roba.

Član 212

Carinski organ koji je izrekao i naplatio mandatnu kaznu može dozvoliti da se vrijednost robe plati u ratama sa rokom otplate koji nije duži od 12 mjeseci.

Član 213

Prekršajni postupak po carinskim prekršajima ne može se pokrenuti ako proteknu tri godine od dana kada je prekršaj izvršen.

XXX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Započeti postupci

Član 214

Postupci koji su započeti prije dana početka primjene ovog zakona okončaću se u skladu sa propisima koji su važili do dana početka primjene ovog zakona.

Započeti prekršajni postupci

Član 215

(1) Prekršajni postupci koji su započeti prije početka primjene ovog zakona okončaću se po odredbama ovog zakona, ako je to povoljnije za učinioca prekršaja.

(2) Prekršajni postupci koji su započeti prije početka primjene ovog zakona za djela koja nijesu kao prekršaj propisana ovim zakonom obustaviće se.

Rok za uspostavljanje elektronskih sistema

Član 216

- (1) Elektronski sistemi za obradu podataka iz člana 8 stav 1 ovog zakona uspostaviće se do 31. decembra 2025. godine.
- (2) Do uspostavljanja elektronskih sistema iz stava 1 ovog člana upotrebljavaće se sredstva za razmjenu i čuvanje podataka koja nijesu sredstva za elektronsku razmjenu podataka.
- (3) Način razmjene i čuvanja podataka u slučaju iz stava 2 ovog člana propisuje Vlada.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 217

- (1) Podzakonski akti za sprovođenje ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.
- (2) Do početka primjene podzakonskih akata iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se podzakonski akti donešeni na osnovu Carinskog zakona ("Službeni list RCG", br. 7/02, 38/02, 72/02, 21/03, 31/03, 29/05 i 66/06 i "Službeni list CG", br. 21/08, 62/13 i 71/17), ako nijesu u suprotnosti sa ovim zakonom.

Prestanak važenja

Član 218

- (1) Danom početka primjene ovog zakona prestaje da važi Carinski zakon ("Službeni list RCG", br. 7/02, 38/02, 72/02, 21/03, 31/03, 29/05 i 66/06 i "Službeni list CG", br. 21/08, 62/13 i 71/17).
- (2) Odredbe člana 200 ovog zakona prestaju da važe danom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 219

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore", a primjenjivaće se nakon šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

MINISTARSTVO FINANSIJA

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI O NACRTU CARINSKOG ZAKONA

Vrijeme trajanja javne rasprave:

Javni poziv za javnu raspravu o Nacrtu Carinskog zakona objavljen je na internet stranici Ministarstva finansija i portalu e-uprave 13. marta 2020. godine. Na ovaj način, svi zainteresovani subjekti, pozvani su da do 6. aprila 2020. godine, daju svoje primjedbe, predloge i sugestije na Nacrt Carinskog zakona.

Način sprovođenja javne rasprave:

Uz javni poziv za učešće u raspravi objavljen je tekst Nacrta Carinskog zakona sa obrazloženjem, Program javne rasprave, kao i kontakt podaci za dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija. Programom javne rasprave predviđeno je održavanje javne rasprave kroz dostavljanje primjedbi, predloga i sugestija na Nacrt Carinskog zakona, kao i održavanje okruglog stola, koje je bilo planirano za 30. mart 2020. godine. Održavanje okruglog stola je otkazano zbog novonastale epidemioloske situacije, a u skladu sa mjerama Vlade Crne Gore za sprječavanje širenja infekcije izazvane korona virusom.

U ostavljenom roku za javnu raspravu, Ministarstvu finansija nijesu dostavljene primjedbe, predlozi i sugestije na Nacrt Carinskog zakona. Međutim, u neposrednoj komunikaciji sa predstavnicima Privredne komore, koji su članovi Radne grupe za izradu Nacrta Carinskog zakona, dogovoreno je naknadno dostavljanje komentara i sugestija od strane Odbora udruženja špeditera Privredne komore, a koji su dostavljeni 11. juna 2020. godine i uključeni su u ovaj izvještaj.

Učesnici u javnoj raspravi: Imajući u vidu da se javna rasprava održala dostavljanjem primjedbi, predloga i sugestija od strane Odbora udruženja špeditera Privredne komore, u pripremi Izvještaja su učestvovali predstavnici Ministarstva finansija i Uprave carina, koji su članovi Radne grupe za izradu Nacrta Carinskog zakona.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija na Nacrt Carinskog zakona sa odgovorima obrađivača:

Odbor udruženja špeditera Privredne komore dostavio je 15 primjedbi, predloga i sugestija, i to:

1. U članu 5 Nacrta Carinskog zakona nije objašnjeno kako će se razduživati elektronski TCG, te se predviđa i mogućnost upotrebe i pisanog popunjavanja TCG i ostalih dokumenata. Odredbu ovog člana treba precizirati.

Odgovor obrađivača: Ovaj predlog će biti dodatno razmatran tokom pripreme podzakonskih akata za primjenu Carinskog zakona. Naime, član 5 Nacrta Carinskog zakona daje pravni osnov za upostavljanje elektronske razmjene podataka koja će omogućiti bespapirošno poslovanje u postupcima carinjenja robe. Podzakonskim aktima biće detaljnije uređeni način sprovođenja navedenih postupaka, uključujući elektronsku razmjenu podataka. Shodno Nacrtu Carinskog zakona, elektronska razmjena podataka uvodi se kao generalno pravilo od kojeg postoji mogućnost odstupanja samo u posebnim slučajevima (član 5, stav 3, tač. 1 i 2).

2. Član 6 propisuje da privredni subjekti poslovno nastanjeni na carinskom području Crne Gore, registruju se kod carinskog organa nadležnog za mjesto na kojem su osnovani. U ovom članu nije objašnjeno kako se vrši "registracija kod carinskog organa" te u članu radi preciziranja isto treba da bude navedeno.

Odgovor obrađivača: Ovaj predlog će biti dodatno razmatran tokom pripreme podzakonskih akata za primjenu Carinskog zakona. U skladu sa evropskim direktivama iz ove oblasti, registracija podrazumijeva dobijanje jedinstvenog registracionog broja EORI važećeg u svim državama članicama, tj. na nivou Carinske unije. U procesu pristupanja EU, Crna Gora ima obavezu usklađivanja postupka registracije sa direktivama. Način registracije biće detaljnije uređen nižim pravnim aktima, sa odloženom primjenom do uspostavljanja odgovarajućeg IT sistema, odnosno do pristupanja CG EU.

3. U članu 9 stav 1 propisuje se da Carinski organ na zahtjev zainteresovanog lica pruža Informaciju o primjeni carinskih propisa. Dakle, u Zakonu treba da se navedu rokovi u kojima carinski organ treba da pruži informaciju. U stavu 2 ovog člana propisuje se da „svako lice može od carinskog organa tražiti informacije koje se odnose na primjenu carinskih propisa. Takav zahtjev može biti odbijen ako se ne odnosi na radnju koja je u vezi sa međunarodnom trgovinom robe koja je zaista planirana”. Polazeći od ovakvog tumačenja stvara se ograničenje, te smatramo da carinski organ treba da pruža informacije bez propisivanja ograničenja.

Odgovor obrađivača: Sugestija se ne prihvata. Citirani član se odnosi na pružanje informacija zainteresovanom licu, i u osnovi ima prethodnu informisanost tog lica o uslovima, procedurama i sl. za primjenu carinskih propisa, a u vezi sa planiranim spoljnotrgovinskim prometom. Ovo pružanje informacija nije odlučivanje o zahtjevu pa je standard da se za ovu radnju carinskog organa ne propisuje rok. Takođe, navedena odredba je prisutna i u važećem Carinskom zakonu i u potpunosti je u skladu sa evropskom regulativom. Pored navedenog, u skladu je i sa drugim međunarodnim standardima, kao što je STO Sporazum o trgovinskim olakšicama, gdje se navodi obaveza obezbjeđivanja odgovora od strane nadležnih organa na „razumne“ upite zainteresovanih stranaka.

4. Član 11 stav 1 propisuje da svako lice može da imenuje carinskog zastupnika. Tumačeći ovako postavljenu odredbu postavlja se pitanje da li se time isključuje angažovanje carinskog zastupnika.

Odgovor obrađivača: Odredba člana 6, stav 1 važećeg Carinskog zakona, takođe predviđa da lice o čijim se pravima i obavezama rješava može odrediti zastupnika za preduzimanje svih ili nekih radnji u postupku

koji vodi carinski organ. S tim u vezi u dijelu angažovanja carinskog zastupnika suština normi ostaje ista i u skladu je sa evropskom regulativom.

5. Član 13 u stavu 1 propisuje da lice koje podnosi zahtjev za donošenje odluke koja se odnosi na primjenu carinskih propisa, dužno je da dostavi nadležnom carinskom organu sve informacije koje zahtijeva, kako bi mogao da donese tu odluku. Stav 6 istog člana propisuje da nadležni carinski organ donosi odluku iz stava 1 i o tome obavještava podnosioca zahtjeva bez odlaganja, a najkasnije u roku od 120 dana od dana prihvatanja zahtjeva. Članovi Odbora udruženja špeditera smatraju da rok od 120 dana treba skratiti, a sa razloga ekonomičnosti i efikasnosti.

Odgovor obrađivača: Sugestija se ne prihvata. Imajući u vidu potrebu punog usaglašavanja Carinskog zakona sa evropskom regulativom koja propisuje navedene rokove, smatramo da navedene rokove nije moguće revidirati. Takođe, Carinskim zakonom u ovom dijelu propisani su maksimalni rokovi, u kojima se sprovode složeni poslovi koji u pojedinim slučajevima podrazumijevaju opsežne radnje za utvrđivanje ispunjenosti uslova za npr. odobravanje pojednostavljenih postupaka, davanje AEO statusa, izdavanje OTI i OIP. Napominjemo da carinski organ odluke iz svoje nadležnosti donosi u trenutku kad se steknu uslovi za to, i u skladu sa praksom, ukoliko ista nije uslovljena utvrđivanjem prethodnog pitanja (npr. laboratorijsko ispitivanje sastava robe kod eksterne laboratorije za izdavanje OTI), odluka se najčešće donosi u mnogo kraćem roku nego što je 120 dana. Napominjemo da će se Nacrt Carinskog zakona u ovom dijelu dodatno usaglašavati sa Ministarstvom javne uprave.

6. U članu 20 tačka 6 propisano je da odluke o OTI i OIP se poništavaju ako su zasnovani na netačnim i nepotpunim podacima podnosioca zahtjeva. Ovakva formulacija u nacrtu Zakona nije precizna sa razloga što se odluke o OTI i OIP poništavaju ako su zasnovani na nepotpunim podacima, te carinski organ ne bi smio izdati odluku na nepotpunim podacima.

Odgovor obrađivača: Navedena norma Nacrta Carinskog zakona se odnosi na situacije kada carinski organ naknadno utvrdi da je odluka donešena na osnovu netačnih i nepotpunih podataka koje carinski organ nije posjedovao u trenutku odlučivanja o zahtjevu.

7. Član 30 propisuje da lice čuva isprave i podatke iz člana 10 stav 1 ovog zakona, najmanje tri godine, na bilo koji način dostupan i prihvatljiv za carinski organ. U ovom članu treba precizirati rok obaveze čuvanja isprava i podataka.

Odgovor obrađivača: Navedenom normom definiše se minimalni rok od tri godine za čuvanje isprava i podataka, u skladu sa izuzecima iz člana 30 st. 5 i 6. U skladu sa Nacrtom Carinskog zakona nakon isteka roka od tri godine, prestaje obaveza čuvanja isprava i podataka iz člana 10 stav 1.

8. Članom 64 treba precizirati da carinski dug nastaje neovlašćenim/neprijavljenim unosom robe na carinsko područje Crne Gore, jer je ovo definisanje i preciziranje od značaja za poslovanje članova Odbora udruženja špeditera.

Odgovor obrađivača: Član 64 Nacrta zakona definiše mjesto nastanka carinskog duga, dok je nastanak carinskog duga zbog neispunjavanja obaveza definisan članom 56 Nacrta. Isti predviđa da za robu koja podliježe plaćanju uvoznih dažbina, carinski dug pri uvozu nastaje i zbog neispunjavanja jedne od obaveza utvrđenih carinskim propisima koje se odnose na unos strane robe u carinsko područje Crne Gore, njeno izuzimanje ispod carinskog nadzora, ili kretanje, preradu, smještaj, privremeni smještaj, privremeni uvoz ili raspolaganje tom robom unutar tog područja.

9. Član 65 stav 1 propisuje da „Ako carinski organ zahtijeva da se položi obezbjeđenje za plaćanje carinskog duga koji je nastao ili koji bi mogao nastati, to obezbjeđenje treba da pokrije iznos uvoznih ili izvoznih dažbina i ostalih dažbina nastalih u vezi sa uvozom i izvozom robe. Ovim članom nije definisano kako se razdužuje obezbjeđenje i kako špediter dobija obavještenje da je obezbjeđenje razduženo. Dosadašnja praksa je pokazala da špediteri nemaju potvrdu da je obezbjeđenje razduženo i da je roba napustila carinsku teritoriju Crne Gore.

Odgovor obrađivača: Član 74 Nacrta Carinskog zakona definiše Razduživanje obezbjeđenja, kojim se propisuje da carinski organ razdužuje obezbjeđenje odmah kada se carinski dug ili obaveza po osnovu drugih dažbina koje se naplaćuju pri uvozu ili izvozu, ugasi ili više ne može da nastane.

Uprava carina je kreirala moderan i efikasan *Elektronski servis za privredu* koji omogućava elektronsko praćenje stanja bankarskih garancija i njihovih opterećenja (zaduženja i razduženja) kao i potraživanja i uplata po osnovu carinskog duga u realnom vremenu, koji je dostupan svim zainteresovanim carinskom obveznicima.

Implementacijom NCTSa koji obuhvata i Sistem za upravljanje garancijama - GMS modul, biće definisana pravila i uslovi za elektronsku komunikaciju u tranzitnom postupku između carinskog organa i nosioca postupka tranzita, kao i set elektronskih poruka koje će se razmjenjivati. Takođe, Nacrtom Carinskog zakona je predviđeno i da će bliži način razduživanja instrumenta obezbjeđenja propisati Vlada (član 74 stav 3).

10. Član 101 stav 2 nije jasan. Naime, ovim članom je propisano da se roba unosi u slobodnu zonu direktno, bilo vodenim ili vazdušnim putem ili, ako se unosi preko kopna, bez prolaska kroz drugi dio carinskog područja Crne Gore, ako se slobodna zona graniči sa kopnenom granicom između Crne Gore i druge države. Polazeći od prednje navedenog člana postavlja se pitanje da li se uopšte roba u slobodnu zonu može unositi kopnenim putem sa prelaskom kroz drugi dio carinskog područja Crne Gore sa TCG ili ne. Ovakav stav se može tumačiti i da se u zonu može unositi preko kopna samo u zonama koje su na granici carinskog prostora Crne Gore sto bi dovelo do tumačenja da se u zoni u Baru i Podgorici ne može unositi roba kopnenim putem.

Odgovor obrađivača: Postupanje sa robom u slobodnoj zoni, unošenje i iznošenje iz slobodne zone definisano je u Odjeljku 3 Nacrta zakona. Odredba člana 101 Nacrta zakona, koji propisuje obavezu lica koje unosi robu u carinsko područje Crne Gore da je preveze na odgovarajuće mjesto, omogućava unošenje robe u slobodnu zonu, kao dio carinskog područja Crne Gore direktno, vodenim, vazdušnim i drumskim putem, ukoliko je u okviru zone luka, aerodrom ili se slobodna zona graniči sa kopnenom granicom između Crne Gore i druge države.

11. Član 140 propisuje da carinski organ na osnovu carinskih i drugih propisa zahtijeva da roba koja je bila podnešena carinarnici bude uništena o tome obavještava držaoca robe. Stav 2 istog člana propisuje da troškove uništavanja snosi držalac robe. Tumačeći odredbu člana 140 privredni subjekti smatraju da treba preispitati obavezu pokrivanja troškova od strane držalaca robe, te je ispravnije da se članom propiše da to bude u obavezi vlasnika robe.

Odgovor obrađivača: Sugestija se ne prihvata. Ova odredba je usaglašena sa članom 197 Carinskog zakona EU kojim je takođe propisano da troškove uništenja robe snosi držalac robe (holder of the goods). Članom 4 stav 1, tač. 31 Nacrta Carinskog zakona držalac robe definiše se kao lice koje je vlasnik robe i koje ima

slična prava raspolaganja robom, ili koje ima fizičku kontrolu nad robom. Shodno navedenom držalac robe može biti i vlasnik robe.

12. Član 160 stav 1 propisuje da je Nosilac nacionalnog postupka tranzita odgovoran za:

- 1) podnošenje robe u nepromijenjenom stanju i dostavljanje zahtijevanih podataka odredišnoj carinarnici u propisanom roku i u skladu sa mjerama koje je preduzeo carinski organ kako bi obezbijedio identifikaciju robe;**
- 2) poštovanje carinskih odredaba koje se odnose na postupak;**
- 3) polaganje obezbjeđenja kako bi se osiguralo plaćanje iznosa uvoznih ili izvoznih dažbina koji odgovaraju carinskom dugu ili iznosa drugih dažbina koje mogu nastati za robu, osim ako nije drugačije predviđeno carinskim propisima.**

Polazeći od ovako postavljene odredbe nije precizirano ko je nosilac nacionalnog postupka tranzita (da li je to deklarant ili prevoznik). Stoga, ovaj član treba precizirati na način da se odredi nosilac postupka tranzita.

Odgovor obrađivača: Sugestija se prihvata. U članu 160 stav 1 će se definisati nosilac nacionalnog postupka tranzita kao lice koje podnosi deklaraciju ili za čiji račun se ta deklaracija podnosi.

13. U članu 176 stav 1 uvozne dažbine u visini od 3% na mjesečnom nivou na vrijednost robe su definisane kao previsoke jer se za 3 godine plaća cjelokupna carina kao da je roba uvezena a rok do koga roba može ostati u postupku privremenog uvoza je 10 godina. Nekada se naknada naplaćivala na vrijednost amortizacije robe.

Odgovor obrađivača: Navedeno predstavlja međunarodni standard iz Konvencije o privremenom uvozu Svjetske carinske organizacije, gdje je ova stopa limitirana do 5%. S obzirom na evropsku praksu korišćenja stope od 3%, kao i da je važećim zakonom takođe definisana stopa od 3%, smatramo je opravdanom. Napominjemo da se, u skladu sa važećim zakonom takođe, iznos uvozne carine koja se plaća za robu u postupku privremenog uvoza s djelimičnim oslobođenjem od plaćanja uvozne carine određuje za svaki mjesec ili za dio mjeseca u kojem se roba nalazi u postupku u visini od 3% od iznosa carine koju bi trebalo platiti za robu kad bi ona bila stavljena u slobodni promet na dan prihvatanja carinske deklaracije za stavljanje robe u postupak privremenog uvoza, a ne 3% od vrijednosti robe.

14. Član 202 stav 2 propisuje da lice iz člana 200 stav 1 ovog zakona dužno je da držaocu robe ili deklarantu plati naknadu za štetu nastalu zbog obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe, ako je do neosnovanog obustavljanja puštanja ili zadržavanja robe došlo na zahtjev tog lica. Stoga, postavlja se pitanje kako špediter može natjerati lice iz ovog stava da mu nadoknadi štetu zbog zadržavanja robe ako do zaustavljanja nije došlo na njegov zahtjev već je to Carinski organ uradio po službenoj dužnosti, te se postavlja pitanje, da li u tom slučaju Carinski organ nadoknađuje štetu.

Odgovor obrađivača: Carinski organ može obustaviti puštanje robe ako posumnja da se radi o povredi prava intelektualne svojine, na zahtjev nosioca prava intelektualne svojine ili po službenoj dužnosti. Ukoliko carinski organ obustavi puštanje robe po službenoj dužnosti, shodno važećim odredbama koje su usaglašene sa evropskom regulativom, obavještava lice koje ima pravo na podnošenje zahtjeva o zadržavanju robe istog dana, ili odmah nakon što je obaviješten deklarant ili držalac robe. Carinski organ će pustiti robu ako navedeno lice u roku od četiri radna dana od dostavljanja obavještenja o zadržavanju robe ne podnese zahtjev za zaštitu svojih prava. Imajući u vidu prethodno navedeno, carinski organ ne

nadoknađuje štetu držaocu robe ili deklarantu, s obzirom da je nosilac prava intelektualne svojine dužan da dostavi zahtjev za zaštitu prava u propisanom roku. U suprotnom, carinski organ će pustiti robu i nastaviti započeti carinski postupak.

15. Članovi Odbora udruženja špeditera smatraju da u dijelu nacrta Carinskog zakona kojim se propisuju kaznene odredbe treba propisati blaže kazne.

Odgovor obrađivača: Sugestija se ne prihvata. U dijelu propisivanja visine novčane kazne za svako od utvrđenih kršenja materijalnih odredbi Carinskog zakona, dužni smo se kretati u okviru raspona visine novčanih kazni koje su propisane Zakonom o prekršajima, odnosno članom 24, koji, između ostalog, predviđa i mogućnost propisivanja dvostrukog maksimuma. Napominjemo da su prije nego je stupio na snagu postojeći Zakon o prekršajima, visine kazni bile propisivane u odnosu na vrijednost robe, i to u rasponu od jednostrukog do petostrukog iznosa vrijednosti robe, što je za privredu bilo nepovoljnije. Takođe, navedene odredbe će se usaglašavati i sa Ministarstvom pravde.

DIREKTORAT ZA PORESKI I CARINSKI SISTEM

Podgorica, 30. 10. 2020. godine

